

Naročnina mesečne
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izbija vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
insetate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Francoske reforme

Francosko narodno predstavništvo je v Vichyju skoraj enoglasno sprejelo sklep, da se spremeni francoska ustava. Pred izključitvijo komunistov je zbornica štela 618 poslancev, senat pa 314. V Vichyju se je zbralo 398 poslancev in 226 senatorjev. Večina odsotnih je v zasadenem ozemlju in se niso mogli odzvati povabilu vlade. Nekaj pa jih je razkropljenih tudi drugod, kakor Daladier in Mandel, ki sta v Maroku. Vendar pa je dve tretjini svobodno voljenih francoskih narodnih predstavnikov — le štirje so bili proti — glasovalo za predlog, »da se spremeni ustavni zakon«. Po tem načelnem sklepu dne 10. julija je naslednji dan narodno predstavništvo odobrilo osnovne smernice nove ustave, ki jih je predložila vlada. Te smernice smo objavili včeraj, ki med drugim dajejo vladi pravico, da s podpisom maršala Petaina, ki je bil po odstopu Lebruna imenovan za državnega poglavarja, razglasi novo ustavo. Nova ustava je bila razglašena 12. julija in jo priobčujemo na drugem mestu. Ta ustava pa ne bo več potrjena od dosedanjega parlamenta, ampak od novega narodnega predstavništva, za katerega se pa še ne ve, kdaj in kako bo voljeno in kako bo sestavljeno.

Deseti julij pomenja torej v francoski zgodovini konec parlamentarne republike, kakor se je porodila iz poraza 1870. leta in katere poslovanje je določala ustava iz leta 1875. Oblika države bo tudi po sedanjih ustavi ostala, toda zelo se bodo spremenile njene ustanove. Daljnosežnosti spremembe trenutno še ne moremo oceniti; iz nagibov, ki so privedli do ustavne spremembe in ki jih navaja tudi vlada v svojem pojasnilu, je pa vendar mogoče razbrati duha, v katerem bo nova ustava sestavljena. Sam Herriot je poudaril nujno zahtevo sedanjega položaja, da bo treba začeti drugače živeti in da bo morala republika postati trša in strožja, ki so jo pustili, da je postala premehkoba. Prva žrtev je dosedanji francoski parlamentarizem. Izgubil je svojo dosedanjo poglavitno oblast, da bi metal ministre in vlade. Kakor znano, je francoski parlament to svojo pravico grdo izrabljal, saj je imela III. republika v 70 letih okrog 110 vlad! Ta nestalnost državne oblasti je veliko pripomogla, da je ugled državne avtoritete v Franciji tako zelo padel in da se je politično življenje tako silno zamočvirilo. Kakor hitro bo oblast bolj stalna, bo imela tudi več ugleda in veljave. Poslej vlada ne bo več odgovorna parlamentu, ampak bodo poedinji ministri za svoje delo osebno odgovarjali državnemu poglavarju, ki jih nastavlja in odslavlja po svojem preudarku. Na ta način bo omogočena v poedinjih resorih kontinuiteta dela, brez katere ne more biti nebeno javno poslovanje uspešno. Maršal Petain je izrecno poudaril, da je stalnost izvršilne oblasti bistvena točka sedanje državne preosnove.

Zakonodajno oblast bo začasno vršil poglavar države sam, njegov izvršilni organ pa bo vlada. Pozneje, ko se bodo razmere ustale, to se pravi, po doseženem miru, pa bo zakonodajna oblast prešla na narodno predstavništvo, ki bo sestavljeno iz dveh zbornic: ene političnega in druge stanovskega značaja. Ni povsem izključeno, da bo šeasoma tudi v Franciji osnovana edina politična stranka kot nosilka ljudskih teženj. Poudarek sedanjega političnega pravca je na avtoriteti. Nova vlada se bo trudila, da dovede do čim večje discipline v narodu, ker se zaveda, da so prav vse narodove sile potrebne za obnovo dežele. Tu ne bo smelo biti več gospodarjenja vsemogočne kapitalistične klike, nič več štrajkov, sabotaže in komunističnega rovarjenja! Vlada dobro ve, da bo že samo račun, ki ga bo Nemčija za sedanjo vojsko predložila, tako velik, da ga bo zmogla edinole notranje konsolidirana in strnjena Francija. Če hoče Francija biti kos nalogam, ki jo čakajo, mora notranje ozdraviti! V ta namen hoče maršal Petain zopet vpostaviti suverenost države na vseh javnih področjih, da bo korist skupnosti nad koristjo raznih bančnih klik in koncernov. Vendar pa Petainu država ni božanstvo; nič mu ni bolj tujeja kakor državni absolutizem, saj izrecno poudarja, da bo nova vladavina spoštovala pravice družine in vpostavlja zopet njeno naravno veljavo. Isto velja tudi za stanove, ki jim bo država omogočila samogibno stanovsko življenje pod vodstvom in nadzorstvom države. Prav v smislu krščanskega družabnega nazora hoče Petain, da država ne bo vsemogočen malik, ampak nadzornik in razsodnik, ki naj nepristransko vskladi in podredi skupni blaginji javno delavnost posameznikov, družb, organizacij in stanov. Gre za to, da resnične družabne vrednote pridejo na pravo mesto. Prvo mesto naj bo odmerjeno sposobnosti in delu — in ne denarju, kapitalu, njegovim zvezam in vplivu ter finančni oligarhiji. Posebna pozornost bo poleg družine in njenemu razvoju posvečena vzgoji mladine in pa odnosu med delom in kapitalom, ki naj postane takšen, da si bo sleherni, ki hoče delati, mogel ustvariti človeka vredno življenje.

V smislu nove miselnosti in nove ljudske politike je Petain napovedal decentralizacijo državne uprave. Kakor je znano, je tog francoski centralizem služil za vzor vsem okorelim centralistom po vseh državah — tudi pri nas. Petain uvaja novo politiko, po kateri se bodo zgodovinske pokrajine same upravljale, država pa si bo pridržala le tiste voditeljske posele, ki se res le nje same tičejo. Francosko ljudstvo bo gotovo z veseljem pozdravilo to potrebno reformo, ki bo omogočila pred vsem bolj zdravo in bolj globljo gospodarsko politiko. Sicer pa vlada računa tudi s tem, da bo po tej vojski ves svet in posebej

Napad na Anglijo se bo začel v nekaj dneh

Na obeh straneh se vrše pospešene priprave, letalske bitke pa so zmerom številnejše

Zürich, 13. julija. t. Reuter: Rimski dopisnik lista »Basler Nachrichten« poroča svojemu listu, da je izvedel, da se bo napad na Anglijo začel v štirih ali petih dneh. Rimski politični krogi menijo, da ni mogoče čakati dalj časa, ker je konferenca v Monakovem, ki je bila v sredo, popolnoma razčistila položaj v jugovzhodni Evropi.

»Hood« in »Arc Royal« nepoškodovana

London, 13. julija. t. Reuter: Uradno izjavljajo, da novice, ki se širijo o ladji nosilki letal »Arc Royal« in o bojni ladji »Hoods«, niso resnične. Popolnoma brez podlage so govorice, češ da sta bili obe ladji zadeti ali poškodovani v spopadu z italijanskim brodom dne 9. julija t. l. »Arc Royal« je sicer bil pod ognjem italijanskih letal, toda vse bombe so padle okoli ladje, ki ni bila poškodovana, toda že dva dni nato so poročali, da se je udeležil bitke z italijansko mornarico in da je bil nato tam poškodovan, dasi se je poročalo, da je bil »Hood« pri Oranu tako poškodovan, da je nesposoben za vojskovanje vsaj za nekaj časa. Resnica pa je le ta, da obe ladji čakata na povelje, da izpolnita svojo dolžnost, kjer bo potrebno.

London, 13. julija. t. Reuter: Letalsko ministrstvo objavlja uradno poročilo, v katerem pravi, da so angleška lovka letala danes zjutraj sestrelila sovražni bombnik nad Kanalom.

London, 13. julija. AA. Reuter: Uradno sporočilo o snočnem letalskem napadu na jugovzhod-

no Anglijo in Wales pravi, da na merodajnem mestu smatrajo, da je bilo ob tej priliki samo nekaj ljudi lažje ranjenih.

London, 13. julija. AA. Reuter: Letalsko ministrstvo sporoča, da so sovražna letala v toku noči bombardirala gotove kraje severovzhodne Anglije, Skotske in Walesa. Ob tej priliki je bilo pokodovanih več hiš. Ubitih je bilo več oseb.

London, 13. julija. AA. Reuter: Letalsko ministrstvo poroča, da je bilo snoči zbito še eno letalo, tako da znaša skupno število sovražnih letal zbitih v toku včerajšnjega dne 11.

Kdo se bo vojskoval na Irskem

Berlin, 13. julija. DNB: Današnja »Berliner Börsen Zeitung« prinaša članek svojega diplomatskega urednika, ki govori o poskusih britanske vlade, da bi uredila svoje odnose z Irsko. Članek pravi, da pojmuje britanska vlada to ureditev odnosov dejansko kot novo vojaško zasedbo Irske oziroma kot razširitev vojne na Irsko. Pri tem se britanska vlada poslužuje argumenta, da misli Nemčija zlorabiti Irsko kot izhodno točko za napad na Anglijo.

V Londonu trdijo, da je na Irskem mnogo »pete kolone«, ki da se je že pripravila na dozdevni nemški napad. Dejansko pa ima Nemčija prav toliko interesa, da se ohrani nevtralnost Irske, kolikor Anglija želi, da bi Irsko uničila. Ta angleška želja je toliko očitna, da se ne izplača še naprej trošiti papirja o teh britanskih trditvah.

Kar se pa tiče pete kolone, pa mislimo, da irski narod sam najbolje ve, kakšni so emigranti in kakšni so razni najemniki, ki se jih je posluževala Anglija, da je tlačila ljudsko gibanje na Irskem.

Poročilo angleškega letalskega ministrstva

London, 13. julija. t. Angleško letalsko ministrstvo objavlja naslednje uradno poročilo:

Naši bombniki so v noči od petka na soboto nadaljevali s svojimi poleti nad Nemčijo kljub slabemu vremenu. Zopet smo napadli pristanišča v Emdenu in Kielu. Skoda je bila velika in videti je bilo mnogo požarov.

Danes zjutraj so naša letala napadla letališče v Bruslju. Prav tako so napadla oporišča v Mannheimu in v Porenju. Prav tako so letla bombardirala zbiranja sovražnih sil, zlasti bojnih čolnov, ob kanalu Bruges—Ostende. Vsa letala so se vrnila v svoja oporišča.

Danes dopoldne je bilo sestreljeno sovražno letalo nad Kanalom. Tri sovražna lovka letala so bila sestreljena. Eno naše lovsko letalo se s tega poleta ni vrnilo.

Danes govori Churchill

London, 13. julija. AA. Reuter: »British Broad Casting Corporation« poroča, da bo predsednik vlade Churchill govoril na radu jutri, v nedeljo, ob 21. Govor bo trajal približno 15 minut.

Francija ima vlado po novi ustavi

Vichy, 13. jul. o. Novi državni poglavar Francije, maršal Petain, je snoči imenoval novo francosko vlado. To se je moralo izvršiti v skladu s predpisi nove francoske ustave. Današnji uradni list že objavlja listo nove vlade, ki je naslednja:

Pierre Laval, podpredsednik vlade,
Paul Baudoin, zunanji minister,
Yves Boutillier, finančni minister,
Weygand, minister za narodno obrambo,
Emile Mireaux, prosvetni minister,
Alibert, pravosodni minister,
Adrien Marquet, notranji minister,
Jean Ybardegaray, minister za mladino in francosko družino,
Pierre Casiot, poljedelski minister,
François Pietri, minister za promet,
Henry Lemery, kolonialni minister,
Colson, državni podtajnik za vojsko,
admiral Darlan, državni podtajnik za mornarico,
general P ujo, državni podtajnik za letalstvo,
Ministra za industrijsko proizvodnjo in za delo bosta imenovana pozneje.

V novi vladi ni več Camilla Chautempsa, ki je voditelj francoskih radikalov. Iz vlade so izpadli med drugimi tudi Frossard, Pomarét, Riviere in Rivaud.

Med novimi ministri sta najpomembnejša novi prometni minister Pietri in pa minister za kolonije Lemery. Pietri je poslanec, ki je vsa leta zastopal v francoskem parlamentu Korsiko. Bil je večkrat finančni minister, minister za mornarico in pri zadnjih predsedniških volitvah je hotel celo kandidirati za predsednika republike. Pripadal je v prejšnjem parlamentu isti skupini kakor Paul Reynaud, vendar pa je bil njegov stalni tekmeč. Obenem z Reynaudom in Tardieuem je bil voditelj sredinskih strank v bivšem francoskem parlamentu. Poleg njega je v novi vladi še kolonialni minister Lemery, ki je bil član francoskega senata. V senatu je ves čas režima ljudske fronte ostro

še Evropa gospodarsko dobila drugo lice. Kažejo se obrisi novega enotnega kontinentalnega gospodarstva, v katerem bodo poedine države morale zavzeti njim primerna mesta, ki ustrezajo njihovi proizvodnji in trgovini. Francija misli, da bo v tem kontinentalnem gospodarstvu njena pomembnost v tem, da je poljedelska država in da je njena industrija sposobna proizvajati zlasti kvalitetno blago.

Tako postaja Francija zmerno avtoritarna republika, ki ima nekaj sličnosti z ameriškim predsedniškim režimom. Ves svet z napeto pozornostjo zasleduje plemenite napore svivolasega maršala, da bi z globoko zasnovano preosnovo političnega, družabnega in gospodarskega življenja pomagal domovini v eni najtežjih dob njene zgodovine. Ali se bo posrečilo, napraviti stalnost in avtoriteto za temelj bodočega javnega življenja v Franciji? Vsi se zavedamo, da ni najvažnejše, napisati novo ustavo in namesto starih strank razglasiti družino in stan za temelj države. Duh

napadal Bluma in njegove naslednike zaradi pogubne politike, ki jo je izvajala levica.

Iz vlade je med drugimi tudi izpadel demokratski poslanec Schuman, ki je v parlamentu zastopal Alzacijo. V zadnjih francoskih vladah je vodil državno podtajništvo za Alzacijo in Loreno. V novi vladi tega državnega podtajništva ni več.

Laval - Petainov namestnik

Bern, 13. julija. DNB: Kakor poročajo iz Vichyja, objavlja uradni list tale ustavni akt št. 4 o namestniku-nasledniku šefa države:

Jaz, maršal Francije in šef francoske države, odrejam na osnovi zakona z dne 10. julija 1940:

Cl. 1. Če bi bil iz kateregakoli razloga oviran vršiti funkcije šefa države, preden narod ratificira novo ustavo, prevzame to funkcijo zastopnik ministrskega predsednika Pierre Laval.

Besedilo nove ustave

Vichy, 13. julija. Havas: Popolno besedilo francoskega ustavnega akta se glasi:

Na podlagi ustavnega zakona od 10. julija 1940 predpisuje sledeče:

Cl. 1. Francoski državni poglavar ima polno upravno oblast. Postavlja in odstavlja ministre in državne tajnike, ki so odgovorni edino njemu.

Cl. 2. Državni poglavar vrši zakonodajno oblast z ministrskim svetom in sicer:

a) do sestave novih predstavniških teles in b) na isti način in edino na podlagi svojega sklepa tudi po sestavi teh teles za primer težke notranje krize. V tem zadnjem primeru ima državni poglavar vse pravice, da tudi sam predpisuje vse odredbe proračunskega ali davčnega značaja.

je, ki oživljal! Ali bo duša francoskega naroda, mučena pa tudi izčiščena po strašnem porazu, našla pot v višino? Gotovo imajo Francozi kot latinski narod izredne graditeljske sposobnosti in čudovito vero v svoje duhovno poslanstvo. Vedno znova tudi slišimo o verski obnovi, ki zajema ne le doberšen del razumnštva, ampak tudi že široke ljudske plasti. Sedaj smo priče šq političnim naprom, ki so daleč bolj pozitivni, kakor pa je kar kolj storila III. republika v 70 letih. Mar so ti koraki posledica strašne, a končne vendar le prehodne depresije, ali pa so pristen izraz elementarne volje po obnovi, ki ne usahne leta in desetletja in ki je močna dovolj, da v svoj krog pritegne in zmaga tudi nad stotisoči in milijoni, ki so drugače mislili in živeli? Kot Slovenci in katoličani, ki smo se kakor ostala Evropa v množem obogatili od francoskega duha, moremo Franciji iz arca želeti tako temeljito obnovo vsega življenja, da bo še bolj presenetljiva, kakor pa je bil njen porok.

Laval

Cl. 2. Ako bi bil Pierre Laval iz kateregakoli razlogov oviran prevzeti to zastopništvo, bo njegovega zastopnika imenoval ministrski svet z večino sedmih glasov. Do tega imenovanja bo vršil dolžnost šefa države ministrski svet. — Petain.

Cl. 3. Državni poglavar objavlja zakone in skrbi za njihovo izvedbo.

Cl. 4. Državni poglavar postavlja vse civilne in vojaške uslužbence, v kolikor za nekatere izmed njih z zakonom ne bo določen drug način nastavljanja.

Cl. 5. Poleg tega poveljuje in razpolaga državni poglavar z državno oboroženo silo.

Cl. 6. Državni poglavar ima pravico izdajati pomilostitve in amnestije.

Cl. 7. Izredni poslaniški in veleposlanski tujih držav so akreditirani pri državnem poglavarju. Državni poglavar sklepa in odobrava mednarodne pogodbe.

Cl. 8. Državni poglavar ima pravico objaviti obsedno stanje v enem ali v več delih državnega ozemlja.

Cl. 9. Državni poglavar nima pravice napovedovati vojne brez predhodnega soglasja zakonodajnih teles.

Cl. 10. S tem se ukinjajo vse odredbe ustavnih zakonov od 24. in 25. februarja 1875, ki se ne skladajo z odredbami tega ustavnega akta.

Narodno predstavništvo odobrilo novo ustavo

Vichy, 13. julija. Havas: Predsednik senata Jeanneney je otvoril včeraj sejo velike narodne skupščine (senat in skupščina skupa). Navzočih je bilo okrog 600 poslancev in senatorjev. Od ministrstev so bili navzoči Laval, Marquet, Chautemps, Frossard in Pomarét. Galerija je bila nabito polna.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zemunska vrem. napoved: Ponovno se bo zvedrilo na zahodni polovici, medtem ko bo na vzhodni polovici še vedno delno in pretežno oblačno z dežjem. Možno so krajevne nevihte. Toplota se bo dvignila, noč pa bo hladnejša.

Politični zapiski

»Visoki dobički — majhne plače«

V »Slovenskem delavcu«, ki je glasilo Zveze združenih delavcev, beremo pod gorenjim naslovom tole: »Splošno je znano, kako je delavstvo v kranjski tekstilni industriji slabo plačano. Tisti, ki imajo prekrbo doma, že nekako shajajo, a tisti, ki živijo samo od svojih plač, so veliki reveži. Pomanjkanje je bilo že pred sedanjo vojno in pred dražnjo, še večje je ob rasti draginji, čeprav je Zveza tekstilnih industrialcev že parkrat povisala delavstvu plače. Razumeli bi nizke plače, če bi bili njihovi dohodki majhni. Toda tekstilna industrija na splošno dela z visokimi dobički in bi morala zaposleno delavstvo zato drugače plačati kakor ga plačuje. Te dni smo brali v dnevnem časopisu poročilo o bilanci »Jugočeške« v Kranju. Kosmati dobiček tega podjetja, ki je v prejšnjem letu znašal 26.8 milijonov, je v zadnjem tekočem letu dosegel višino 30.9 milijonov. Čisti dobiček podjetja se je dvignil na 9.06 milijonov dinarjev, dotični je predzadnje leto 2.13 milijona in predzadnje leto 1.94 milijona dinarjev. Ta lepi povšek priznane čistega dobička bi po vsej pravici v eni ali drugi obliki moral vsaj delno najti med delavstvo, ki je s svojim delom na rasti dobička soudeleženi. — Zato je zadnji čas, da se svet tako uredi, da bo človek za svoje pošteno delo dobil tudi pošteno plačilo.

Socialisti so se oglasili

Preteklo nedeljo je zboroval v Belgradu glavni odbor Socialistične stranke, ki mu je predsedoval dr. Zivko Topalović. Ta je tudi govoril. Za njim so govorili še razni govorniki iz drugih krajev, med njimi tudi g. Jožef Petijan iz Maribora. Sklenili so resolucijo, kjer najprej odobravajo sodelovanje predsedništva stranke ter odobravajo sodelovanje z vsemi narodnimi strankami. To pomeni sodelovanje z opozicijo. Za sodelovanje z opozicijo so pooblaščenili le gospodje: dr. Zivko Topalović, Josip Petijan in Jova Jakšič. Njihovi namestniki pa so: Peter Račković, Danilo Milanović in Milorad Belič. Dalje v resoluciji naglašajo, da bodo ne glede na druge spremembe ostali trdno povezana socialistična enota, ki se bo bojevala za ohranitev državne skupnosti vseh južnih Slovanov, za njeno sporazumno reorganizacijo ter za ljudsko vladavino v njej. Glede mednarodnega položaja izjavljajo, da je med balkanskimi in podonavskimi narodi potrebno ozko sodelovanje ter naj se spori med njimi nujno poravnajo. Dalje pozdravljajo uvajanje načrtnega gospodarstva ter pozdravljajo tudi diplomatske zveze med Jugoslavijo in Sovjetsko Unijo.

»Samouprava« o slabi letini

Belgrajska »Samouprava« piše v svojem članku: »Letos doživlja Jugoslavija veliko razočaranje, veliko gospodarsko škodo, slabo letino! Za lansko leto so se začeli znotraj gospodarski pretresi, ker tudi lanske žetev ni bila rekordna. Nato so prišle zravne še splošne mednarodne gospodarske neugode, ki jih je povzročila evropska vojna. Vendar smo lanske štiri mesece že nekako prebrodili, ker ni bilo mogoče takoj ugotoviti vseh gospodarskih posledic vojne. Splošno je tudi lanske leto bilo deževno in slabo, tako da tudi lanske jeseni Jugoslavija ni bila ravno zadovoljna s svojo žetvijo.« Nato lepi opozarja na letošnjo letino ter končuje: »Ko to ugotovljamo, pišemo to z obžalovanjem. Ne glede na to, da naše besede ne morejo vzbujati velikih upov, moramo to vendar le vedeti, da ne bi napačno mislili, da bo letošnja letina dobra. Narobe, zavedati se moramo, da letošnja žetev ne obeta kaj prida ter moramo zato biti pripravljene na vse omejitve glede porabe živeža, vestino se pokorete vsem vladnim ukrepom zaradi varčevanja.«

Spor med muslimani

Poročali smo že o govorih, češ da je v vodstvu muslimanov, ki jih vodi po dr. Spahovi smrti dr. Kulenovič, nastal spor. Govorice so se razširjale, češ da dr. Behmen dela svojo politiko. Še ta teden je vrhovni verski poglavar muslimanov reis ulema Spaho častnikarjem izjavil, da med Kulenovičem in Behmenom ne more biti spora. Zdaj pa se je oglašila sarajevska »Narodna Pravda«, ki je glasilo dr. Kulenoviča, ki odkrilo piše o dr. Behmenu ter pravi med drugim: »Muslimani naj vedo, da dr. Šefkija Behmen že dolgo več ne spada med nas in naše politično gibanje, v katerem so združeni vsi muslimani iz Hercegovine. S svojo politično akcijo, ki jo je samostojno začel že, ko je bil rajni dr. Spaho še živ, jasno pokazal, da deluje za nekako drugo politiko na škodo življenjskih interesov bosanskih in hercegovskih muslimanov. Rajni dr. Spaho je, ko je sodeloval z dr. Stojadinovičem, hotel uresničiti vse te iste želje muslimanov, ki so jih v svojem 20 letnem boju naglašali. Toda nekateri politični krogi so ta prizadevanja po strani gledali. Dr. Spahov vpliv v vladi so hoteli nekako ohraniti. Posrečilo se jim je pridobiti dr. Behmena zoper dr. Spaho, za boj, ki naj bi politični vpliv dr. Spaha v vladi in med pristajali zmanjšal. Dr. Stojadinović pa, ki je bil zaščitenik vsega tega naklepa, je moral navedenemu zadnje popustiti, ker se je zavedal moči dr. Spaha ter nezrelosti svoje igre, ki jo je dr. Spaho pravčasno odkril. Žrtve je tokrat bil tisti, ki naj bi bil orodje: dr. Behmen, ki mu je nekoga dne bilo povedano, naj kot minister odstopi, ker tako zahteva dr. Spaho. Dr. Spaho je moral večkrat odločno nastopiti za interese muslimanov. Nikdar pa dr. Behmen v teh stvarih ni bil z njim solidaren. Dr. Behmen je moral oditi iz vlade, da bi brez ministrskega stolčka pokazal, koliko je politično težak. Pri povitvah 11. decembra se je dr. Behmen skušal zblizati z dr. Spahom. Izražal je dr. Spahi brezpogojno zaupanje ter se mu je posrečilo, da je dobil od dr. Spaha dovoljenje za kandidacijo. Toda razmere med njima nikdar več niso bile prirčne. Po dr. Spahovi smrti spet začel je nekako novo akcijo, ki naj škoduje muslimanom...«

Dalmacija dobi samoupravo

Zagrebski Obzor poroča, da banaka oblast v Zagrebu izdeluje načrt uredbe, ki bo za področje baneske oblasti v Splitu določila široko upravno-gospodarsko samoupravo s primerno finančno stranjo. List napoveduje, da bo ta uredba kmalu razglašena in da je skoro že končana. Pod področje splitske samoupravne izpostave bo spadalo tudi več okrajev iz Bosne in Hercegovine, ki zemljepisno in gospodarsko teže v Split. Zato bi bilo pametno — pravi list — da bi pod to samoupravo prišla tudi Banjaluka, kjer je prebivalstvo po svojem življenju in po svoji miselnosti zelo blizu prebivalstvu Dalmatinske Zagore.

Belgrajske novice

Belgrad, 13. julija. m. Predsednik vlade Dragiša Cvetković je z letalom odpotoval v Niš, kjer bo ostal čez nedeljo.

Minister dr. Krek v Bolgariji

Belgrad, 13. julija. AA. Danes ob 9 dopoldne sta dopotovala z letalom v Sofijo gradbeni minister dr. Miha Krek ter minister n. r. Voja Gjorgjevič na povabilo glavne zveze bolgarskih kmetijskih zadrug. Gradbeni minister dr. Krek in minister n. r. Gjorgjevič se bosta udeležila kongresa omenjene Zadrugne zveze ter ostaneta v Sofiji več dni.

Sofija, 13. julija. m. Danes ob pol 12 je dopotoval z letalom iz Belgrada v Sofijo gradbeni minister dr. Krek. Spremljajo ga bivši minister Voja Djordjevič, načelnik ministrstva za telesno vzgojo ljudstva Aranič, glavni tajnik Industrijske zbornice Miličević in glavni tajnik Glavne zadrugne zveze. Dr. Krek je s spremstvom dopotoval v Sofijo na povabilo Zveze bolgarskih kmetijskih zadrug na kongres te zadrugne organizacije, ki bo 14. in 15. julija.

Na letališču Božurlišto je gradbenega ministra dr. Kreka pozdravil v imenu bolgarskega

gradbenega ministra Vasiljeva glavni ravnatelj tega ministrstva inž. Rankov in trgovinski minister Kanev. Na letališču je bil navzoč tudi jugoslovanski poslanik na bolgarskem dvoru Milanovič z osebami poslaništva. V imenu Zveze bolgarskih poljedelskih zadrug so jugoslovanske goste pozdravili predsednik zveze Dikov, v imenu nacionalnega odbora bolgarskih zadrug predsednik Hristov Ganev, nato generalni ravn. Zveze pupilarnih bank Palazov ter zastopniki narodne in državne agrarne banke in številnih zadrug.

Gradbeni minister dr. Krek se je s spremstvom odpeljal v hotel »Bilgarija«. Popoldne se je dr. Krek vpisal v dvorne knjige, ob 5 pa je obiskal jugoslovanskega poslanika Milanoviča. Na čast gradbenemu ministru in njegovemu spremstvu priredi jugoslovanski poslanik dr. Milanovič v ponedeljek velik sprejem v prostorih jugoslovanskega poslaništva.

Zahteve belgrajske trgovske zbornice

Belgrad, 13. julija. m. Predsedstvo belgrajske trgovske zbornice je izročilo vladi spomenico z vsemi sklepi, ki so bili sprejeti na sestanku te zbornice 3. in 4. julija. V spomenici belgrajska trgovska zbornica ugotavlja, da politika, ki se izvaja po številnih uredbah, pravilnikih in naredbah ni dala pričakovanih rezultatov na gospodarskem polju. Zato trgovska zbornica poudarja, da je vse to imelo na vsem njenem področju precej izredne reakcije, da je nastopil velik zastoj, da se ne-

gotovost opaža ne samo v vrstah gospodarstvenikov, temveč tudi v vrstah konsumentov in da je negotovost tako velika, da je promet padel na najnižjo stopnjo. V spomenici trgovska zbornica naproša kr. vladu, naj na najuspešnejši način zavaruje stalno in tesno sodelovanje gospodarskih zbornic z vsemi drž. oblastmi in ustanovami v vseh gospodarskih vprašanjih, ki so trenutno na dnevnem redu ali ki bodo prišla na dnevni red.

Petainov govor o novem redu v Franciji

Vichy, 13. julija. Havas: Državni poglavar maršal Petain je imel snovi govor, v katerem je rekel: Velika narodna skupščina mi je poverila zelo obsežno oblast. Vlada stoji pred najtežjim položajem, kar jih je bilo kdaj v Franciji. Vpostavljeni moramo promet, da bi se vsakdo mogel vrniti na svoje ognjišče in svoje delo. Zagotoviti moramo prehrano in pogajati se moramo za mir.

Državni poglavar je nato omenil britanski napad na francoske vojne ladje in rekel, da so bile francoske ladje ob času napada neobčitne in deloma celo razorožene. V zvezi s tem je rekel, da Francija nikdar ne bi pristala, da bi Nemčiji in Italiji izročila svojo vojno mornarico. Nato je maršal Petain rekel: Če je Anglija mislila, da smo na to pristali, se je prevarila. Toda prevarila se je tudi, če je mislila, da bomo pod grožnjo s silo poteptali obveznosti, ki smo jih prevzeli nasproti svojim vojnim nasprotnikom. Francoski mornarici je bil izdan ukaz, naj se brani, in ona je ta ukaz izvedla brez ozira na nesorazmerje obojestranskih sil. Premagana v herojski borbi in zapuščenih je Francija doživela napad od strani Anglije, kateri je storila številne usluge in za katero je utrpela težke žrtve. Prepričana je bila sama svoji usodi.

Toda prav v tem težkem stanju bo Francija našla nove sile in bo ohranila polno zaupanje v svojo bodočnost. Da bi mogel izvesti ogromno nalogo, pred katero stojimo, mi je potrebno vaše zaupanje. Vaši zastopniki so mi ga izglasovali v vašem imenu. Izvajamo novo ureditev državne uprave. Na čelo velikih francoskih pokrajin bodo stopili guvernerji. Na ta način bo državna uprava na eni strani združena, na drugi strani pa bo decentralizirana. Državni uslužbenci bodo po eni strani svobodnejši pri svojem delu, po drugi pa bodo bolj kot do sedaj odgovorni za svoje napahe. Da bi lažje rešili določena vprašanja, ki se nam kot nujna postavljajo, namerava vlada dobiti sedež v zasedenem delu države. V ta namen smo prosili Nemčijo, naj nam odstopi Versailles in dele

Pariza, kjer so ministrstva. Naš program obstoji v tem, da hočemo vrniti Franciji moč, katero je izgubila. To svojo moč bo znova vpostavila le v tem primeru, če se bo držala enostavnih pravil, ki so bila svojčas temelj za življenje, zdravje in napredek naroda. Ustvarili bomo Francijo, v kateri bo vladala disciplina in poslušnost do starejših in kjer bodo vsi ubogali vodnika. V duhu pravice za vse in za vsakogar bomo skrbeli, da bomo na vseh delovnih priročjih zbrali najboljše in najsposobnejše ljudi.

Temeljni vir moči za našo domovino je v delu vseh Francozov. Delo je svetinja. To delo sta pred vojno v enaki meri izrabljala in podcenjevala mednarodni kapitalizem in mednarodni socializem. Prav ta dva, namreč mednarodni kapitalizem in mednarodni socializem sta bila za nas toliko bolj usodna, ker sta se navidez borila drug proti drugemu, na tihem pa sta drug drugega štedila. Nič več ne bomo trpeli te njune tajne zveze. Naredili bomo konec sporom po mestih in naseljih. Nič več jih ne bomo trpeli, niti v tovarnah niti na selskih posestvih. Denar je prepočastokrat sluga in orodje laži in je našo družbo spravil s prave poti. Denar je bil sredstvo za podjarmljenje. Od sedaj bo denar samo nagrada za storjeno delo. Delo bo zaščiteno. Družina bo uživala spoštovanje in zaščito naroda. Francoska družina ostane kakor je bila temeljni čvar dolge, slavne in častne francoske preteklosti. Njena dolžnost je, da še tudi naprej skozi vse rodove varuje in neгуje vrline starih časov, ki so dajale moč našemu narodu. Vsi Francozi morajo biti ponosni na Francijo. Francija pa mora biti ponosna na vsakega posameznega Francoza. S temi besedami lahko označimo osnovni cilj reda, ki ga hočemo vpeljati in kateremu izvedbi bomo posvetili vse svoje sile. S tem bomo utrdili domovino in jo bomo naredili lepšo, kakor pa je kdaj bila. Življenje posameznikov je samo zase brezpomembno in enodnevno. Posvetimo vse svoje življenje Franciji, ki je zmerom znala popeleti svoj narod po poti veličine.

Spizetke v Abesiniji

Rim, 13. julija. Stefani. Današnji »Messaggero« komentira vest iz Londona, da je narodni poslanec Weedwood vprašal vlado, ali je v zvezi z bivšim abesinskim cesarjem in ali bi angleška vlada smatrala za zakonito vlado bivšega cesarja ter ali obstojajo zveze med angleško vlado in generalom Abebo Agerajem, ki je pred kratkim odšel z rasom Ajaleburum v Vzhodno Afriko.

List omenja odgovor, ki ga je dal državni podtajnik Buttler, češ da angleška vlada ta čas ne more dati podrobnih obvestil na vprašanje poslanika Weedwooda, da pa je razumela vso važnost skladnosti akcij, ki bi mogle vojnemu nasprotniku v severni in vzhodni Afriki napraviti vojaško škodo.

»Messaggero« v svojem komentaru pravi: Z ozirom na delikatnost tega vprašanja je Buttler smatral za neugodno podati v spodnjem domu podrobnejša obvestila. Toda naše uredništvo lahko v polnem obsegu zadovolji radovednost angleškega poslanika Weedwooda s jasnimi in točnimi podatki. Predvsem se poslanec Weedwood zelo moti, če s tem v zvezi omenja rasa Ajalebura. Omenjeni ras se nahaja v Gondarju, kjer že davno lojalno sodeluje z italijanskimi oblastmi. Verjetno je, da je Weedwood mislil Fitaorari Burja. Toda med tem človekom in rasom Ajaleburum obetaja ogromna razlika. Fitaorari Buru je mogoče pred več meseci še imel gotovo moč, ker je razpolagal z gotovimi razbojniškimi skupinami. Toda italijanske čete so hitro razpršile te razbojniške skupine, ki so krizarile po pokrajini Ankoverina. Ko so bile njegove skupine poražene, je Fitaorari zbežal in pustil v rokah italijanskih čet celo svojo osebno prtljago. Angležem ostaja sedaj samo balzamirano politično truplo rasa Tafarija, bivšega samozvanega cesarja Haila Selasija. Ker stvari tako stoji, je razumljivo, da je državni podtajnik v svojem odgovoru v imeu vlade bil tako rezerviran.

Poveljnik bolgarske vojske v Nemčiji

Sofija, 13. julija. DNB: Na povabilo nemškega vrhovnega poveljništva je odpotoval včeraj v Nemčijo vrhovni poveljnik bolgarske armade v svetovni vojni general Zekov, da si ogleda bojišče na Zapadu. Generala Zekova spremljata bolgarski armadni general Popov in več atašeev.

Grške pomorske izgube

Atene, 13. julija. AA. DNB: Z merodajnega mesta poročajo, da je grška trgovinska mornarica v toku minulega meseca izgubila 14 ladij s skupno tonažo 61.635 ton.

Politične osebnosti na Bledu

Bled, 13. julija. Včeraj zvečer je dopotoval na Bled bivši notranji minister, sedanji ban drinske banovine dr. Stanoje Mihaldžić. Na Bledu je tudi podban drinske banovine g. Simovič. Na Bled je dopotoval prvi kraljevi adjutant general Hristić s svojim spremstvom.

Egiptski poslanik v Belgradu

Belgrad, 13. julija. AA. Dne 14. julija pride v Belgrad novi egiptski pooblaščenec minister Abdel Vahab Bej, ki je bil doslej egiptski poslanik v Tokiu. Sedaj je bil imenovan za egiptskega poslanika v Atenah in Belgradu s sedežem v Atenah.

Cene žitu naj se drugače uredijo

Belgrad, 13. julija. m. Žitna sekcija Glavne zadrugne zveze je imela včeraj sejo, na kateri so razpravljali o stanju, ki je nastalo na žitnem trgu po objavi uredbe o maksimiranju cen in o prillnem odkupu pšenice in koruze z dne 22. jun. t. l. Uredba se je pokazala škodljiva za konzumente in za producente. Zato žitna sekcija Glavne zadrugne zveze predlaga, da se ta uredba takoj ukine, cene pšenice in koruzi pa naj se določijo na podlagi proizvodnih stroškov in letošnjega pridelka. V ta namen naj kmetijsko ministertvo imenuje komisijo strokovnjakov in zastopnikov zadrugništva. Glede prehrane kasivnih krajev žitna sekcija zahteva, da mor stroške za to prehrano nositi država in ne samo posamezni kraji.

Seje nemško-jugoslovanskega gospodarskega odbora

Belgrad, 13. julija. AA. Jutri bo v Berlinu seja ožjega nemško-jugoslovanskega gospodarskega odbora za ureditev določenih vprašanj glede izmenjave blaga med našo državo in Nemčijo, kakor tudi za ureditev našega trgovskega prometa s kraji, katere je Nemčija zasedla.

Italijansko-jugoslovanski gospodarski odbor

Belgrad, 13. julija. AA. V zvezi z zadnjim zasedanjem italijansko-jugoslovanskega gospodarskega odbora je bila v zunanem ministertvu konferenca delegatov strokovnjakov, ki ima nalogo določiti način izvedbe zadnjega protokola, ki je bil nedavno sklenjen v Rimu med našo državo in Italijo.

Jugoslovansko-grška gospodarska pogajanja

Belgrad, 13. julija. AA. Trgovinska pogajanja med našo in grško gospodarsko delegacijo se približujejo koncu. Zvečer bo minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andress priredil banket na čast grške delegacije.

361 letnica mesta Karlovac

Karlovac, 13. julija. b. Danes je 361 let, odkar je bilo ustanovljeno mesto Karlovac. V teku meseca bodo velike proslave.

Huda nevihta v Bosni

Banjaluka, 13. julija. b. Včeraj je bila v nekaterih okrajih strašna nevihta. Hudo so prizadete naslednje vasi: Kotorvaroš, Bosanska Krupa, Kuzina in Prnjavor. Potoki in reke so narasle s tako naglico, da so odnašale mostove, z vrlov pa je voda potrgala lesene plote ter jih odnesla s seboj. Polja so zelo poškodovana in cenijo škodo na okoli deset milijonov dinarjev.

Osebnosti

Belgrad, 13. julija. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov ter na predlog prometnega ministra je bil upokojen Pavel Klemenc, glavni arhivar 7. skup. pri ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani.

Belgrad, 13. julija. m. S kraljevim ukazom je postavljen za starešino okraj. sodišča v Ribnici Jože Arko, do sedaj sodnik v Kočevju.

Belgrad, 13. julija. AA. V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov in na predlog pravosodnega ministra je bil za kasacijskega sodnika 2-2 pri vrhovnem sodišču v Ljubljani postavljen dr. Milko Kranjc, sodnik apelacijskega sodišča 3-2 v Ljubljani; za sodnika apelacijskega sodišča v 3-1 v Ljubljani pa je bil imenovan dr. Leopold Vičar, Franc Lazar, sodnik v 7. skup. pri okraj. sodišču v Slov. Konjicah je premeščen k okraj. sodišču v Kočevje.

Zoper komunistično propagando

Splitska »Katoliška Riječ« prinaša tale opomin: »Pretekli dni je zemljoradniški list v Banjaluki odkrito pisal, »naj bi se delavcem Jugoslavije ne krutila več svoboda delovanja. Skrajni čas je, da prenehamo s stariimi metodami.« Tako piše omenjeni list, ki se iz vsega članka vidi, da pod »delavci Jugoslavije« misli na »komunistično stranko Jugoslavije«. Za isto stvar se poteguje tudi zagrebški »Jutarnji list«, le malo bolj previdno in zavito. — Tako se glasi pritožba dalmatinskega katoliškega lista.

Zoper naziv Makedonija

Belgrajska Pravda prinaša članek z naslovom »Južna Srbija«, kjer med drugim pravi: »Južna Srbija naj ve, da se vsa dežela od Ristovca do Gjevrgelije nikdar ni imenovala Makedonija. — Skopljanec, Prilepčanom, Bitoljecem, Velesanom, Stipljanom itd. je treba povedati, da je ime Makedonija bilo prineseno v te kraje v novejšem času. Kar pa je zlasti važno je to, da ni nobene posebne macedonske narodnosti. Velika škoda bi bila za državo in južno Srbijo, ko bi se zmota o južni Srbiji ne iztebela, in sicer čim prej in čim popolneje.«

Drobne novice

Madrid, 13. julija. AA. DNB: Za proslavo 18. julija (dan začetka narodne revolucije) so v teku velike priprave. Letos bodo ta dan proslavili v znaku velike parade španskih nacionalnih delavskih organizacij. Pri paradi v Madridu bodo sodelovale delegacije delavskih organizacij iz vse Španije. Privikrat bodo sodelovali delavski miličniki v novih uniformah.

Bratislava, 13. julija. AA. DNB: Pooblaščen minister dr. Pujak je odpotoval včeraj v Budimpešto, kjer bo z madžarskimi pristojnimi krogi nadaljeval s pogajanj o posameznih še nerešenih vprašanjih. Med drugim bo razpravjal o spremembah in dopolnitvah k dosedanjemu sporazumu o plačilnem prometu.

Angleški sporazum z Japonsko

Anglija ne bo več dobavljala orožja Čankajsku

Tokio, 13. julija. Reuter: Izvedelo se je, da bo Anglija sprejela japonske zahteve glede prepovedi pošiljanja orožja Kitajski čez Birmanijo. List »Asahi Simbun« pravi, da je ameriški veleposlanik v Tokiju sir Robert Craighies obvestil japonskega zunanjega ministra Arito, da je angleška vlada sklenila sprejeti japonsko zahtevo o prepovedi prevoza vojnega materiala čez omenjeno ozemlje. Veleposlanik Craighie je zahteval nova navodila iz Londona, da bi bilo čimprej mogoče skleniti formolen sporazum.

Tokio, 13. julija. AA. Stefani: List »Asahi Simbun« piše, da bo v ponedeljek verjetno podpisan angleško-japonski sporazum, po katerem bo Anglija prepovedala pošiljanje pomoči za maršala Čankajška. Japonski konzulati bodo pri tem vodili kontrolo.

London, 13. julija. Reuter: Po vesteh iz Tokia se potrjuje, da bo del kitajskega srebra, ki je bilo deponirano v britanski koncesiji v Tiencinu in ka-

tero je bilo po britansko-japonskem sporazumu izročeno Japonski, porabljeno za nakup žita v Avstraliji. Japonske oblasti bodo uporabile to žito za pomoč krajem, ki so trpeli zaradi poplav v severni Kitajski.

Tokio, 13. julija. DNB: Današnji »Asahi Simbun« prinaša podrobnosti o sporazumu, ki je bil dosežen med japonsko vlado in britanskim veleposlanikom glede prevoza vojnega materiala in vojnih potrebščin skozi Birmo. List pravi, da se Velika Britanija s tem sporazumom obvezuje, da ne bo dopustila prevoza orožja, streliva, tovornih avtomobilov in bencina skozi Birmo, če je vse to namenjeno maršalu Čankajšku. Organi japonskega generalnega konzulata v Rangoonu bodo imeli pravico nadzirati posamezne transporte. V ta namen se priznava japonski vladi pravica, da v ustrezajoči meri ojača osebje imenovanega generalnega konzulata. Glede te slednje odredbe pravi list, da se se vodijo pogajanja.

Novi spopadi na Sredozemskem morju

Rim, 13. julija. b. Podrobnosti o pomorskih letalskih bojih na Sredozemskem morju ne zapuščajo dvoma več, da so v teku priprave za odločilno ofenzivo italijanskih oboroženih sil proti položaju Velike Britanije v Afriki in na Sredozemskem morju. Po spopadu na morju, v katerem so sodelovale angleške in italijanske linijske ladje ter znatno število križark, rušilcev in letal, so se izvršili hudi napadi na britanske trgovske konvoje in na vojna oporišča v lukah na Malti.

Italijanski vojni strokovnjak general Cabiati je potrdil, da imajo italijanski bombni napadi na malteške luke in arsenale pozitivne uspehe. Luške naprave, arsenali in nekatere ladje, ki so bile vsi drane v lukah, so bile zadete s težkimi bombami, prav tako pa so bila sestreljena tri angleška

letala, ki so se spustila v borbo z italijanskimi. General Cabiati domneva, da je po tem napadu britansko poveljstvo na Malti sklenilo, da v konvojih pošlje svoje brodogrje v egiptске teritorialne vode, ker ladje na Malti nimajo nič več varnega zavetja. Prvi konvoj je italijansko letalstvo napadlo v področju vzhodno od Malte. V tem konvoju je bilo pet velikih britanskih prevoznih ladij, ki sta jih spremljali dve linijski ladji. V konvoju pa je bila tudi nosilka letal in nekaj manjših vojnih ladij. Italijanska letala so konvoj uspešno bombardirala in povzročila na ladjah veliko škodo, ena izmed prevoznih ladij pa se je potopila.

Glede napadov italijanske vojske v Afriki poudarja general Cabiati zlasti pomen italijanskih uspehov na sudanski meji, katerih prvi izid je bil zasedba Casale. General Cabiati pravi, da so italijanske čete prekoračile egiptsko mejo in potisnile angleške posadke daleč nazaj. Zaradi tega je tudi končana prva ogledna stopnja borb na tej fronti, ter so italijanske čete prešle v ofenzivo, iz katere se bodo razvile večje vojne operacije. Cilj teh vojnih operacij je predvsem ta, da se zada angleškim četam udarec na kopnem in na morju. Britanski položaji v Sidi Baranija so zelo poškodovani, prav tako pa so italijanski bombniki z uspehom napadli skladišča orožja in municije. Italijani pa so uničili in zaplenili tudi nekaj tankov in oklopnih avtomobilov.

Italijansko vojno poročilo

Nekje v Italiji, 13. julija. AA. Službeno sporočilo vrhovnega poveljstva državne oborožene sile se glasi:

Ves dan 11. julija je naše topništvo stalno bombardiralo formacijo sovražnih ladij. Med nočnimi sovražnostmi se je formacija razdelila v tri skupine, ki so plule proti Vzhodu. Zaradi ugotovitev našega pomorskega letalstva so naše letalske sile stopile ob prvih jutranjih urah včerajnjega dne v stik s sovražnimi ladjami. Celi raj letal, ki so prileteli z oporišč v Južni Italiji in iz vzhodnega dela Sredozemskega morja, so preganjali in strahovito bombardirali tri skupine sovražnih ladij. Na podlagi dosedanjih rezultatov se je kot gotovo ugotovilo, da sta bili večkrat z velikimi bombami zadeti vsaj dve križarki in ena bojna ladja.

Med ogledniškimi poletji nad Malto so naša letalska letala, ki so spremljala ogledniška letala, stopila v borbo s štirimi sovražnimi lovskimi letali, od katerih so dve zbila.

Vsa naša letala so se vrnila na svoja oporišča. Zaradi sovražnega bombardiranja se je potopil en naš rušilec, posadka pa se je rešila.

V Vzhodni Afriki je bilo zraven Mojaie zavzeto neko angleško naselje, prav tako pa je bil odbit protinapad sovražnika, ki je pri tej priliki utrpel precejšnje izgube v letalski borbi, ki se je vodila nad tem pasom. Zbita so bila štiri angleška letalska letala. Sovražnik je izvedel napad na Shimajo Djiro in na Masalo, toda brez vsake škode. Naša letalska letala so zbila eno sovražno letalo, eno pa je zbito tudi profiletalsko topništvo. Vsa naša letala so se nepoškodovano vrnila na svoja oporišča. Eno od naših letal, za katerega je bilo včeraj rečeno, da je izginilo, se je vrnilo na svoja oporišča.

Rim, 13. julija. AA. Stefani: Včeraj popoldne so italijanske letalske sile izvršile ponovno napad na pomorsko in letalsko letališče v Malti. Italijanska letala so vrgla večjo število zažigalnih bomb. Zbiti sta bili dve sovražni letali. Vsa italijanska letala, ki so se udeležila napada so se vrnila nepoškodovano v svoja oporišča. Sročni so v bližini sicilске obale našli italijanski bombnik,

»Relazioni Internazionali« pišejo:

Italija in Nemčija odločata v Evropi

Rim, 13. jul. t. Danes je izšla nova številka vodilne italijanske tedenske revije »Relazioni Internazionali«. Revija piše v uvodniku med drugim: V Monakovem so se pri Hitlerju sešli Ciano, Bibbentrop, Teley in Czaky. Ta sestanek je treba postaviti v okvir tiste delavnosti osištih veselij, ki hoče vpostaviti v Evropi popolnoma novo stanje po zmagi.

Clankar poudarja, da zmagovita vojna proti staremu političnemu sistemu zahteva, da se mora v Evropi ustvariti resničen in totalni mir. Zmagovito orožje bo opravilo svojo nalogo v celoti, zato pa mora tudi nova bodoča mirovna pogodba končno in stvarno razrešiti vsa vprašanja, ki so ostala nerešena po versailleskem miru.

Državniki v Versaillesu niso uredili teh vprašanj zaradi pomanjkanja volje ali pa zaradi nerazumevanja. Zato pa mora biti novi mir prežet popolnoma novega duha. Francija n. pr. lahko postane fašistična ali pa si ustvari totalitarni režim, Francija se lahko vojskuje ali pa ne vojskuje

kateremu je zmanjkalo bencina. Posadki se je posrečilo držati vso noč na površju. Letalo in posadka sta bili rešeni.

Italija hoče osvoboditi Egipt

Rim, 13. julija. AA. Stefani: V uvodniku, ki ga objavlja pod naslovom »Halifax priznava« — pravi dnevnik »Popolo di Roma«:

Prefekti četrtke je podal v lordskem domu lord Halifax izjavo v zvezi s položajem v vzhodnem delu Sredozemskega morja in je rekel, da so britanske sile v Egiptu močno ojačene in da ni bil izveden noben pritisk na Egipt, naj bi tudi on napovedal Italiji vojno. Rekel je, da se bodo britanske sile posluževale egiptskega ozemlja kot operativne baze proti Italiji. Razen tega je lord Halifax izjavil, da so egiptski dostojanstveniki izrazili željo, da bi se vlada okrepila, da bi se s tem potrdila odločenost Egipta, da bo izpolnil vse obveznosti, ki jih narekuje pogodba z Veliko Britanijo. S tem v zvezi je egiptski kralj poklical Nahas-pašo, naj sestavi novo vlado.

Na ta način bi se znašli pred važnimi dogodki. Verjetno je, da so razni egiptski dostojanstveniki izrazili željo, da bi še naprej ostali v službi Anglije, vendar pa ostali del Egipta, oziroma 15 milijonov prebivalcev ne bi nikdar izpuštil prilike, da bi poudaril svoje hoteenje in stremjenje, da se Egipt osvobodi tujega jarma. Lord Halifax je, čeprav nerad priznal, da bi bila britanska vlada srečna, če bi bilo mogoče za novo vlado pridobiti tudi valdišično stranko.

Po tem takem pravi »Popolo di Roma«, ostane položaj v Egiptu nespremenjen. Režim, ki temelji na politični in vojaški okupaciji, izziva odkrito nevoljo pri ljudstvu, kar se je zlasti pokazalo o priliki vojne v Abesiniji. Ljudstvo samo pričakuje

ugoden trenutek, da se bo osvobodilo britanskega jarma. V zvezi s tem je popolnoma upravičeno, če se reče, da bo Italija s svojo vojaško akcijo, ki jo je začela na meji Cirenaike, imela nalogo v prvi vrsti osvoboditi Egipt britanskega suženjstva.

Boji v Afriki

Kairo, 13. jul. t. Reuter: Vojno poročilo govori o novih napadih na Moyalo. Britanska garnizija je imela precejšnje izgube, vendar pa še drži položaje v svojih rokah. V vzhodni puščajski fronti sta se približali 2 sovražni koloni trdnjavi Capuzzo, kjer je prišlo do novih borb. Z drugih bojišč ni nobenih posebnosti.

50

različnih modelov dvokoles

SI LAHKO BREZOBVEZNO OGLEDATE PRI

IGN.VOK

LJU BLJANA, TAVČARJEVA 7

Poleti angleških letal nad Nemčijo

Berlin, 13. julija. AA. DNB. Običajni nočni napadi britanskega letalstva na zahodno Nemčijo, za katere britansko ministrstvo za letalstvo redno in v nasprotju z resnico trdi, da se izvajajo proti vojaškemu objektom, se vsak dan bolj ponavljajo in se pri njih čedalje bolj opaža, da potekajo brez načrta. Tako so Angleži v noči med 9. in 10. julijem vrgli nad zahodno Nemčijo skupno 32 bomb. Ena teh bomb je zadela neko avtomobilsko garažo, ki se je zažgala. Vse ostale bombe pa so padle na odprto polje.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 13. julija. AA. DNB: Vrhovno poveljstvo sporoča: Ze dalj časa izvajajo nemške oborožene sile v oceaniških vodah uspešne operacije. Več trgovskih ladij z dragocenim tovorom, ki so bile zaplenjene o priliki teh operacij, je dospelo v naše roke.

Neka nemška podmornica javlja, da je potopila 24.684 ton sovražnega trgovskega brodogra. Nemška bojna letala so izvedla več napadov na ladje ob angleški obali in v Kanalu ter so bombardirala številne pristaniške naprave, tovarne, skladišča streliva v Angliji in na Škotskem. Pri teh operacijah je bila potopljena ena angleška trgovska ladja z 2000 tonami, 50 trgovskih ladij pa je bilo težko poškodovanih.

Na letališču St. Martin je bilo uničenih devet britanskih letal, ki so bila na tleh. V grofiji Essex so bila razrušena skladišča bencina v Portlandu, New Portu in v Dandyju. Tam so bile bombardirane tudi pristaniške naprave in dokl, medtem ko so bile v Bilinghamu in New Castlu uspešno bombardirana skladišča vojnega materiala.

Amerika uvaja vojaško obveznost

Washington, 13. julija. DNB: Senatni odbor za vojsko je včeraj poslušal poročila posameznih visokih vojaških strokovnjakov o zakonskem predlogu za vojaško obveznost, katerega sedaj imenovani odbor proučuje.

Najprej je govoril general George Marshall, načelnik glavnega generalnega štaba, ki je izjavil med drugim, da misli, da je nujno potrebno, da oba doma kongresa čimprej sprejmeta ta zakonski predlog, ki predvideva obvezno vojaško vezbanje vseh moških državljanov Združenih držav, ki so starejši od 21 in mlajši od 25 let. V svoji razlagi je general Marshall rekel, da je današnje stanje izvežbanosti pri narodni gardi pomanjkljivo. Po njegovem mnenju je treba vezbanje pri narodni gardi podaljšati vsaj za štiri tedne. Razen tega je pristavil, da tudi sedanje število po nezadostnem programu izvežbanih obveznikov narodne garde niti od daleč ne doseže številke, kakršno predvideva formacijsko stanje. Nazadnje je rekel, da po njegovem mnenju rok službe v kadru, ki ga sedanji predlog omejuje na osem mesecev, po njegovem mnenju ne zadostuje.

Nato je stopil pred odbor polkovnik Towedel, načelnik oddelka v vojnem ministrstvu. Ta častnik

je rekel, da bodo Združene države v primeru, če bi oba kongresa brez odlašanja sprejela ta zakonski predlog, 1. oktobra letos imele v šoli 93.000 rekrutov, do 1. aprila prihodnjega leta pa v tem primeru število rekrutov doseglo še več. Ko so ga vprašali o finančnem učinku tega predloga, je polkovnik Towedel izjavil, da bi izvedba tega načrta zahtevala letno blizu milijarde dolarjev izdatkov, medtem ko bi stroški znašali vsako naslednje leto približno 750 milijonov dolarjev.

Izvedelo se je, da je predsednik Roosevelt včeraj dolgo razpravljal z vojnimi ministrom Stimsonom o vprašanju mobilizacije meščanske garde. Po poročilih »Associated Press« smatrajo glavni strokovnjaki v kongresu in vojnem ministrstvu, da predsednik ne more mobilizirati narodne garde brez pooblastila od strani obeh domov kongresa.

Washington, 13. julija. AA. DNB: V ponedeljek bo v Chicagu kongres demokratske stranke, na katerega bo prišlo, kakor se pričakuje, 1100 delegatov. Smatra se, da bo demokratska stranka na kongresu izvolila svojega kandidata za prihodnje predsedniške volitve.

Demobilizacija v Romuniji

Bukarešta, 13. julija. t. Reuter: V ponedeljek bodo pričeli odpuščati v Romuniji več letnikov rezervistov.

Budimpešta, 13. julija. t. Reuter: Madžarska politika je sedaj povsem usmerjena v smislu monakovskih razgovorov. Položaj grofa Telekija je še bolj urjen. Vzrok, da je Nemčija nasvetovala Madžarski zmrznost, je iskati v tem, da Nemčija sedaj bolj kakor kdaj koli poprej potrebuje velike množine madžarskih kmetijskih proizvodov. Madžarska ne sme storiti ničesar, kar bi že itak slabo letino še bolj pokončalo.

Gospodarski posvet Balkanske zveze v Carigradu

Carigrad, 13. julija. b. V drugi polovici meseca julija se bo sestala v Carigradu konferenca gospodarskih strokovnjakov držav balkanskega sporazuma. Na tej konferenci bodo razpravljali o vprašanju preskrbe industrije balkanskih držav s potrebnimi sirovinami.

1020 km na uro

Newyork, 13. julija. AA. Nek angleški letalec je preizkusil včeraj novo vrsto ameriških lovskih letal, ki jih je angleška vlada v velikem številu naročila v Ameriki. O priliki poskusne vožnje je angleški letalec dosegel hitrost 1020 km na uro. Proizvodnja te vrste letal se je že začela.

Slovenski misijonar pripoveduje o grozotah vojske na Holandskem

Maribor, 13. julija.

V četrtek se je vrnil v Maribor duh. svetnik g. Drago Oberžan. Pred tremi meseci je odpotoval v Holandijo, da obišče tam slovenske izseljence, med katerimi je pred leti tako uspešno deloval. V Holandijo pa je dospel mesec dni pred nemškimi napadom, katerega je potem doživel v vseh njegovih fazah ter je prinesel o tem v monovino še čisto sveže vtise. Ko smo zvedeli za njegovo vrnitev, smo ga prosili, da nam poda za »Slovenec« nekaj zanimivih spominov o tem svojem potovanju. G. Oberžan je pripovedoval:

Namen potovanja — obisk izseljencev

Prevzvišeni lavantinski vladika dr. Tomažič, ki se živo zanima za usodo slovenskih izseljencev ter vedno vzdržuje z njimi tesne stike, mi je poveril nalogo, da obiščem Slovence, ki živijo na Holandskem in v Belgiji. Med temi Slovenci sem deloval kot izseljenski duhovnik od leta 1929 do 1935 ter so mi tamošnje razmere zelo dobro znane. Svrha mojega potovanja je bil dušnopastirski obisk za opravljanje velikonočne spovedi. Ker so bile takrat prilike najbolj ugodne, sem potoval čez Italijo in Francijo. Italija je bila takrat v popolnem miru, razmere so bile skoraj normalne, zanimivo so bile samo precej mrzlične priprave na morebitno vojno. Francija pa je bila že v vojnem stanju, Pariz je bil popolnoma zatemnjen, postopaj in spomeniki obdani z vrečami peska; pretresljiv je bil pogled na notrdamske cerkev, v kateri se je ravno tedaj vršila priprava za pogreb kardinala Verdiera. V cerkev smo šli po tesnih tunelih med vrečami peska. V Parizu sem bil samo en dan, potem sem potoval naprej v Belgijo.

Belgija in Holandska — deželi miru

Iz Maribora sem odpotoval 12. aprila, v Belgijo sem prišel 15. aprila. Po prestopu belgijske meje sem se spet znašel v deželi miru. Razmere so bile tedaj popolnoma normalne, pač pa sem videl povsod veliko vojaštva. Opazilo se je, da Belgijci sami temu miru preveč ne zaupajo ter se za vsak slučaj pripravljajo. Zlasti mejo so silno zastražili. Na njej so zgradili najmodernejše utrdbe. V Belgiji sem ostal 14 dni ter sem obiskal naše Slovence v provinci Limburg. Med njimi sem pridigoval ter jim dal priliko za velikoonočno spoved, kar je bilo v sedanjih negotovih časih še bolj važno. Naši ljudje so bili silno veseli mojega prihoda ter so me povsod priskrbeno sprejemali. Videl sem, da se slovenska društva zelo živahno gibljejo. Potem sem se podal naprej v svojo ljubljeno Holandijo. Slovenski izseljenci se nahajajo večji del okrog mesta Heerlen. Tam sem opravljal isto službo kakor med Slovenci v Belgiji. Obiskal sem tudi svoje številne holandske prijatelje iz prejšnjih let. Potem sem se napotil v Bredo, da obiščem centralo KA. V Holandski so bile razmere ob mojem prihodu popolnoma normalne. Sicer se je opazila neka nervoznost in tudi vojne priprave, pa še daleč ne takšne, kakor sem jih videl v Belgiji. Pač pa se je videlo, da niso imeli Holandci že 110 let vojne na svoji zemlji ter njihovo vojaštvo ni kazalo tistega vojaškega duha, kakor sem ga videl v drugih državah, kjer je vojaška tradicija večja. Drugače pa so imeli Holandci vsega v izobilju, vendar pa je bila precejšnja brezposelnost. Naši Slovenci so imeli vsi dovolj dela ter so bili zelo zadovoljni.

Vojna čez noč

Iz Brede sem potoval v četrtek pred binkošti v najsevernejšo provincijo Holandije Friesland v mesto Leuwarden, kjer sem imel predavanje za KA deklet. Prispeli smo tja sredi miru, nihče ni mislil na vojno. Sicer so bili Holandci na vojno pripravljivi, meje so bile zastražene, dva dni prej so bili vsi vojaški dopusti preklicani. Ker pa se je to tudi že prej večkrat zgodilo, ni nihče mislil, da je čas sedaj tako kritičen. Zvečer smo se ulegli v miru spat, zjutraj ob pol 4 pa so nas zbudila nemška letala ter smo se naenkrat znašli sredi vojne. Prva naša misel je bil radio, poslušali smo poročila ter smo zvedeli, da padajo že v vseh holandskih mestih nemški padalci iz letal in zasedajo deželo. Ob šestih zjutraj je govorila holandska kraljica ter podala svojo znano izjavo, da je bila Holandija napadena brez vsake vojne napovedi.

Beg križem po Holandiji

Ker poznam Holandijo in vem, koliko je tam prekopov, ki preprežajo deželo, in koliko mostov, ki so bili sedaj v nevarnosti, da jih bodo holandske čete razstrelile, sem se takoj podal na pot ter se napotil nazaj proti Bredi. Vrniti bi se moral po znanem nasipu, ki loči Zuidersee jezero od morja. Toda nasip je bil zastražen ter vsak promet po njem nemogoč. Hiteli smo potem z avtomobilom ob Zuiderkem jezeru proti jugu v misli, da bomo prišli čez mostove, toda mostove so že spustili v zrak. Oddaleč smo videli goreče mesto Zwolle. Bilo je to prvo mesto v plamenih; potem sem pa videl še veliko in dosti večjih požarov. Ker je bil vsak prehod proti jugu nemogoč, smo se vrnili nazaj v mesto Lemmer, od koder so nas pripeljali z ribiško ladjo v poznih večernih urah preko Zuidersekega jezera. Sedeli smo na zabojih in ribah, katerih je bila polna ladja. Izkrkali smo se v mestu Enkhuizen. Tam smo prenočili, seveda pa vso noč nismo zatisnili očesa, ker so krožile nad mestom neprestano letala ter so nas večkrat opozarjalo, skozi katera okna moramo poskakati v primeru nevarnosti na prosto. Naš avto je ostal na drugi strani jezera v Lemmeru, zato smo si morali drugo jutro najeti taksi ter smo z njim hiteli proti jugu v vselem upanju, da srečno dospemo v mesto Bredo. Toda človek obrača in Bog

Grobnice in spomenike
kamnoseško stavbna, cerkvena dela izvršuje po nizkih cenah kamnoseško kiparsko podjetje
FRANJO KUNOVAR
pokopališče Sv. Križ-Ljubljana
telefon 40-09

obrne in kar Bog stori, je vedno najboljšo. Na noben način ni bilo mogoče priti dalje, kot do mesta Haarlem.

Pet dni holandske vojske

Ostale vse dni vojne v lepem mestecu Bloemendaal poleg Haarlema. Imel sem srečo, saj je bil to menda najmirnejši kotichek v Holandiji vseh pet dni — kolikor časa je trajala holandska vojna. Od tod sem skušal dobiti stike z Bredo in drugimi mesti, kar pa se mi ni posrečilo, pač pa sem mogel še poslati brzojavko v Jugoslavijo, katero so v Mariboru prejeli še istega večera. Vojni smo sledili edino potom radia. Poslušali smo vsako noč nemška letala, ki so letela in bombardirala ne zelo oddaljeno pristanišče IJmuiden, kjer so se hoteli izkrcati Angleži. O vseh vojnih grozotah sem zvedel šele pozneje, ko sem po končani vojni potoval skozi porušena mesta Rotterdam, Bredo in druga. Nemci med vojno v Haarlem sploh niso prišli, ker se je Holandska poprej udala. Vojna bi se morala vršiti na holandski »vodni črti«, ki je krila dve provinciji — Severno in Južno Holandijo. Nemci pa so z padalci zasedli postojanke zadaj za vodno črto, tako da je bila obramba nemogoča ter se je država zaradi tega udala. Pretresljiv dogodek v teh dneh je bila zlasti binkoštna nedelja popoldne, ko je župnik v Bloemendaalu pridigoval o ljubezni do prijatelja in sovrznanca in je cela cerkev nato zapela psalm »Parce Domine« (Pri-zanašaj Gospod). Drugi dan, ko je bila vojna končana, sem smel potovati proti jugu. Pot je šla skozi Rotterdam.

Rotterdam — mesto groze in ruševin

Mesto, ki šteje 800.000 prebivalcev ter je glavno pristanišče Holandije in sploh zapadne Evrope, je doživelo zadnji popoldan vojne pretresljive strahote, ki jih bodo pomnili vsi rodovi. V treh urah je postala tretjina mesta ena sama ruševina. Uradno je bilo ugotovljeno, da je izginilo nad 300 ulic in bilo porušenih okrog 28.000 hiš. Pri Rotterdamu smo videli prve nemške vojske. V mesto smo se vozili z avtom. Ze na obzorju so nam oblaki dima in prahu napovedali razdejanje, toda nihče ne bi mogel pričakovati, da bo to tako strašno. Kakor smo ga potem videli na lastne oči. Vozili smo se skozi sam dim ter bili veseli, da smo srečno prešli to bolno točko. Pozneje sem se še večkrat vrnil v to nesrečno mesto ter si ga dobro ogledal. Porušenih je tudi 15 cerkev, med temi 5 katoliških, uničeni so trije kolodvori, ves železniški promet cele tedni ni obratoval. Preveč pretresljivo bi bilo, če bi opisoval vse dogodke v podrobnostih, ki so jih doživeli Rotterdamčani, ko so izkopavali mrlične izpod ruševin in jih privlekli na svetlo iz zaklonišč, saj so po tednih še našli v zakloniščih ljudi pri življenju, ki pa niso bili več pri zdravniški pameti. Samo iz ene kleti so spravili po štirih tednih 27 živih deklet, ki so bile

Huda ura s točo nad brusniško dolino

Burkasto divjanje strele v hiši

Brusnice, 13. julija.

Danes zjutraj so doživele najsiromašnejše vasi naše doline strašno neurje. Ob pol 4 je začela padati debela toča, ki je uničila nad 60% vsega pridelka v vaseh Gabrije, Jugorje, Gornji Suhadol, del Brusnice in Dolnji Suhadol. Uničenje je za našo najsiromašnejšo občino v Sloveniji strašen udarec. Pokvarjena so vsa pota in ceste in bo treba zopet ogromno dela, predno se spravi vse v uporabno stanje.

Strela je udarila v hišo posestnika Franca Hudoklina v Brusnicah. Strela si je poiskala pot skozi streho, ki je krita z opeko. Iz podstrešja je smuknila v spalnico, kjer je skakala sem in tja od zida do zida in pulila žeblje iz sten. Slike so popadale na tla in križanega je vrgla strela iz kota na peč. Nato je skočila v uro in raztopila vse kovinske dele v njej. Nato je po zidu juščila omet, švignila na končnice postelje, kjer je spal gospodar in tik pri gospodarjevi glavi otrgala košček lesa. To še ni bilo dosti. Iz spalnice je skočila v kuhinjo, pometala lonec z ognjišča in končno našla neko luknjo ter izginila v zemljo. To početje strele je opazovalo 9 oseb, v spalnici, gospodar in gospodinja in 7 otrok.

Ob istem času je udarila strela v hlev po-

JAVNA ZAHVALA

Štejem si v srečno dolžnost, da javno izrečem najtoplejšo zahvalo blagorodnemu gosp. dr. Antonu Hrovatu, zdravniku bolnišnice nemškega vit. reda v Ormožu, za krasno uspešno mehurno operacijo in za istočasno izvršeno kilno operacijo, kateri je sledila še operacija vedne kile. Da se pri 67 letih že po 6 tednih vračam popolnoma ozdravljen iz bolnišnice, vzbujajo občudovanje pri vseh, ki so poznali moje prejšnje težko stanje, mene pa napolnjuje sreča in globoka domača hvaležnost, katero dolgujem gospodu zdravniku dr. Hrovatu. Tudi častitim sestram izrekam za reo požrtvovalno nego in prijazno skrb priskrbeno zahvalo. Bog plačaj vsem!

Golobič Jakob, posestnik v Ljutomeru.

† Mladi kovinar Ciril Novak

Na Jesenice je prispela vest, da je umrl v mariborski splošni bolnišnici mladi kovinar Ciril Novak. Ta vest je prevzela ves revir, kajti umrl je mladi idealni mož, ki je obetal v življenju postati lik, znanilec in zagovornik sposobnosti in napredka delavskega stanu.

Ciril Novak, 19 letni kovinar, je najstarejši sin proletarske družine, ki šteje 10 otrok. Zrasel je na domu izrazito delavskih prilik, delavske vzgoje in delavske zavesti. Njegov oče, odločen katoličan in bореv v katoliških delavskih strokovnih organizacijah, mu je bil simbol dela in značaja. Njegova delavska mati vzor slovenske delavske matere, družice delovnega človeka in vzgojiteljice tam, kjer mora srce dati več, kakor more dati materialnost. Ni imel prilike, da bi brihtni prvorojenec šel v šole in dobival tam širši pogled, zato pa je iz njeja sijala zavednost in odločitve, da bo ob prilikah, ki so mu dane, rastle in pridobival ročno in duhovno izobrazbo za tiste cilje, ki jih je vzgojil na svojem domu in nosil v srcu za življenje. Da pomaga družini, je šel mlad v železarno. Našli so ga sposobnega fanta in prišel je v kovi-

šlepe zaradi pomanjkanja svetlobe. Ohranile so se od samega kompota, katerega so našle v kleti. Tragično pri stvari je bilo, da so popokale vodovodne cevi ter je v porušeni hišah voda zalila kleti in so ljudje, ki so se tja zatekli, utonili. Potem so Holandci uradno opozorili prebivalstvo, da zaklonišča v kletih niso varna in naj si jih raje delajo na vrtovih.

Begunci pripovedujejo

Ko smo se vračali potem iz Rotterdama proti Bredi, nismo niti od daleč slutili, kakšne grozote je moralo to mesto doživeti. Sicer mesto samo ni bilo tako strahovito bombardirano kakor Rotterdam, vendar je moralo 60.000 prebivalcev tega mesta preživeti vse strahote in grozote bega.

Ze v soboto pred Binkošti so francoske čete zasedle mesto z namenom, da ga branijo ter tu zadržijo Nemce na poti proti Rotterdamu. Zato so prešli prebivalci mesta v soboto zvečer naročilo, da se bodo morali v nedeljo vsi izseliti k belgijski meji. Tako si na binkoštno nedeljo noben duhovnik skoraj ni upal maševati, četudi so ljudje trumoma vrel v cerkve. Duhovniki so podelili vsem vesoljne odveze ter vabili ljudi s cest, da pristopijo k obhajilu, da so vse sv. hostije porabili. V nekaterih krajih so se sv. obhajila delila kar po cestah, neglede na to, ali so bili ljudje teš ali ne, le da so se ciboriji izpraznili. Ob devetih popoldne na binkoštno nedeljo so začele reke beguncev zapuščati mesto Beg se je smel vršiti le na kolesih ali peš, nikakor pa ne z avtomobili, ki bi bili neusmiljeno mandrali begunce. Najodličnejše osebe, odvetniki, zdravniki, so prav tako nosili na hrbtnih svoje cule z dvema odevama ter potrebnim živežem za dva dni kakor preprosti delavci iz okolice. Edino 80-letnemu starčku — škofu Hopmansu se je dovolilo, da je odpotoval z avtom. Med potoma so prišle beguncem nasproti nove francoske čete, kar so seveda v kratkem opazili nemški letalci, ki so potem začeli neusmiljeno bombardirati. Begunci so ob takih momentih popadali na tla, večinoma v jarke ob cesti, da ni nastal nered. Tudi škof je moral šestkrat zapustiti avto ter iti ležat v blatni jarek ob cesti. Navzoči vojniki so častljivo vneti starčku potem zopet pomagali v avto. Dvorni kaplan je med tem dvakrat čudovito ušel smrti. Prišel ga je namreč klicati fantič, cigar očeta je zadel na polju bomba. Ko je hitel, da mu podeli poslednje zakramente, je med tem padla druga bomba in očeta razmesarila. Med tem časom pa je sovrzna kroglja prevrtala avto na istem mestu, kjer je sedel kaplan. Med begunci je bilo precej ranjencev in seveda tudi mnogo mrtvih. Vso to tragiko s holandskimi begunci so doživljali tudi tri slovenske gospodične — katehistine.

Beg sam je napravil na navzočih silen vtis. Saj so govorili, da je bila to pravcata božja pot. Nihče ni jokal, nihče preklinjal, pač pa so se godili dogodki, ki ostajajo v nepozabnem spominu prav vsem, ki so jih doživeli. Da je na primer prihital h katoliškemu duhovniku protestantski oče z dru-

Pri afekciji želodca in črev v začetnem stadiju zelo dobro koristi vrelec Tempel ali Styria

zino ter ga prosil blagoslova, da je sredi polja fant zaklical duhovniku — ta in ta greh sem storil — odvežite me, da je bila opravljena spoved na kolesih, in mnogo takih sličnih dogodkov, ki so naravnost poglobili vero že itak globoko vernega holandskega naroda. Ko so se begunci vračali, so bile nekatere njihove izjave naravnost zopet pretresljive. Da je na primer mati, ki je izgubila moža in tri otroke pri bombardiranju, še mogla govoriti »hvalim Boga, da mi je pustil še tri otroke« — to dovolj jasno priča o globoki vernosti tamkašnjega prebivalstva. Ne le v Bredi, temveč zlasti v Rotterdamu so popolnoma izginile nekatere družine. Bomba je uničila njihovo hišo in vsa družina. Zopet so ostali otroci brez očeta in matere, mati brez moža in brez otrok. Pri vsej tej silni tragiki sem videl le enega moža jokati, in to moža, ki je bil prej zelo premožen, je imel lastno hišo z bogatim inventarjem in mu je bilo vso to uničeno ter je prišel nekaj dni po vojni k nam duhovnikom prosit opoldan jesti.

Po vojni pa so Holandci začeli takoj odstranjevati ruševine in že so izgotovljeni načrti za zadržavo Rotterdamu in drugih porušeni mest. O vti-sih, ki jih imam od zasedene Holandije, pa vam ne morem dati nobenih izjav.

Povratak v domovino

Ze takoj prve dni po zasedbi sem stopil v stik z nemškimi oblastmi, da bi dobil potrebno dovoljenje za povratek, kar pa se seveda zaradi nenormalnih razmer ni moglo takoj posrečiti. Šele ko so orezvele SS čete uravno v svoje roke, sem dobil po par tednih dovoljenje za potovanje preko Berlina v domovino. Potovanje po Holandiji sami je bilo silno težko, ker mnogokje še ne vozijo vlakovi; potovati je treba deloma z avtobusi, deloma pa peš. Med posameznimi rekami vozijo avtobusi, preko širokih rek in morskih zalivov na so narejeni zasilni mostovi. Čez katere je treba hoditi tudi po ool ure peš. Tako sem moral od Brede do holandske meje večkrat prestopiti, kakor potem od holandske meje do doma. Pot pa je bila sicer popolnoma normalna. Odpotoval sem v sredo, 10 t. m. zjutraj iz Holandije, v četrtek popoldne pa sem bil že v Mariboru. Tudi na meji nisem imel nobenih težkoč. Pač pa sem doživel še majhen dosodek mnogogrede na potovanju — bombardiranje Rotterdamu po Angležih. Takih dogodkov pa sem se med tem časom že precej navadil, saj se to dogaja tamkaj vsak dan.

Kakor sem na eni strani vesel, da sem sedaj doma, sem na drugi strani sret vesel, da sem vse to doživel. Imam sret nekaj življenjskih izkušenj več, katerih pa drugim ne bi rad odvročil, saj so polne groze, toda vneso na so bili leni in nepozabni vtisi — ko sem videl, kako efno vpliva vera na človeka, zlasti v takih trenutkih.

— Po pogostni nosečnosti morejo žene z dnevnim redno uporabo pol kozarca naravnega »Franz-Joseföveg« grenke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznjenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Joseföveg« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Dva 80 letnika

St. Vid nad Ljubljano, 13. julija.

»Cestarje« ata in mama v Podgori 30. gg. Rupnik Gasper in Marjeta, praznujeta 80 letnico svojih rojstev. Kdo, ki vidi vsak dan g. Rupnika, bi mislil, da je že v teh letih, tako mladosten in čil je še, pa je le res da je bil rojen leta 1860 v Gor. Logatcu, enako pa tudi njegova zvesta spremljevalka v življenju gospa Marjeta, ki je danes

obenem njen godovni dan. Žal pa mami Marjeti zadnje čase prejšo telesne moči, tako da je že nekaj mesecev ne gre nikamor od hiše, zlasti ji je hudo, ker ne more že dalj časa v cerkev, kamor je hodila v dneh svojega zdravia prav vsak dan.

Ali naj pripovedujemo vse dobro in hudo o njunem nad 54 letnem skupnem življenju? Ne, le to naj povemo, da se jima je rodilo 9 otrok, od katerih žive še štirje. Med žalostnimi dnevi je bil za nju in njune otroke gotovo najhujši oni, ki jima je prinesel poročilo o smrti najstarejšega sina Pavleta, ki je postal žrtev svetovne vojne leta 1915. Tik preden je stopil na samostojno življenjsko pot po letih, ne baš z rožicami postlana srednješolskega in visokošolskega študija.

Od še živčih otrok je hči Cilka žena mestnega službenca, en sin je banovinski uradnik, eden pa pri Vzajemni zavarovalnici, pa je nadvse delaven član in župni starešina naših gasilcev itd. najmlajši pa je kapetan I. razr v jugoslovanski vojski. Dneve življenja pa starčkoma krasita dve pridni vnukinja.

Da bi ljubi Bog ohranil nadvse dobra in skrbna roditelja sicer že preskrbljenim otrokom še dolgo, je gotovo vroča želja njihovih sinov in hčerk ter vnukinj.

Cestarjeva hiša je bila in je še vedno doma, kamor so prihajali časopisi »Slovenec«, »Domoljub«, »Bogoljub« itd. in ata Gasper pa tudi mama Meta kljub visoki starosti vsak dan pazljivo prečitata poročila o dogodkih današnjih dni doma in po širnem svetu.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 14. julija: 9. pobinkožna nedelja. Bonaventura, škof in cerkveni učenik.
Ponedeljek, 15. julija: Henrik I., kralj; Vladimir, kralj.

Novi grobovi

† V Slivnici pri Mariboru je umrl upokojeni kapetan I. klase g. Anton Loh. Pokojnik je zavzemal svoje čase v političnem življenju mesto tajnika v bivši SLS. Bil je moč dobrosrčen in daleč naokrog spoštovan in priljubljen. Naj mu bo zemlja lahka! Preostlim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

Lep jubilej novomeškega g. prošta

V Novem mestu obhaja danes 40 letnico svojega mašništva proš kolegiatnega kapitla g. Karel Cerin. Svojih štirideset duhovniških let je gospod proš izpolnil z vzornim in poštovanim delom na številnih službenih mestih. Preskusil se je v pastirstvu, vršil je službo v škofijski pisarni, bil je katehet na uršulinskih šolah, povsod je zapuščal vidne sledove svojega dela, v srcih vernikov hvaležne spomine, pri svojih predstojnikih pa neomajeno zaupanje in priznanje. Taka preteklost ga je odlično vsposobila, da mu je bila poverjena novomeška proštnja, kjer načeluje kapitulo, pastiruje mestno župnijo ter vodi novomeški dekanat. V tem položaju je gospod proš kot poprej povsod neomadeževan vzoren duhovnik, svojim duhovnim tovarišem preizkušen vodnik, vernikom svoje župnije in preko njenih mej pa učitelj božjega nauka v moči svojega priznanega govorniškega talenta. Med najvidnejšimi dokazi njegovega dela je umetniška cerkva, ki jo je gospod proš zgradil na novem mestnem pokopališču. Čvrsta konstitucija je doslej omogočala gospodu jubilarju nemoteno delo. Letos spomladi je bilo pa zdravje g. prošta resno ogroženo. Hvala Bogu, zdravje se je povrnilo, z njim pa tudi veselje in moč do dela. K 40 letnici gospodu jubilarju iskreno čestitamo in trdnem pričakovanju, da bodo življenjske sile gospoda prošta ostale dovolj sveže za nadaljnjo uspešno delo in za nove zasluge.

G. Martin Drošč - duhovni svetnik

Boh. Bela, 14. jul.

Ljubljanski škof g. dr. Gregorij Rožman je z dekretom 20. junija imenoval za škofijskega duhovnega svetnika g. Martina Drošča, župnika na Bohinjski Beli.

To, kar so že dolgo pričakovali njegovi duhovni sobratje in želeli farani, se je zgodilo. Ako je kdo zaslužil to dlikovanje, ga je zaslužil gosp. Drošč. 26. leto teče, odkar pastiruje na Bohinjski Beli. Vsa ta leta so bila delavna za Boga in ljudstvo. Prenovil je zelo okusno belsko župno cerkev, oskrbel bronaste zvonove, renoveriral orgle, napeljal električno luč z reflektorji, po načrtih g. arhitekta Vurnika je postavil na pročelje cerkve impozantno oho Kristusa Kralja in zgradil originalen spomenik vojakom, padlim v svetovni vojski, vzorno uredil pokopališče. In cerkveno petje, cerkvena oblačila ter snaga v svetišču, vse, vse služi za zgled drugim župnijam. Za Boga ni nič predragro, tega načela se je držal in po njem ustvarjal vrednote hiše božje. Svoje velike sposobnosti je posvetil za Boga in za ljudstvo. S svojo delavnostjo, pravičnostjo, očetovsko skrbjo in prijaznostjo si je pridobil spoštovanje in ljubezen vseh Belanov. Radi ga ubogajo in sledijo njegovemu vodstvu. Zato je v župniji verska zaveza močna in lepo razvito versko življenje. G. svetnik se zaveda, da se temelj verske vzgoje polaga že takoj v ljudski šoli pri verouku. Dejstvo je, da pomanjkljivo versko znanje kaj kmalu zruši vso versko zavezo. G. Drošč to ve, zato se skrbno pripravila na šolsko katehezo in užitek je prisostvovati njegovemu veroučnemu podajanju ter obenem solidnemu in jasnemu znanju otrok.

Pa tudi gmotne potrebe faranov je s svojim bistrim očesom spoznal in se trudil pomagati. Živnorojska zadruga, mlekarica, melioracijska pašnik, nabavna zadruga in iz Čebelite nastala Hranilnica, vse to je njegovo delo za gospodarsko dobrobit župnije.

Zadnja leta so se v Bohinjski Beli in fara se je na mah spremenila iz kmečke še v vojaško duhovnijo, in s tem tudi v odgovarjajoče pastirovanje. S svojo taktčnostjo, modrostjo in domoljubnim postopanjem si je g. svetnik znal pridobiti spoštovanje tako v častniškem zboru kot pri moštvi. Ko mu bo danes na Marijino nedeljo, ko je patrocinij župne cerkve, radovljiški dekan izročil škofijski dekret o imenovanju, se tudi mi pridružujemo častilcem gosp. svetnika in kličemo: na mnoga leta!

— Štiridesetletno mašništva praznuje danes gospod Majdič Franc, župnik v Sodražici Iskreno čestitamo!

— Duhovniške vesti iz lavantinske škoflje. Imenovan je bil za dekana dekanije Rogatec g. Julij Vajda, dek. upravitelj pri Sv. Križu na Slatin. — Umeščen je bil za nadžupnika v Rogatec g. Ferdinand Pohraško, župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom. — Postavljeni so bili: za kaplana v Rogatec g. Ivan Rajner, tamošnji provizor; za provizorja pri Sv. Vidu nad Valdekom g. Maks Ledinek, I. kapl. v Lutomeru; za vikarja-pomočn. v St. Ijhu pod Turjakom g. Justin Oberžan, tamošnji kaplan; za provizorja na Vurbergu g. Jos. Mlaker, mestni kaplan v Ptuj; g. Ignacij Feguš, II. kaplan pri Sv. Juriju ob juž. žel.; za tamošnjega I. kaplana. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Ivan Voda od Sv. Lovrence na Pohorju za II. kaplana v Lutomeru; Rudolf Jerman iz Hoč v Ptuj; Stefan Zver iz Crensovec k Sv. Andražu v Slov. goricah z delokrogom pri Sv. Martinu pri Vurbergu. — Nastavljeni so bili za kaplane gg. novomašniki: Alojzij Verbniak pri Sv. Lovrencu na Pohorju; Franc Zagradišnik v Hočah; Karol Žel pri Sv. Juriju ob juž. žel. (II.); Mihael Grešak v Laporju.

— Poroka. Danes se bosta v Ljubnem v Savinjski dolini poročila g. inž. Lojze Funkl, gozd. višji pristav pri kr. banski upravi v Ljubljani, in gđč. Ančka Semova iz ugledne družine iz Ljubnega. Novoporočencema želimo obilno srečo in božjega blagoslova na novi življenjski poti!

— Diplomirani so bili na tehnični fakulteti v Ljubljani za inženirje kemije sledeči gospodje: Eržen Pavle iz Skofje Loke, Ferlan Maks iz Ljubljane, Labernik Marjan iz Ljubljane, Segula Rudolf iz Litije, Serko Franc iz Cerknice in Mrdjen Viljem.

OBISKOVALCI »ZAL«

Vence, šopke itd., vedno sveže
Cvetličarna Šimenc Pavel, nasl.,
Sv. Križ, poleg Zal — tel. 49-59.

— Diplomirani so bili na filozofski fakulteti v Ljubljani v juniju 1940 in prejeli fakultetno diploma t-le kandidatije in kandidatijske: Dekleva Marija (pedagoška skupina), Dolenc Alojzij (skupina za občo zgodovino), Gradišnik Ivan (pedagoška skupina), Grafenauer Bogoslav (skupina za občo zgodovino), Gestrin Ferdinand (skupina za občo zgodovino), Gregorin S., Kalista (skupina za narodni jezik in književnost), Ipavec Jera (romanska skupina), Jakulin Marjan (matematična skupina), Jež Janko (romanska skupina), Klemenc Zorislava (pedagoška skupina), Koderman Breda (germanska skupina), Kovač Andrej (skupina za občo zgodovino), Kunstler Pavel (geografska skupina), Lemut Janez (matematična skupina), Nadižar Anton (matematična skupina), Musar Stanislava (romanska skupina), Orgrizek s. Bernardeta (pedagoška skupina), Pavlič Erika (germanska skupina), Petančič Franc (romanska skupina), Pirnat Avguštin (skupina za narodni jezik in književnost), Pivk Karel (germanska skupina), Ponikvar Stanko (pedagoška skupina), Sentar Aleksander (pedagoška skupina), Serjak s. Slava (skupina za narodni jezik in književnost), Urbančič Boris (skupina za narodni jezik), Vedernjak Marija (germanska skupina), Zalokar Marko (biološka skupina), Zorko s. Marcelina (pedagoška skupina), Zrimec Stanislav (geografska skupina).

ZÜNDAPP O.ZUZEK
KVALITETNI LJUBLJANA
MOTOCIKLI TAVČARJEVA 11
VŠAK MODEL DOBITE TAKOJ.

— Evharištični duhovniški sestanek. Jutri ob desetih dopoldne bo v kapeli Zavoda sv. Stanislava, v St. Vidu sv. maša prevzvišenega gospoda škofa dr. Gregorija Rožmana. Po sv. maši bo v Zavodu evharištični duhovniški sestanek. Kdor le more, naj pride jutri v Zavod sv. Stanislava, saj je le malokdaj prilika poslušati toliko temeljnih razprav o največji skrivnosti sv. vere in dobiti nove pobude za delo v čast evharištičnemu Zveličarju.

— Blagoslovitev planinske kapelice na Uskavnici. V nedeljo dne 21. julija bo na bohinjski planini Uskavnici prevzvišeni g. škof dr. Rožman blagoslovil novo kapelico, posvečeno Kraljici miru, in v njej daroval prvo sveto daritev. Po dolgih letih, odkar je Uskavnica zaslovela po svojem prekrasnem razgledu in zdravem zraku, se je letos odbor Agrarne skupnosti pod vodstvom svojega načelnika Hodnika Jožeta odločil, da ustreže ponovnim željam uskavnjskih gostov, kakor tudi domačinov in da na razpologo za gradnjo kapelice potrebni svet in les. Rečeno in skoraj tudi storjeno. Z največjim veseljem in poštovanostjo so domačini prijeli konec aprila za delo in danes stoji v bližini razpotja med Praprotnico in Konjščico nova mala kapelica, katere notranjaja plošev meri 4x4 m. Načrt za oltar je napravil akad. slikar g. prof. Stane Kregar, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Vse prijatelje bohinjskega kota in Uskavnice vabimo,

ni odveč, vendar pa se mnogi ne držijo tega pravila in si rajši nakopavajo reumatizem za stara leta.

— Posojilo za bolnišnico v Mariboru. Včeraj sta se mudila v Ljubljani komisar SUZOR-ja g. Jurij Gašparac in glavni ravnatelj g. Radovan Matjašič iz Zagreba in podpisala na banski upravi posojilo 11 milijonov din, ki ga je dravska banovina najela pri SUZOR-ju za bolnišnico v Mariboru.

— V uršulinskem samostanu v Ljubljani bodo letne duhovne vaje za učitelje od 16. do 20. avgusta. K obilni udeležbi vabi predstojništvo.

— Katoliška akcija za učitelje vabi k duhovnim vajah in tečaju KA od 20. do 25. julija vs učiteljice, ki bi hotele delovati v KA. Duhovne vaje bo vodil g. kanonik Simenc v Lichtenurnovem zavodu. Začetek prvega tečaja bo 20. julija ob 11 dopoldne, začetek duhovnih vaj 21. julija ob 8 zvečer. Drugi tečaj bo takoj po končanih duhovnih vajah. K prvemu ali drugemu tečaju vabimo tudi vse tovarišice, ki bodo opravile duhovne vaje pri Uršulinkah ali v Lichtenurnu. Pridite in prigrilaste se na ZKA, Ljubljana, Miklošičeva cesta 17, Oskrbnina za vse dni znaša 150 din.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

— Obrtna razstava v št. Vidu bo letos od 28. julija do 18. avgusta. Obrtniško društvo, ki organizira razstavo, bo te dni razposlalo velike lepake, ki so v svoji izdelavi lični in učinkoviti. Poleg mižarskega simbola — obličja, je na lepaku naslikana tudi šentviška cerkev in šola. Razstava bo letos prav posebno bogata in je prevzel nad njo pokroviteljstvo ban dravske banovine g. dr. M. Natlačen. Ker hoče g. ban dati osebno priznanje prizadevanjem šentviških obrtnikov, je ljubezljivo obljubil, da bo na vsak način skušal priti sam na otvoritev razstave.

— Vojaška služba in članske pravice pri OUZ-u. Na prošnjo OUZ-a v Ljubljani objavljamo: »Zakon o zavarovanju delavcev določa, da za časa orožnih vaj delavstvo članstvo pri OUZ-u ne preneha in da se zavarovalni prispevki za ta čas ne plačajo. Razen tega določa, da se čas vojaške službe zavarovanju vračunava v pokojninska leta, čim je bilo zanj vplačanih vsaj 5 tednov pokojninskih prispevkov. Da more OUZ zaradi gornjih določb po eni strani pravilno predpisati zavarovalne prispevke, oziroma jih za čas delavčeve orožne vaje odpisati, po drugi strani pa delavčev vojaško službovanje upoštevati v pokojninsko dobo, je potrebno, da delodajalci in delavci z vojaškimi listinami ali od občine overovljenim prepisom ali izpiskom prijavijo OUZ-u od katerega dne in do katerega dne je član služil orožne vaje ali vojaško službo vobče. Podrobna navodila za to je OUZ objavil v svojem listu »Delavsko zavarovanje« št. 7, ki ga morejo zainteresirani dobiti brezplačno pri poslovalnicah Okrožnega urada.»

Zajec
Ženski svet daje prednost našim elegantnim, lahkim, robu, prostim očalam, katere se nabavite pri
LJUBLJANA PASAŽA NEBOTIČNIKA

— Pokojninsko zavarovanje trgovskih pomočnikov. Od 1. VII. 1940 dalje so trgovski pomočniki in pomočnice zavarovani za onemoglost, starost in smrt pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. Tozadevno prijavo so dolžni delodajalci predložiti temu zavodu v roku 14 dni. V izogib naknadnemu odpisu prispevkov za to zavarovanje in nepotrebnih pojasnjevanj, naj oni delodajalci, ki imajo trgovske pomočnike prijavljene v zavarovanje pri OUZ v Ljubljani, sporoče temu uradu z dopisnico, da so svojega pomočnika prijavili v zavarovanje pri Pokojninskem uradu. Okrožni urad bo mogel prenehati z nadaljnjim predpisovanjem prispevkov za onemoglost, starost in smrt le onim delodajalcem, ki bodo tozadevno obvestilo poslali uradu še tekom meseca julija 1940, drugače pa le na podlagi odloka, ki ga bo prveje izdal Pokojninski zavod. Vsem delodajalcem, ki bodo sami javili prenos zavarovanja, bo urad že od 1. VII. 1940 dalje predpisoval samo še prispevke za slučaj bolezni in nezgode, ostalim pa z mesecem, ko bo uradu dostavljeno obvestilo Pokojninskega zavoda, da je zavarovanje izvršil.

Ing. Prezljev MORTOMOLI

pršek in tekočina zanesljivo pokončuje molje v vseh razvojnih oblikah. Zahtevajte ga v drogerijah in specer. trgovinah. Navodila in pojasnila daje fitopatološki poobl. agronom inž. Prezljev, Wolfova ulica 3, tel. 34-73. Ljubljana.

— Šoferški izpiti poklicnih šoferjev in samovozačev motornih vozil bodo za okraje Kranj, Radovljica in Skofja Loka v petek 2. avgusta 1940 ob 8 pri okrajnem načelstvu v Kranju. Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnje pravočasno vložijo pri okrajnem načelstvu v Kranju.

— K smrtni nesreči na Jecrci 14. maja. Ob priliki smrtne nesreče Pavec Franca iz Gorici, so se od okoliških ljudi raznesle razne netočne vesti o postopanju orožnikov iz Medvod. Ker so se svojci in znanci ponesrečenega zato zelo razburjali, sem podpisana Pavec Marija, sestra ponesrečenega, storiila vse mogoče korake, da se zadeva razjasni. Danes sem zvedela od g. prof. Florjančiča, ki je mojemu nesrečnemu bratu pomagal v bolnišnici, da so orožniki prišli na mesto nesreče resnično šele potem, ko so ranjena že odpeljali. Tako je jasno, da niso delali zapisa in s tem mučili ponesrečenca, namesto da bi mu pomagali v bolnišnico. Tako tudi orožništvo ni moglo poslati z ranjencem, ki je bil nezavesten, v bolnišnico njegovega imena. Res je pa, da je g. komandir prišel na mesto nesreče z rešilnim avtom, hotel ponesrečencu čimprej pomagati. Dajem v javnost po pojasnilo in pomirjenje sorodnikov in znancev pokojnega Pavca Franca, predvsem pa v popravo krivice, da orožništvo iz Medvod ne bi trpelo na potrebnem in zaslužnem ugledu, saj opravljajo svojo odgovorno službo na izredno težkem terenu. Pavec Marija, učiteljica.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, večni kislini in podobno. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Uprava Državnega zdravilišča za tuberkulozo v Topolšici razpisuje dobavo mleka za mesec avgust okrog 250 litrov dnevno. Pismene ponudbe je vložiti do 22. julija ob 11. dopoldne. Interesenti

Za Vaše majhne in najmanjše!

Tudi tu mislite na Indanthren; za zibko in posteljnico so potrebne nežne Indanthren- tkanine. Hlačice in obelcke, vzglavnički in povoji bi morali biti izključno Indanthren. Zastori iz Indanthren-tkanine Vam bodo obsjajali sobo s prjetno svetlobo. Tudi perilo naših otrok in zastori v njihovih sobah ostanejo vedno lepi, ker so tkanine, barvane z Indanthren-barvami, nepreosljivo stalne v pranju, na svetlobi in po vsakem vremenu.

Ljubljana, 14. julija

Radio Ljubljana

Nedelja, 14. julija: 8 Jutranji pozdrav — 8.15 Ruski sektor — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45 Verski govor (g. dr. Ignacij Lenčec) — 10 R. Planquette: Kornevilski zvonovi, opereta (plošče) — 11 Šrnel »Skranček«, vmes plošče — 12.30 Objave — 13 Napovedi — 13.02 Nedeljski koncert Radijskega orkestra — 16.30 Pol ure za dijake — 17 Kmetijska ura: Nekaj o presnem maslu (g. inž. Erpič Jože) — 17.30 Tamburaški orkester (A. Karmelj, vmes harmonika solo (g. A. Stanko) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nacionalna ura: Slovanska zavest naših muslimanov (dr. Jorjo Tadič) Bgd — 20 Skladbe Igorja Stravinskega (plošče) — 20.30 Koncert slovenske pesmi. Sodelujejo: gđč. Polka Zupanova, gđč. Stritar Bogdana, gg. Andrej Jarc, Roman Petrovič, Radijski orkester — 22 Napovedi, poročila.

Ponedeljek, 15. julija: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12 Za boljšo voljo (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Poročila — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nacionalna ura: Srbski polki v ruski vojski (dr. Aleksander Solovjev) — 19.40 Objave — 20.10 Stari štajerski gradovi (gospod prof. Leo Pettauer) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Vsakemu nekaj (plošče).

Drugi programi

Nedelja, 15. julija: 20.40 Zab. konc. — Zagreb: 19.40 Massenetova opera »Manon«, plošče — Bratislava: 22.20 Domača glasba — Praga: 17.25 Zab. gl. — 20.30 »Princesa Hiacinta«, glasbena igra — Sofija: 19 Baletna glasba — 20 Slavni pevci — Beromünster: 20.10 Klavirski konc. — 21.25 Schubertove pesmi — Budimpešta: 19.25 Violina — Bukarešta: 19.25 Italijanski pevci — Rim-Bari: 20.30 Puccinijeva opera »Tosca« — Trst-Milan: 22.10 Melodije in pesmi — Sottens: 19.15 Klavir

Ponedeljek, 16. julija: Belgrad: 20.10 Ruske pesmi — Zagreb: 20 Koncert zagrebškega komornega zbora — 21.30 Tamburice — Bratislava: 19.40 Zab. konc. — Praga: 16 Pisan konc. — 19.25 Pisan konc. — Sofija: 20 Simf. konc. — Beromünster: 20.35 Beethoven: Pet zadnjih klavirskih sonat — Budimpešta: 18.10 Ciganski ork. — 20.10 Operni ork. — Bukarešta: 19.16 Narodne pesmi — 21.30 Violina — Rim-Bari: 21.15 Operna gl. — 22 Pianinski konc. — Trst-Milan: 19.45 Pisana gl. — Sottens: 19 Debussy: Sonata za gosli in klavir.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62; mr. Gartner, Moste-Zaloška cesta. — V ponedeljek: dr. Kmet, Dunajska cesta 45; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Poizvedovanja

Našla se je v Tivoliju otroška igralna punčka in se dobi na Hranilnični cesti 9/1, desno. Gospa, ki je pustila dežnik na sadnem trgu že pred mesecem, naj se zglosti pri vrtarju v Jugoslovanski tiskarni, Kopitarjeva 6.

naj se predhodno obrnejo za pojasnila na upravo zdravilišča.

— Za nameravano dolensko sirotišnico v Šmihelu pri Novem mestu so velikodušno naklonili: Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani 1000 din, gospa Irma Stupica, veltrogovka iz Ljubljane 500 din in g. in ga. Lovrenčič iz Smihela o priliki srebrne poroke 500 din. Vsem trem blagim dobrotnikom se društvo najiskrenejše zahvaljuje. Odbor.

— Ali imate velike zahteve? Večinoma da, toda v pogledu Vaše nege gotovo največje! V tem primeru poskusite samo enkrat rabiti znan izdelek kozmetike »Salva«. »Salva« kreme, »Salva« vegetabilna parna kopel, »Salva« Ex-Odor, »Salva« regenerator proti sivim lasem in kondor za gospode »Salva« krema za britje brez čopiča in brez vode. Zahtevajte pri Vaših trgovcih ali pri glavnem skladišču »Salva«, Zagreb, Varšavska 3.

— Kdor pod sončar'o trpi — naj uporablja Tschamba Fil! Drogerija Gregorij, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

— Prošnja usmiljenim srcem. Mati sedmih otrok se obrača do dobrih ljudi, da s kakšnim darom ali podporo pripomorejo, da pojde eden najslabotnejših otrok na letovanje k morju, ki mu ga omogoča »Jadranska straža« brezplačno, a mu mati ne zmore pripraviti niti nujnihi potrebščini. Darove v kakršni koli obliki pošljite v upravo »Slovenca«. Vsem darovalcem naprej: Bog plačaj! Naslov družine v upravi »Slovenca«.

Mojstrsko delo neobičajne vsebine in demonske napetosti!
ORLAKOVE ROKE
PO NOVELI MAURICE RENARDA

Če se želite zabavati, potem si oglejte odlično francosko komedijo
Ženina osveta
V glavnih vlogah: VIVIANE ROMANCE, ROGER DUCHESNE in drugi
Predstave danes ob 17., 19. in 21. uri
Kino Union, tel. 22-21

— Spremembe v slovenski frančiškanski provinciji: Ljubljana: P. Angelik Tominec, kural v jetniščini in samostanski vikar; P. Stanislav M. Aljančič, provincialni prokurator; P. Engelhard Stucin, prefekt serafinskega kolegija, kaplan. — Novo mesto: P. Leonhard Kalac, samostanski vikar. — M. Nazaret: P. Kerubin Tušek, gvardijan; P. Benvenut Winkler, misijonar. — Brežice: P. Ernest Jenko, samostanski vikar; P. Mariolf Jelene, pridigar in spovednik. — Maribor: P. Emerik Landergott, subsidiar in redovni jubilar; P. Pelagi Majhenič, kaplan, katehet III. deklisike ljudske šole; P. Silvester Prša, voditelj in vizitator III. reda. — Brezje: P. Roman Tominec, voditelj mesečnih konferenc, voditelj in vizitator III. reda, knjižničar; P. Jožef Aljančič, pridigar in spovednik. — Šiška: P. Otmar Vostnef, katehet.

da se prihodnjo nedeljo te slovesnosti udeležijo in pripeljejo s seboj tudi svoje prijatelje in znance, katerim gotovo ne bo žal spričo lepega razgleda, ki ga bodo imeli na Uskavnici.

— Sneg sredi julija. Iz Kamnika nam poročajo: V noči na soboto je divjala nad Kamnikom huda nevihta, med katero je neprestano grmel in treskalo. Ko se je jutrajzr nebo zjasnilo, so zablščale Kamniške planine v svežem snegu, ki je pobelil celo vrh Krvavca in Velike planine, kar se v tem času le redko zgodi. Kljub hudi jutranji pripek sneg ni skopnel, kar pomeni, da ga je zapadla precej debela plast. Turisti, ki so šli preveč poletno oblačeni v planine, so bili ob hudem mrazu prav neprijetno presenečeni. Sicer vsak pravi planinec ve, da zaradi muhastega vremena in naglega padca toplote tudi poleti debel pulover na planinah

Vedeljsko branje

Na Drimu

Pred enim izmed onih turških obokanih mostov, ki je pod njim z umazanimi penami zamolklo bučal Drim, ta najbolj zoprna reka na zemeljskem površju, pred sončnim zahodom tistega novembrskega dne, ko je imel zadnji zaščitni oddelek oditi čez in zapustiti zadnji pedenji domovine, je mostvo poljske baterije molče vkopavalo štiri svoja orožja v breg neke strmine, pokrite s praprotyo in nizkim grmovjem. Ko pa je bila izkopana jama tudi za zadnje orožje, takrat je pristopil komandir in za njim oba vodna oficirja ter so po vrsti poljubili izlazine cevi. Potem so drug za drugim poljubili cev tudi vojaki. Nato so oficirji počakali, da je bilo orožje vkopano, in ko so si vojaki še brisali z rokavi svojih sežganih bluz oči, so odšli na tisti veliki most, ki je bil brez ograje in sklizek kakor steklo, nadzirat prehod konj krepko njega.

Ta za vruga nevaran prehod, ki se je vršil po poledici, po največjem mrazu in ledenem vetru, je zahteval napore, ki nimajo primere. Zival je z izbuljenimi očmi in s kopiti, ki so bila ovita v krpe žepnih robcov, vznemirjeno branila stopiti na most, s čisto sklonjeno glavo je vohala po zemlji, hrzala z nozdrvmi in nervozno kopala s kopiti ovitimi v tiste krpe. In ko sta ji potem začeli zadnji razkoračeni nogi drseti, je v zmedeni napetosti in strahu začela zbegano obstajati ter jo je le še gromko klicanje, kričanje in zmerjanje gledalcev okoli mesta pognalo naprej, da je panično zdvijala dalje in potegnila za seboj svojega vodnika, ki je z eno odrevenelo roko krepko držal za podbradek uzde, z drugo pa se opiral na zemljo.

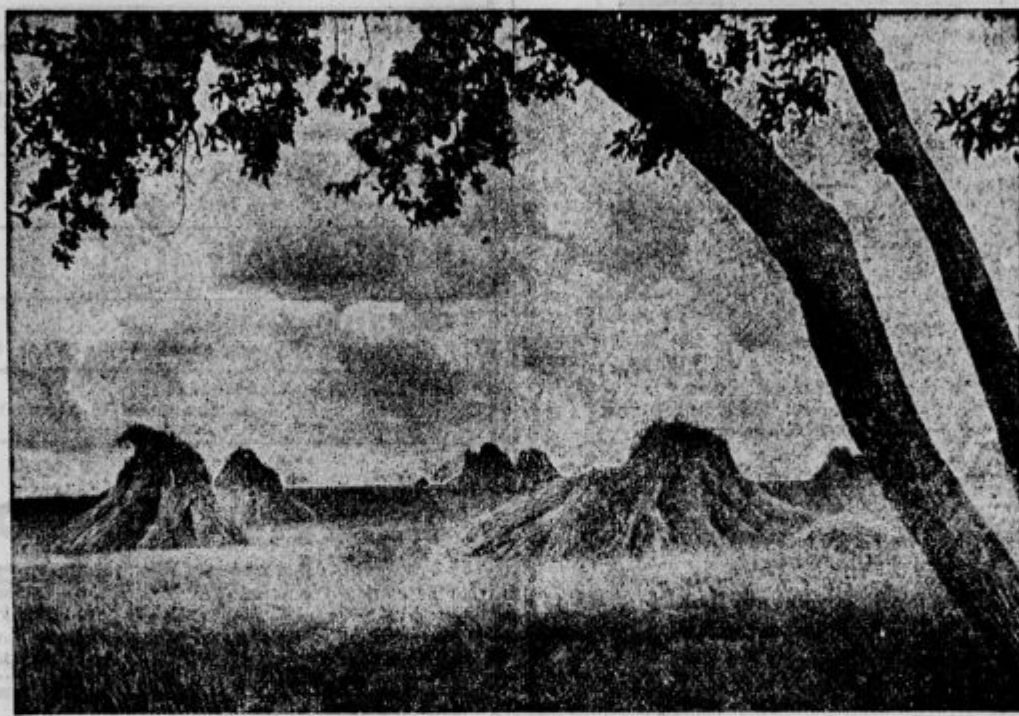
In ko se je po takem prehodu žival na oni strani tresla z začudenimi, žalostnimi očmi, so se na tej strani oddahnili gledalci, a se takoj zopet začeli pripravljati za novo napetost in strah. In šele ko se živčna napetost ni dala več vzdržati, so prenehali s prehodom živine in nato se hodili preko mosta pešci ali begunci, ki so imeli ravno tako ovite noge, po štiri in štiri držeč se pod roko, gledajoč pred se in drgetajoč v kolnih.

Potem so prišle na vrsto strojnice in štirje prvi konji so mirno dospeli na drugo stran. Petega, nekega nemirnega rjavca, je previdno peljal sam podnarednik, vodja oddelka. Toda konj se je ustavil in ko jo je dobil z bajonetom krepko po križu, je postal še bolj trmast in je obstal kakor vkopan na mestu. Takrat potegne oni iz nederja nekakšno dolgo, umazano brisačo ter zavže živali, na kateri se je tresel sleherni živec, oči. Ko jo nato požene, gre mirno do srede mostu, tam pa se prav na vrhu oboka naenkrat ustavi in takoj poklekne na prvi nogi, ki sta ji izpodrsnili. V tem trenutku zabučni okoli mosta tisoč nesmiselnih klicev. Hoteli so pač opozoriti moža, a so ga le spravili iz sebe. Zmeden zaradi tega divjega kričanja ni več vedel, kaj dela, stopi korak nazaj ter z vso silo udari s konico svojega škornja žival, ki je bila na kolnih, v lakotnice. — Ta se pa poskuša vzravhati ter se krčevito

upira in vleče, a se ji ne posreči. Z drugim, izredno požrtvovalnim naporom pa se dvigne ter se bliskoma in obupno vzpne; tisti trenutek pa tudi naenkrat in nerodno zdrse z zadnjimi nogami, grozno jo izpodnese, da sune moža s prsmi v prsi ter se z njim vred zvali preko roba mostu v oni prepad. Mož, ki je odletel prvi, pade v vodo kakor kaka cunjja, ki jo je kdo vrgel, in se potopi. Zival, nad katero se je vila brisača, ki se je bila odvezala z oči, pade na isto mesto, se tudi potopi, a se prva pokaže na površini, divji tek vode jo odnese s seboj in z izbuljenimi očmi ter razširjenimi nozdrvmi zdrvi po reki navzdol. Potem vrže voda na površje tudi moža, ki zakrili poln groze in z nekakim pridrušenim grdim krikom zamahne nekajkrat z rokami ter se zopet izgubi pod vodo.

V tem trenutku sezuje eden izmed onih treh oficirjev, ne da bi tudi za hip obrnil oči od tistega mesta, kjer se je izgubila glava, v vsej naglici škornje, tako da je krepko uprl ostrogo ob konico prstov, nato vrže s sebe plašč, bluzo in kapo ter zdravi kakor blisk na breg.

Breg, ki je za trenutek onemel, zavriska sedaj znova v pretrganih, burnih in nesmiselnih klicih.

Poletna pokrajina

Oni oficir stopi v vodo ter začne hoditi po njej pokonci stoje in jo rezati s krepkimi stegni. Nato zagazi vanjo preko pasu in razmahne z orjaškimi rokami levo in desno. Šele ko mu seže voda do ramen, se naenkrat skloni naprej in takoj nato izginejo njegovi črni lasje s širokim belim vratom v umazani peni valov. Glavo zgrabijo tisti razburkani valovi, kalni in do norosti nagli, ter jo začno dvigati in spuščati kakor žogo; naenkrat pa se ta glava visoko vzpne in zadrži sredi tistega penastega in burnega vrtinca, se strese in nepremično trdno obstane sredi vode. Pred njo in vse okoli nje je štrlelo razmetano sem ter tja moko in ostro kamenje, ki so se ob njega razbijali v vrtoglavih vrtincih zasopli umazanosi in penasti valovi.

Tedaj se glava potopi in izgine v tisti peni. Sreča na obrežju se krčevito stisnejo. A glava se zopet dvigne na vrh, strese se in se malo obdrži nad vodo z rokami, potem je zopet zmanjka, tokrat pa za dolgo časa. In naenkrat se prikaže znova iz globine mogočno, zmagovito, visoko dvignjena in vržena nazaj, za seboj vleče ono nezavestno mokro gmoto ter začne rezati proti bregu nežno se privijajoč k eni roki.

Breg zavriska kakor blazen. Drim je šumel med soteskami, klici so se dušili v tistem besnem bučanju, on pa je ves rdeč, zasopel in moker prišel na breg, spustil tisto še živo gmoto na pesek in izginil... (Dragiša Vasič.)

Na božji lrvu

Kristus se je zjokal nad jeruzalemskim mestom in mu rekel: »O da bi bilo spoznalo tudi ti vsaj na ta svoj dan, kaj ti je v mir.« In napovedal mu je strašno razdejanje, ki se je, kakor pove zgodovina, tudi res zgodilo. Kaj moremo povzeti iz tega Gospodovega ravnanja? Odgovor na vprašanje: Zakaj pripušča Bog današnja strašna dogajanja?

Milost stoji pred Bogom v tako visokem spoštovanju, da rajši pripusti, da pride nad človeka vse hudo in da se svet zmede in vzvalovi, kakor da bi privolil izgubo milosti, ker je ta izguba največje hudo za človeka.

Poglej strahotne vojske, ki spremene v kratkem času cvetote dežele v puščave; pogled nesreče, ki oropajo številne družine vseh povesi in časti; pogled preganjanja, ki jih trpe pravični pred krivičnimi. Zakaj, zakaj, zakaj vse to?

Bog vse to pripusti zato, da privede ljudi do spoznanja in pravega ravnanja: naj ne iščejo svoje sreče v uživanju zemeljskih dobrin, marveč v njegovi milosti. Bog prenaša vso grajo in vse očitke, ki jih človeška slepota in nepotrpežljivost meče na njegovo previdnost, ker v njegovih očeh celo zmanjšanje njegove časti nič ni v primeri z njegovo milostjo, za katero hoče storiti ljudi dostopne po časih svojega obiskanja. Ako je zato celo svojega edिनorojenega Sina žrtvoval, zakaj ne bi pripustil, da trpi vse stvarstvo in človeštvo, samo da zopet ne izgube njegove milosti?

Učimo se torej iz vseh teh današnjih strašnih dogajanj predvsem ceniti milost božjo. Pa naj izgubimo čast in dobro ime, da le ne izgubimo milosti. Pa naj nas nesreče in nezgode oropajo naših staršev, prijateljev, našega zdravja in našega življenja, naj premine nebo in zemlja, samo da nam ostane — milost. Za to milost, nas uči Kristus, bi morali biti pripravljani, razdati vse premoženje, raztrgati vse vezi in četrotati tudi svoje življenje. O, da bi spoznali vsaj v teh hudih dneh, kaj nam je v mir! To je milost božja. Kdor si pridobi in ohrani ta biser, ima z njim vse.

KERIA

Obdana z bornimi bajtami domačinov je sredi velike tripolitanke pustinje, med Nalutom in Gadamesom skromna oaza Sinaua. V notrini oaze je plitev vodnjak z zelenkastim vodo, ki je po ozkem žlebu v zvezi s studencem v puščavi. Semkaj imajo ženske navado vsak večer prihajati po vodo. Zavite so v dolge in pisane rute, ki njih konček krčevito držijo z zobmi, tako da ne vidiš drugega od njih obrazov ko hlestečo se belino oči.

Nepremično, sloneč na stenah propadajočih hiš, opazujejo moški tiho in z ljubosumnimi pogledi, kaj počenjajo njih neveste in sestre. Saj je vsakomur znana nepisana postava, da se ne sme nihče od njih približati vodnjaku, dokler ženske še natakajo vodo.

Keria je imela štirinajst let in bila je lepa, vitka in prožna. Njene velike, tenne oči so se ji svetile ko zvezde in če si je razgalila obraz, so se ji zablesteli zobje v snežnobeli čistoti.

»Alah te ima rad, Keria,« ji je bil nekoč dejal Said. »Le kaj bi kdaj mogel dobiti dekle, ki bi bilo tebi enako?«

Keria pa je nato odvrnila: »Samo po Alahovi volji rastejo palme...« Said je torej vedel, da ga ima Keria rada. In tako so se začela običajna pogajanja med obema družinama. To so bile tiste davne snubaške šege neskončnega besedičenja in prikritega namigavanja, ki so se počasi in lenobno razpletala med starešinami, medtem ko so v brezledju čepeli v senci zidovja. Zvečer, ko je zahajalo sonce in je prišla Keria k vodnjaku, je večkrat videla Saidovega in svojega očeta, kako sta se pogovarjala. Takoj je vedela, da se pletejo besede o njej in njeni sreči.

Nihče ji ni bil povedal — saj kaka mala Arabka ne sme ničesar vedeti o ničemer, kar se tiče njene možitve — da imajo njeni svojci že zdavnaj drugačne namene z njo.

Preteklo je bilo že tri dobre mesece, odkar je bil Mansur ben Ali, Mabrukov oče, prišel k njim iz Sciaue. Delj časa se je bil razgovarjal z Mohamed-ben-Mohamedom, njenim očetom, in je bil nato spet odptoval. Kmalu nato je bil šel v Sciauo Mohamed-ben-Mohamed, da je pogajanja nadaljeval.

Mabruk je že imel dve ženi in je bil precej v letih. A bil je bogat, najbogatejši v Sciaui. Imel je dvanajst ovac in šest in pol dateljnovih palm. Kerijini svojci so bili mnenja, da bi bila zveza z Mabrukom prav izredna sreča.

O vsem tem je Keria zvedela šele takrat, ko je bila zadeva že sklenjena. Proti volji očeta ni bilo nobenega leka. Kot navadno je šla Keria vsak večer z drugimi ženskami vred k vodnjaku. Negibno in samotno sloneč na steni hiše, jo je Said sledil s takim pogledom, ki se je je kar občutno dotikal. Njene oči so ga bliskovito pogledovale iz temine njene tančice

in v pogledih je bila obluba njene obupne ljubezni.

Pripravljali so se na svatbo. Pred rojstno hišo Kerie so razprostrli po pesku preproge vseh vrst. In nekoč pozno zvečer, ko je bilo skoraj že popolnoma temno, in so le zvezde izžarevale svojo migetajočo luč na zemljo, so nenadoma začeli vrteti iz vseh hiš moški in ženske v Sinai. Ženske so koj hušknile v Kerijino hišo; bile so vse zastrte in neznanško se jim je mudilo, ko da bi jih kdo preganjal. Moški pa so drug drugemu pomahali z roko in se nato molče usledili na preproge.

Keria je stala v veži in je strmela v zvezde. Tudi Said je delal isto. Videl je zvezde, kako so obdajale ko svetniški sij glavo dekleta, ki je pravkar z drugimi vred stopila v polkrog. Dasi je vedel, da to ni bila Keria, je imel neznanško zaradi nje rad.

Medtem je eden moških začel ubirati strune za počasno, ritmično koračnico. Kleče so se začela dekleta po taktu pripogibati z zgornjim životom. Odložile so tančice, vendar so bili njih obrazi skoraj povsem pokriti z njihovimi lasmi. Kakor gibljive lutke so zmajevale zglavo, pozibavale so se v kolkih, iztezale so život in so iztezale roke zmeraj hitreje, bolj divje in bolj strastno. Keria je stala negibno v veži svoje hiše in je tiho zrla v nebo.

Tri dolge večere — poslednje tri večere svojega dekliškega stanu je Keria stala tako in strmela v zvezde, medtem ko so drugi plešali in igrali.

Na večer tretjega dne je Mabruk odvedel svojo nevesto na hrbtu visokonožega konja s

Komika operirajo

seboj. Keria se je še bolj kot sicer zavila v svoje pajčolane, tako da se niso izza njih niti oči blestele. Vso noč in ves dan je konj neprestano drevil dalje v Sciauo. Ko se je že znočilo, sta prispela do Mabrukove hiše. Po kratkem pozdravu, je ženina odvedel nevesto v poročno sobo in ji je zapovedujoče strgal tančico z obraza... A koj se je osuplo opotekel nazaj, zakaj Kerijin obraz je bil ena sama velika rana — od oči do ust, od ušes do nosu, od senca do brade — same globoke zareze...

Se isto noč je zavržena Keria skrivši zapustila svačevsko okrašeno hišo. Kako je bila srečna, da je mogla ostati zvesta svoji ljubezni. Sama je tekla ven v temino, ko so jo razsvetljevale edinole zvezde, tekla je ko Saidu, da bi mu povedala, da mu je ostala zvesta.

Dva petelina

V majhno istrsko vasico sta prišla dva cigana. Kot prava cigana sta s trebuhom za kruhom obšla pol sveta. Videla sta tudi daljno Anglijo in v njej boje s petelini. In nič čudnega ni, da sta se spomnila teh borb, ko sta opazila na kmetskem dvorišču dva krasna istrska petelina, kako se šopirita. Prvi cigan reče drugemu: »Kar je najino, ni tuje, kar pa je tuje, je tudi najino. Bratec, vzemiva ta dva istrska petelina pod plašč, pa jih bova prav lepo naučila, da se bosta borila kakor junaka. Ko ju bova naučila, pa skočiva v bližnje mestece in naznaniva, da se bo vršil boj med dvema plemenitima petelinoma.« Rečeno — storjeno. Petelina sta šla pod plašč, potem pa sta se dan za dnem žolala za boj. In nekega lepega dne se pojavita dva cigana z dvema petelinoma v mestecu. Zbralo se je sila ljudi, da bi videli to čudovito borbo; toda naša istrska petelina sta bila na srečo bolj pametna, kakor njuna posili gospodarja in eden začne govoriti drugemu v jeziku, ki ni razumljiv ljudem:

»Pobratim petelinovič, ali se bova tudi danes bila tuju v zabavo? Ali ne bi bilo bolje, da bi hranila svojo moč zase?«

»Res bi bilo bolje, brat petelinčič, in hraniti jo morava kakor prava gospodarja; in če prideta potepuha, da bi nama vzela najino hrano, najine kokoši in piščance, takrat pa porabiva proti njima to umetnost, ki sta nju je naučila ta dva pritepenca.«

... In naša istrska petelina sta kar stala in gledala množico ljudi pa nju, in čakali so boja. Obema ciganoma je to obiranje že presedlo in strogo sta zagrmela nanju:

»No! Brž v boj!« Toda ta naša petelina kavsneta, ne bodi len, oba svoja posili lastnika krepko po nosu, zamahneta s krili in odletita na začudenje množice v svojo domačo vas.

Otroci, spomnite se pri vsakem koraku teh dveh naših istrskih petelinov.

(Richard Katalinič-Jeretov.)

Na polju.

Sonce ji je dalo novih moči. Lepo toplo ji je bilo, ko se je zleknila po tleh, po pesku in kamenju. Ko se je zbudila, je od groze ostrmela: na daljnem obzorju se je bilo nebo prepreglo s tistim rumenordečim mrčcem, ki napoveduje bližajoči se peščeni vihar. Naglo se je začelo temniti nebo. V divjih sunkih je pometal vihar žgoče množine peska predse. Zmeraj težje je bilo dihanje. Keria je vsa oslabiljena po lakoti, žeji, vročini in ranah hitela dalje. Tekla je in tekla. Vihar jo je pogajal predse kot usehl listič. Sonce je zašlo v rumeno-rdečem mrču in naglo se je stemnilo. Potem je nastopila dolga, neskončna noč. Keria je tekla in tekla. Bila je že na koncu svojih moči. Po vsem telesu je trepetala. Slednjice je padla in obležala. Veter je s peskom naglo zasul njeno negibno telo. Ko so se na nebu spet zasvetile zvezde, je bila sredi brezmejne pustinje ena peščena sipina več.

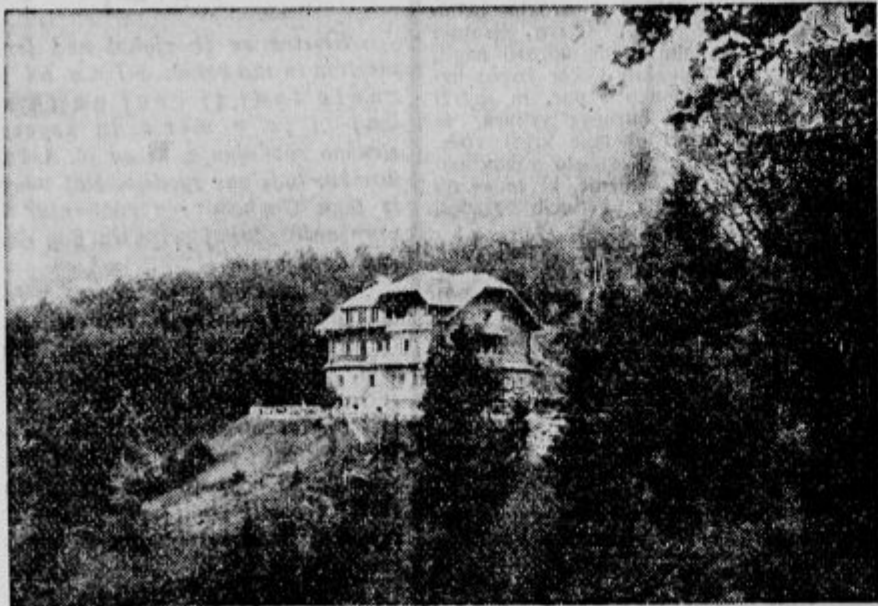
(Tripolitanška zgodba, Italijansko: Gino Valori.)

Pohorska Reka

Potok, vas in skote ob južni strani vzhodnega Pohorja tam, kjer se začne dvigati nova, moderna avtocesta ob sadovnjakih, travnikih, vinogradih in gozdčkih v smeri proti Reškemu vrhu (1150 m) in proti Zigartovemu vrhu (1250 m), proti Poštarskemu domu, proti Mariborski koči, proti Pohorskemu domu, proti Sv. Arehu (1290 m) in njegovi Ruški koči. To je tisti del zelenega Pohorja, ki je bil ob naslonitvi na stare cerkve in kmetije turizmu najprej odprt in je tudi še danes kljub neizvedenemu načrtu Pohorske vzpenjače najintenzivneje obiskan in kultiviran.

Za onega, ki stoji pred postajo Hoče, se obvodje pohorske Reke odkriva kot veličasten »kots«, kot lepo zaokrožen amfiteater, ki

pri Mariboru in jo poceni razprodali kmetom iz Dravskega polja in vinogradnikom iz Slovenskih goric. Za Vinški, kjer se sedaj na hribočku nad vinogradi smelja ljubka cerkev sv. Lenarta, je bilo nekoč jezero. Jez se je pretrgal in voda je poplavila vse doli do Dravskega polja, prinesla pa je s sabo tudi strašnega zmaja, ki je s svojim velikaškim trupom segal od Reke do križa, ki na samem stoji na polju med Sp. in Zg. Hočami. Stope in lužine je ugrabila moderna industrija, oni zmaj se pojavlja le še ob poplavih, a Reka, vas, z lepo gostilno in trgovino, s skladovjem pohorskega lesa in z ubranim šumljanjem Reke, potoka, se pozivilja in pomlaja od leta do leta, odkar se vzpenja skozi njo avtocesta na Pohorje.

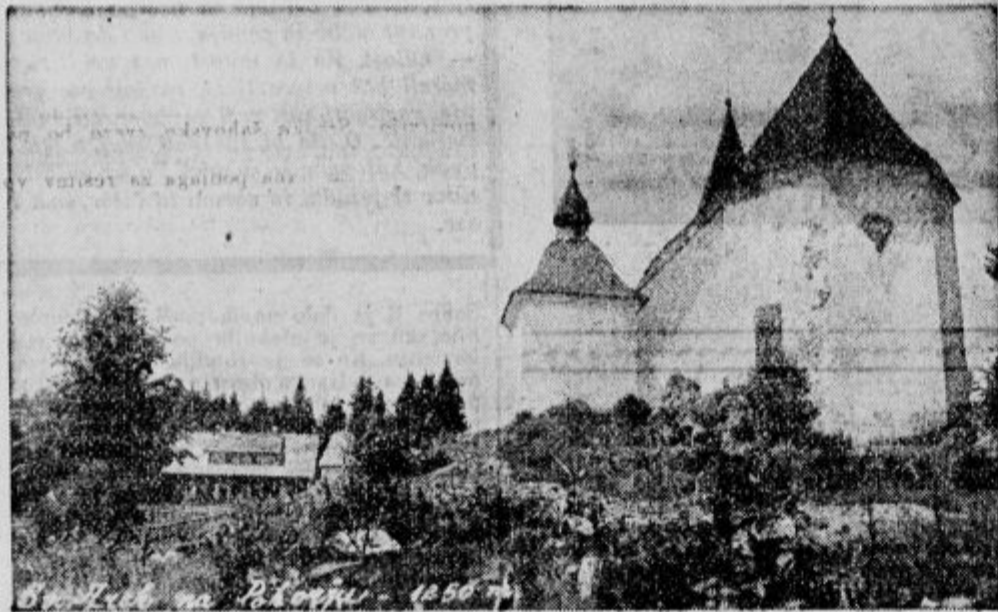
Pohorski dom.

raste s svojimi galerijami in pobočji iz ravne plošče Dravskega polja vedno višje do glavne vzpetine vzhodnega Pohorja, do Reškega vrha. Spodaj, v areni tega svojevrstnega amfiteatra, se vrstijo ob živahni Reki, bistrem pohorskem potoku, tri lepa selišča, Sp. in Zg. Hoče ter Reka, tri cerkvice se belijo v zelenju, cerkve sv. Jurija, sv. Lenarta in sv. Križa, iz gozdov pa, ki ogrinjajo južna pobočja Reškega vrha, pozdravljata dva planinska doma, Poštarski in Pohorski dom.

Pred desetletji je bila pohorska Reka prista obpohorska vas. Imela je stope za čreslo in poleg žag ter mlinov tudi lužine, kjer so izdelovali razno orodje za poljedelce in vinogradnike. Na praznik sv. Jožefa pa so pohorski Rečani pripeljali svojo roba na Studence

Tam, kjer gre v horizontalni črti meja med višinskimi gozdovi in med kulturami visokoležečih samotnih kmetij, se blišči prijazen Poštarski dom, gleda na travnike, njive, gozdove, livade in gaje, na žuboreče potokčke ter ves pisani ravni in gorati svet do Save in do Hrvatskega. Nad njim, le kakih 200 m višje, na najvišji in najrazglednejši, najbolj zračni in sončni galeriji Reškega amfiteatra pa kraljuje Pohorski dom. Selesenje starih košatih bukev, žuborenje bistrih izvirkov pohorske Reke, pičje petje in pisane barve bohotnega travnika ga pozivilja. A pogled onega, ki je prvič prišel v Reški kot, v Poštarski ali Pohorski dom, gre iz pohorskih gozdov tja v ljubko nizko gričevje lahno valovitih Slovenskih goric.

Dr. Iv. Mišič.

Sv. Arh na Pohorju.

Obiščite domače kraje in domača letovišča!

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Ke sem šla zadeneč pu tist afer, ke sem ja dužvela zavle tiste dobrodelne akcije u Selenburgu ul, naprej in ja zavila na vogle gor pu Aleksandru cest, pa kar naenkat zagledam pred saba ena moja prijatelca, ke tud u našmu konc stanuje, ke je nesla lesica čez rama. Sej mende sami veste, kašna lesica mam jest u misleh? Noja, pa de na bo kašenga nesporazumlejna, pa vam raj puvem, de taka, ke jih nosja ta bulši dame pu zim ukul urata, de jih na zebe. Men se je sevede tu strašen čuden zdel, de nos še kašna ženska u te uručin lesica s saba na ram. Sej sa jih vender use pametne ženske, kere kej nase deržeja, že zdauni znusile u zastaulaunca.

»Ja, Francka, al s znurela, de noseš u te uručin še lesica s saba tlela pu sred mesta?« sem ja nahrulila. »Al na videš, de se t usi lde režeja in za taba kar s prstam kažeja?« Se u nurišenca te znaja puslat, če boš tku neumna.« »Ně se na boj zame, Neška. Jest že vem kua delam. Jest se na pestim pu zubeh ldem ulačt, koker zdej tebe ulačja, ke nimaš več lesice.«

»Za kua pa čja mene pu zubeh ulačt, ke nistem nubenmu ně naredila? Jest se zmeri tku zadržim, de m na more nubeden ně naprej metat. Al misleš, de zatu nistem ldem useč, ke na nosem lesice čez rama, koker ti?« sem ja zafknela.

»Slišala, kuku se u našmu konc lde iz tebe norca delaja? Prauja, de sa te na lastne uč videl, ke s u teden nesla soja boa u zastaulaunca. Prauja, de s nis vedla drgač pumagat, ke je toj mož ves soj zaslužek zakroku. Viš, Neška, zatu pa jest še zdej nosem soja lesica ukul, de na morja lde kej taga ud mene govort, koker ud tebe. Pa ja bom tud du prhodne zime zmeri s saba nusila, pa če se tud stupim u te uručin. U jezike se pa na bom dajala.«

Jest sem bla kar paf, ke sem tu slišala. Ja, u našmu konc maja pa lde res take jezike, de je človeka kar groza. Če jim greš bl na roka, bl te ubiraja. Jest ja nistem še nubenmu čluvek ně slabga naredila. Se pumagam mu, če mu morem. Če b tud res mož ves soj zaslužek zakroku in če b tud res jest soja boa u zastaulaunca nesla, če se prou ceu naš ferkele na glava pustau. Jest se na pestim ud nobenga kumanderat. Le pučakte mrcine. Jest bom prec jutr soj pelcomontel in pa še boa puvrh djala na rama, pa bom hudila pu mest ukul. Se na prumenada bom šla taka. Jest bom že pokazala, kuku se ldem jeziki zavežeja.

»Francka, kam s zdej namenena? Al maš kašne važne uprauke?« sem prašala soja prijatelca.

»Prou nubenah pusebnah uprauku nimam zdejja. Sam soja lesica sem tla ldem pokazat, de na boja mogel rečt, de sem ja tud jest nesla u frzocenga. Mal grem še tlela gor pud Tibuli tičke nafutrat, pol bom šla pa pučas preke dum.«

»Sej mende nimaš ně prot temu, če grem še jest mal s taba, de se bova še kej pumenile. S toja nuvica s me tku razburila, da na vem, kam b se djala, de b se mal pumerila. Če grem zdejja dam za kusin prpraulat, bom use narobe naredila. Bulš bo, če grem s taba mal na lfi, de me bo mal jeza menila. Scer ni ureden, de b se zavle jeziku tku razburjala. Pa moja kri je že taka, de prec zavre, če kej taga sliš. Kar stopve. Tički me boja že mal pumirel in

Zavarovalnina

Kmetu Hostniku je pogorelo gospodarsko poslopje. Lahko bi požar še pravočasno pogasil, a tega ni hotel, kajti bil je zavarovan. Gasilci so prišli ravno prav, da so ostalo poslopje rešili ognja.

Prišel je nadzornik zavarovalnice, si ogledal nastalo škodo in vprašal Hostnika, koliko zahteva odškodnine.

»No,« previdno meni Hostnik, »takole okrog 50.000 dinarjev boste že odrinili.«

»Veste kaj, Hostnik,« je dejal nadzornik, »tako velike vsote bržkone ne boste dobili od nas. Paragraf 5 zavarovalne police izrecno dovoljuje, da lahko zavarovalnica plača v gotovini ali pa nastalo škodo sama popravi, to se pravi, da stavbo spet na svoj račun pozida. In mi bomo zidali!«

Hostnik je stisnil pesti. Toda kaj je hotel!

Dobil je sicer novo, lepo gospodarsko poslopje, kljub temu se je pa neznanško jezil.

Čez leto dni je spet prišel v vas zavarovalni agent. Komaj pa je odprl usta, že ga je Hostnik nahrulil: »Ven, ven, ne maram nič več slišati o vašem zavarovanju. Presneti mestni škrici...«

»Toda Hostnik, jaz bi vaše življenje...«

»Sama sleparijal Ven, ven...«

»Ampak mogoče bi zavarovali svojo ženo Lizo,« vpije agent, že pri vratih.

»Lizo? Kako pa je to?«

Agent se potrudil, da mu na čim bolj umeven način raztolmači. Toda čim dalje govori, tem bolj je Hostnik razburjen. Slednjič bruhne iz njega:

»Jezik za zobe, salamenski ušivec, bi me rad spet naplahtal, kaj? Če mi Liza umre, bi spet ne dobil denarja in bi moral vzeti tisto, katero bi mi zavarovalnica podmaknila? Ven, ven, mene že ne boš več!«

V domača letovišča, zdravilišča in planine

<p>bled Najmodernejša letovišča in kopališča, — Prospekte pošilja Zdraviliška komisija</p> <p>HOTEL JEKLER Zahtevajte ponudbe</p> <p>HOTEL LOVEC popolnoma renoviran, centralna lega, garaža</p> <p>PARK HOTEL Penzija od din 75.— dalje</p> <p>Hotel Pension STARKL ob jezera, jezerska kopal in čolni bresplačno; priznana najboljša kuhinja</p> <p>GRAND HOTEL TOPLICE ZNIZANE CENE V GLAVNI SEZONI (julij-avgust) od din 30.— dalje.</p> <p>HOTEL TRIGLAV konfort, dobra kuhinja, smerne cene</p> <p>PENSION VOVK ugodni aranžmani za družine</p> <p>PENSION ZAKA kompletna penzija din 35 do 60</p> <p>KRANJSKA GORA, 810 m. Višinsko zdravilišče in planinsko letovišče</p>	<p>MARIBOR prijazno letovišče, ugodno podnebje, šuma, gorice; udobni hoteli in gostišča, smerne cene; zabava, šport, znano kopališče na Mariborskem otoku; nova avtomobilska cesta na Pohorje, planinski hoteli in domovi</p> <p>PTUI ugodno podnebje, krasna okolica. Bogati zgodovinski spomeniki. Dobro urejena gostišča. Dnevna oskrba din 35 do 40.</p> <p>SMREKOVEC, 1575 m. Idealno planinsko letovišče med planinskimi gozdovi in pašniki. Gorski izlet. Koča na Smrekovec je dobro oskrbovana; vodovod Celodnevna oskrba 40 do 50 din Informacije daje SPD Sočani</p> <p>Pension Konšek, Trojane 600 m. Udobno letovišče. Zahtevajte informacije in prospekte</p> <p>JEZERSKO, 900—1200 m. Divno, najzdravljivejšo alpsko letovišče v državi. Božansven mir, krasni gozdni sprehoji. Sodobni komfort, okrog 400 udobnih postelj. Informacije: Občinski turistični odbor Jezersko</p> <p>RADOVLJICA, 470 m. Klimatično letovišče s kopališčem, v neposredni bližini Bleda; vodovod, električna razsvetljava; nov moderen hotel, dobri penzioni. Pojasnila daje Tujskoprometno društvo v Radovljici!</p> <p>ŽIROVNICA pri BLEDU Prospekti: Tujskoprometno društvo</p> <p>MEDIJSKE TOPLICE pri Zagorju. termalno kopališče in letovišče; baseni na prostem. Penzija din 45—55 Prospekti.</p> <p>DOLENJSKE TOPLICE Radiotermaalno kopališče. »O. Železnika postaja Straža Toplice pri Novem mestu. Izredni uspehi pri zdravljenju revmatizma vseh vrst, šenskih bolezni, bolezni živčnega sistema itd. — Sezona maj—oktobar. — Zahtevajte prospekt!</p> <p>RIMSKE TOPLICE kopališče »O. Zdravil živce, šenske bolezni, giht, islas itd. Cenejše je paviljono zdravljenje. Termalno kopališče na prostoru Lepa okolica. Zahtevajte prospekt!</p> <p>DOBRNA pri CELJU je prirodno eno najlepših in najmoderneje urajenih kopališč Jugoslavije. 400 metrov nad morjem, sredi gradov, bres prahu in dima. Odlični aspeh pri zdravljenju živcev, srca in šenskih bolezni. Celokupno 20 dnevno zdravljenje izven sezona 1100 do 1650 din. V sezoni zmaje cene. Zahtevajte prospekt! — Upravr zdravilišča.</p>
---	---

Radensko kopališče

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše kopališče v Jugoslaviji in edino te vrste v Sloveniji sploh **zdravi u uspehom** boleznj srca, ledvic, živcev, jeter, želodca, notranjih žlez in motnje spolnih organov.

Moderni komfort, glasba, dancing, kavarna ton-kino, tenis itd.

Obširne prospekte dobite brezplačno pri »Putniku« ali pri upravi zdravilišča Slatina Radenci.

Kdor ne more priti v kopališče naj vsaj pije doma **ono z rdečimi srci:** zdravje in užitek!

Direktni vagoni iz Beograda, Zagreba in Ljubljane do samega zdravilišča!

Zahtevajte podrobnejše informacije in prospekte od pornjih oglaševalcev, dalje v vseh biroih »Putnikac« ali neposredno od Tujskoprometnih zvez »Putnike« v Ljubljani in v Mariboru.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21		22						23		24									25
	26			27				28	29			30				31			
32				33				34	35			36			37				
38	39		40	41				42				43			44			45	46
47		48					49	50				51			52			53	54
55			56			57		58		59	60		61					62	
63	64		64 b	65								66						67	
68	69	70		71	72			73	74					75	76	77	78	79	80
81				82				83				84			85				86
87								88				89			90				

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. Vrtni in gozdni užitni sad. 6. Drobna bodeča reč s tanko nogo in okroglo glavico. 11. Ena izmed zalujočih ostalih. 16. Premagan, žalosten. 21. Rimski mučenec, svetnik, god ima 20. septembra. 23. Samouprava, samostojnost. 25. Označka za kemično prvino. 26. Vojaški proviant, oskrbovalna kolona. 27. Umetniška delovna soba. 28. Znak na igralni karti. 29. Arhitekto izdelek, ploščinski nacrt. 31. Ploskovna neota. 32. Ima šest enakih ploskev; predmet pri hazardiranju. 33. Tisti, ki očita krivico, uradna oseba. 36. Mož z dolgimi prsti. 37. Razburjenost, negotovost, hrup. 38. Prva žrtev uboja po sv. pismu. 40. Slovenski dramatik, župnik pri Ljubljani (Dom, Sretnja). 42. Brezbožnik. 44. Uživatni hrano. 47. Španska provinca z znano božjo potjo sv. Jakoba od Compostelle — tudi dežela na poljskem, glavno mesto Lvov. 50. Mladi silno lepi Grk iz bajeslova. 51. ki ga merjasec smrtno ranil in ga je Venera spremenila v anemono. 52. Starosta grških junakov. 54. Stevnik. 55. Severno afriško francosko pristanišče, kjer je bila nedavno velika bitka med angleško in francosko mornarico. 56. Pokrajina v Palestini, v južni Judeji. 60. Stevilno veliko otroče v Egejskem morju. 62. Vrsta mlade čebule, srbska jed. 63. Zvečilo, šobica, gobček, kljun. 65. Otok in nekdanja trdnjava na Donavi. 66. Doba, razdobje. 67. Redovniško oblačilo. 68. Nalezljiva otroška bolezen. 72. Zadnji konček kopnine. 73. Edina stvar, ki se pri tobaku ni podražila. 76. Nizek moški glas. 79. Mali zločinec. 81. Ošaben, prevzetan. 82. Jezero v severni Ameriki. 83. Manjkajoče Adamovo rebro. 84. Bivši španski politik, šel španske kat. ljudske stranke. 87. Ena izmed držav v Severni Ameriki. 88. Zdravilna domača rastlina. 89. Grška boginja modrosti. 90. Vrsta električnih žarnic.

Navpično: 1. Iglasto drevo. 2. Prilivljaj bogatih, za nas pride v poštev le s pridivkom »bus«. 3. Posledica vnetja. 4. Drug izraz za Stare Grke. 5. Drag kamen. 6. Južno-srbsko mesto. 7. Komedija Branislava Nušiča — satira na emancipirane žene. 8. Kontinent. 9. Najpogostejša vprašalnica. 10. Rimski pozdrav. 12. Precej, dovolj. 13. Osebni zaimek. 14. Enota pri električnem toku. 15. Kemična spojina, čistilno sredstvo. 16. Atensko pristanišče. 17. Vzklík. 18. Operni pevec. 19. Grški bajeslovni letalec. 20. Izraz pri tehtanju blaga — jugoslovanska reka. 22. ... zakaj drhtiš, česa povejš, se bojiš v tej minuti? 24. Kraj ob Savi, pod Šmarno goro pri Ljubljani. 29. Kratice ruske poročevalske agencije. 30. Vrsta seznama. 34. Vodno prometno sredstvo, danes nič kaj varno. 35. Pogledj! Evoj! (srbsko). 39. Južno-dalmatinsko pristanišče, nočno zabavišče. 41. Verdijeva opera. 43. Vrsta igre na karte. 45. Narodna kraljica, ki je vladala v današnji Hercegovini v 3. stoli. pr. Kr.; Demetrova drama. 46. Starodaven, visoko kulturni narod v Srednji Ameriki; osvajalci — konkvistoriji so ga odkrili. 47. Francoski skladatelj (Faust, Romeo in Julija, Ave Maria). 48. Cvetna oblika. 49. Pravi sportnik; nasprolje od profesional; človek lastne iniciative. 51. Najhušji vojni strup. 53. Lombardska reka, žensko ime. 57. Del človeškega telesa. 58. Kožno obolenje, izpuščaj. 59. Mikroskopska vodna rastlina v velikih množinah. 60. Povratno osebni zaimek. 61. Poldrag kamen. 62. Martin, avgušinski menih, ustanovitelj protestantizma. 64. Vrsta kipa, umetniški izdelek. 64b. Kuhinjska začimba. 69. Svetnik za bolečine v udih. 70. Zemlja, ilovica. 71. Doba. 72. Vsa poša vodijo v ... 74. Vrba žalujska, žensko ime. 75. Turški oblastnik, velika nad 6 m dolga ameriška nestrupena kača. 77. Finsko pristaniško mesto. 78. Kratica največje bivše slovenske politične stranke. 80. Prilivljaj določilo kraja. 85. R. n. 86. Nemška vojaška strankina organizacija.

Rešitev nedeljske križanke

1. Kava. 5. Slon. 9. Satirik. 11. Ivan. 13. Priglasnik. 14. Era. 15. Doli. 16. Tinta. 18. Vran. 20. Klen. 23. Irak. 24. A. A. (Avala). 25. St. (starejši). 27. Ski. 29. Politik. 23. Proso. 34. Tema. 35. Vol. 36. Alemani. 37. Drog. 38b. As. 39. T. s. l. (tega leta). 41. Tik. 43. Rim. 45. Ima. 46. N. s. u. 47. Av. 48. Eta. 50. Ski. 52. Mislj. 57. Kent. 60. Krn.

*Povejte mi, prosim, kdaj odide prihodni vlak?
Ob 18 in 12 minut.
*Sapramiš! Ali ne gre nobeden prej?
Nobeden. Pri nas gredo zmeraj vsi po vrsti.

61. Melona. 62. Grobokop. 64. Riža. 65. Oves. 67. Arad. 71. Mate. 72. Peta. 73. Etan. 75. Manon. 76. Mi. 77. Meteor. 80. Vse. 81. Slinavka. 83. Rus. 85. Ena. 86. Atek.

Navpično: 1. Karo. 2. Atila. 3. Vidi n. 4. Ariš 5. Skat. 6. Lirik. 7. Oven. 8. Nart. 9. S. p. d. (Slovensko planinsko društvo). 10. Ig. 12. Na. 17. Antika. 18. Vi. 19. Rt. 21. Lasten. 22. Eskimi. 26. Kita. 28. Prag. 29. Pol. 30. Ose. 31. Lom. 32. Sora. 33. Ploskev. 35. Vditi. 39. Trnek. 40. Listina. 42. Ima. 44. Mu. 49. Alt. 50. Skop. 51. Skrivati. 52. Mrož. 53. In. 54. Smo. 55. Lek. 56. Ilo. 58. En. 59. Ogromen. 63. Basen. 66. Etamin. 67. Aparat. 68. Ren. 69. Atos. 70. Danes. 74. Star. 75. Moka. 78. Ena. 79. Ev. (eventuelno). 80. Vre. 82. Le. 84. Uk.

Zlogovnica

Sestavi iz naslednjih zlogov: bru, ca, de, do, dun, dza, go, ker, je, ni, pid, que, ra, se, žev.

- Besede naslednjega pomena:
- a) vremenski pojav
  - b) bolgarsko-romunsko sporna pokrajina
  - c) francosko pristanišče, znano po umiku čez Kanal
  - d) rastlinska škodljivka
  - e) romunski nogometni klub.

Rešitev nedeljske zlogovnice

a) Besarabija, b) korporativizem, c) klepečarstvo, d) melona, e) moledovati.

Vojvoda in vojvodinja Windsorska, ki bivata zdaj v Madridu.

Treska

Pljus. Stožasta svinčena ost, pritevena konec odnične, je padla v morje, ne da bi ga skrogljala. Naglo se je spuščala med dolgo morskovo travo, ki je rastle po skalovju. Potapljala se je pet in dvajset čevljev in nato udarila ob dno. Prevrčala se je vsenaokrog, potlej pa obležala v vdolbini nad okroglim tolmunom. Mož vrh čeri je pritegoval odnično vrv, da se je napela. Svinčena ost je dvakrat odletela in se potem v vdolbini vstomila na konico. Nad svinčeno pritežjo so se v rednih presledkih stegovale z odnične tri kratke vrvce iz trde konjske žime, ki so se krivile ko tipalke. Konec vsake vrvce je bil trnek, ves pokrit z obreznim iz lupine iznetim polžem. Na najnižjem trnku se je zvijal skozi treh preboden majhen morski rak. Po obeh zgornjih trnkah je bil namotan zdrozgan rak in privezan na polža prilepka s tankimi vrvicami. Vsi trije trnki z vado so se vrteli v krog in belo stvali skozi rdeča predena velike morske trave, ki je leno visela s stebel po skalovju. Temne zijalke v znojžni čeri so metale dolge sence po morskem dnu okoli trnkov. Onod so v skupinah rastle gomoljaste stvarce, ki so zaprskale, kadar so se zganile.

Mož, ki je sedel vrh skale, je pljunil v morje. Stisnil je ribiško palico med lakti desne roke in si zehaje začel nadevati pipo. Iz zijalke pod skalo je smuknila majhna treska. Zmignila je z repom in iznenada obstala za veliko bilko morske trave. Opazila je svetlikajočo se vado. Ribica je imela ko povodno rastlinje rdeče luske. Od sredka se ji je život ožil konočasto do ozkega repa in do trivoglave glave. Dolgo je srepela v vado, ne da bi se premaknila. Škrge so se ji dvigale enakomerno. Potlej je trepnila z repom in spozlela z zgornjemu trnku. Pritaknila se je za gobcem. Trikrat ga je bojzljivo obriznila. Nazadnje je šavnjala po njem pri vrhu in s troho polža v gobcu šinila nazaj v zijalko. Mož na čeri se je vznemiril in privzdignil. Vrgel je pipo na skalo in dihaje skozi nos zagrabil ribiško palico oberoč.

Več tresk se je zbralo okoli ribice v zijalki. Hotelo so ji iztrgati košček polža celo iz gobca. Toda ribica se je potopila pod skalno polico in ga urno pogoltnila. Po tistem so se vse treske zdrevile k trnkom. Manjše so švigale sem in tja. Tri srednje velike so se ustavile pri obeh vrhnjih trnkah in ju ovohavale. Potem so začele pazljivo objedati vado. Majhna treska je stala na glavi nad spodnjim trnkom in ga vohala. Rak pa je zvil nogo in ribica je po bliskovito planila proč. Vse treske so se poglnele za njo v zijalko. Potlej je ena od srednje velikih prišla nazaj sama. Splavala je do zgornjega trnka in ga neutegoma popadla. Posnela je z njega vso vado. Ko ji je kavelj drsel

Ena izmed zahtev pri parnem kotlu, ki v praksi neredko povzročajo mnogo preglavic, je zahteva po hitri prilagoditvi proizvodnje pare v kotlu, o spremenljivi porabi pare v strojih. To je zahteva, ki mora biti izpolnjena skoraj lahko rečem v vsakem obratu, ker ne moremo nikjer pričakovati, da bi bila potreba po energiji odnoso da bi bila poraba pare enakomerna. Razumljivo je, da so meje, v katerih se ta potreba spreminja, lahko zelo različne. Za nekatere obrate je n. pr. naglo izpreminjanje porabe pare posebno značilno, dočim imamo lahko v drugih primerih precej enakomerno porabo ali pa imamo vsaj tak primer, da poraba pare po malem narašča in se po malem zmanjšuje.

Parni kotel je v nasprotju z zahtevami, ki smo jih opisali, po svoji naravi naprava, ki je veliko bolj prikladna za enakomerno obtežbo, kakor pa za sunke, ki nastajajo z nenadnim zvečanjem ali pa pomanjšanjem porabe energije. To je razumljivo, če pomislimo na količino vode, ki ji veliko lažje dovajamo toploto počasi v enakomerni količini in na kurjenje kotla, ki je z običajnimi gorivom s premogom najbolj prikladno za enakomerno dodajanje goriva. Neelastičnost v pogonu kotla, kar se tiče prilagoditve proizvajanja pare zaradi nenadnih izprememb, vpliva slabo tudi na gospodarski faktor naprave. Nepotrebna poraba goriva se poveča še posebno, kadar prekinemo z delom, oziroma kadar začnemo znova kuriti, ker moramo znova ogreti velike količine vode, ki se nahajajo v kotlu, segreti zidovje kotla in vso okolico itd. Vendar moramo v tem pogledu reči, da se je čas, ki je potreben za to, da nam da kotel zahtevano določeno količino pare, pri modernih vodocevnih kotlih že zelo zmanjšal. Obenem pa se je pri nekaterih konstrukcijah modernih kotlov dosegla zelo elastična prilagoditev kotla potrebam porabe pare. Tako nam dajejo nekateri kotli paro že deset minut potem, ko jih znova zakurimo po nočnem prestandu.

Da mora kotel tako hitro slediti potrošnji pare, ki jo jemljemo iz njega, moremo doseči s primerno konstrukcijo kotla samega (vodoceveni kotel) in s primerno ureditvijo dovoda goriva.

Za kurjenje takih kotlov, od katerih zahtevamo čim popolnejšo prilagoditev obtežbam, bi bilo najprimernejše gretje vode z električno. Tak primer pa, kjer bi nam bila elektrika toka poceni na razpolago, da bi lahko tekmovala z običajnimi gorivi kar se tiče cene, v praksi le redkokdaj nastopi. Za električno bi bila kurjava s plinom, ki se mnogokje uporablja in je dala z ozirom na prilagodljivost porabi, kakor z ozirom na izkoriščanje dovedene toplote odlične

TEHNIKA

Kotli na premogov prah

rezultate. Pri plinu pa nastopijo največkrat iste težave kakor pri elektriki: namreč previsoka cena plina, pač pa se plin z uspehom uporablja v tistih industrijah, kjer je dovolj plina poceni na razpolago ali pa kjer bi se moral plin celo izpuščati, namesto da bi se koristno uporabil, kakor n. pr. v koksarnah, tam, kjer imajo plavže itd.

Namesto plina se z enakim uspehom uporablja tudi kurjava z oljem, kar je posebno prikladno, kjer se lahko porabijo za gorenje pod kotlom ostanki olja, ki jih sicer ne bi mogli porabiti.

Ugodnosti, ki nam jih daje kurjenje s plinom, ceno in ostale prednosti trdnih goriv, posebno premogov, se je posrečilo združiti pri kurjenju s premogovim prahom, ki se je začelo uporabljati v zadnjih dvajsetih letih. Pri prvih načinih te vrste so mleti premogov prah v posebnih mlinih, nakar so ga nalagali v bunkerje (posode za nalaganje goriva) nad kotli, od koder je prah tekel v posebno sapnico, kjer se je mešal z vročim zrakom, ki ga je vpihaval v kurišče. Še bolj pripraven kot ta način je kurjenje s premogovim prahom na Krämerjev način. Pri tem načinu se nahaja mlin neposredno pred ustjem gorišča. Mlin sam je zgrajen zelo preprosto. Na jeklenem bobnu, ki je približno toliko dolg, kolikor znaša širina ustja gorišča, so pritrjene jeklene ročice, tako da lahko nihajo okoli svornikov, s katerimi so pritrjene na boben. Boben z ročicami je zaprt v primerno jekleno ohišje. Med obratovanjem boben z ročicami vred vrtil. Od zgoraj pada skozi špranjo, ki se širi po vsej dolžini ohišja, premog med vrteče se jeklene ročice. Kosi premoga se zdrobijo deloma že takoj ob udarcu ročice, deloma pa se zmeljejo pozneje, ko se terejo med ročicami in ohišjem. Močna struja zraka, ki prihaja od strani v Krämerjev mlin, dviga premogov prah, ki je nastal pri mletju premoga in ga pihava skozi isto odprtino, skozi katero pada svež premog v gorišče. Tisti kosi premoga, ki so pretežki, da bi jih zrak, ki ga vpihavamo, dvignil do gorišča, pa padejo nazaj v mlin, ki jih zmelje do konca.

Krämerjev način se v zadnjih letih precej uporablja povsod tam, kjer se zahteva od kotla veliko prilagodljivost, včasih pa tudi tam, kjer hočemo uporabiti odpadke premoga, če so nam za nizko ceno na razpolago. Tudi v Sloveniji imamo že na nekaj mestih postavljene kotle na premogov prah.

V Belgradu z vso vsemno pripravljajo ustanovitev Srbske šahovske zveze, tako da bo že v kratkem ustanovni občni zbor. Akcije vodi Beogradski šahovski klub, k sodelovanju so bili pa povabljeni tudi drugi belgrajski šahovski klubi. Ustanovitev lastne šahovske zveze bo posebno za belgrajski šah velika pridobitev, ker je šah v Belgradu že do sedaj ogromno napredoval v širino in višino. Z ustanovitvijo Srbske šahovske zveze bo pa zelo ustrezno tudi vsemu jugoslovanskemu šahu, ker bo s tem dana podlaga za rešitev vprašanja celotne jugoslovanske šahovske organizacije. Večina srbskih, hrvaških in slovenskih šahistov je namreč tudi pri lastnih šahovskih zvezah pripravljena za najtesnejše sodelovanje in smatra to za pogoj uspešnega napredka jugoslovanskega šaha.

Amaterski turnir Hrvaške šahovske zveze v Borovu je v najlepšem teku. Udeležuje se ga 16 amaterjev. Glavni konkurentje za prvo mesto so inž. Fener, Rabar in Schreiber. Hrvaški amaterji se bodo udeležili tudi amaterskega turnirja Jugoslovanske šahovske zveze v Celju v avgustu, kjer bodo poleg njih nastopili tudi izbrani srbski in slovenski amaterji.

V mačku med ruskim prvacom inž. Botvnikom in ruskim mojstrom Ragozinom, o katerem smo že poročali, je prepričevalno zmagal velemojster Botvnik v razmerju 8 in pol: 3 in pol. Ragozin ni dobil nobene partije, čeprav je v nekaterih baje imel že mnogo boljše pozicijo. Botvnik je bil spet v sijajni formi.

Izredno zanimiv match je bil pred kratkim odigran tudi v Švici med švicarskim prvacom Grobom in švicarskim mojstrom Hansom Johnherjem. Match je pri desetih partijah končal neodločeno, čeprav je bil Johnher se tik pred koncem matcha v vodstvu. Iz tega matcha prinašamo danes prvo partijo.

Grob — H. Johner

1. e2—e4, c7—c5 (s tem je Johner pokazal, da si želi takoj ostre igre, čeprav je nevarnost zanj večja. Navadno so igralci v matchih v začetku previdni in igrajo šele v stiski ostro in proti remiju.) 2. g1—f3, d7—d6 (črni pripravlja tzv. zunanjsko obarmbo v sicilijanski otvoritvi.) 3. d2—d4, c5×d4 4. Sf3×d4, Sg8—f6 5. Sb1—c3, g7—g6 6. Lf1—e2, Lf8—g7 7. Lc1—e3, 0—0 8. h2—h4 (v sicilijanski otvoritvi mora beli igrati ostro, ker sicer črni pride do uspešnega razvoja. Igrana poteza je pa le preostra in je boljše mesto tega Dd1—d2.) h7—h5 9. Dd1—d2, Sb8—c6 10. f2—f3 (preprečuje Sf6—g4, toda dovolj črnemu udar v središču.) d6—d5! (izredno važna poteza, ki reši črno pozicijo.) 11. Sd4×c6, b7×c6 12. e4—e5, Sf6—e8 (črni se je v središču utrdir in more mirno pričakovati, da se beli izdvia v napadu.) 13. f3—f4, f7—f6! 14. g2—g4, Lc8×g4 15. Lc2×g4, h5×g4 16. h4—h5, f6×e5! (najboljša obramba proti krilnemu napadu je napad v središču.) 17. h5×g6, Dd8—d6 (dama mora v igro, da paralizira beli napad.) 18. f4×e5, Dd6×e5 19. 0—0—0, Se8—d6 20. Lc3—h6 (črni je grozil Sd6—c4 z močnim napadom, tako da se mora zadovoljiti k prehodom v mnogo slabšo končnico.) Lg7×h6 21. Th1×h6, Dc5—f4 22. Dd2×f4, Tf8×f4 23. Sc3—e2, Tf4—f6 24. Se2—g3, Tf6—f5! 25. Td1—g1? (to stane belega figur, toda beli želi tudi sicer ne bi rešil partije.) Tf5×g3! (črni dobi s točasno žrtvijo celo figur.) 26. Tg1×g3, Sd6—f5 27. Th6—h4, Sf5×h4 28. Tg3×g4 (Grob hoče igrati naprej, ker se mu partija zdi prekratka.) Sh4—f5 29. Tg4—e4, a7—a6 30. e2—c4, Kg8—g7 31. c4×d5, c6×d5 32. Kc1—d2, Kg7×g6 33. b2—h4, Sf5—d6 34. Kd2—e2, Kc6—f5 35. Ta4—a3, Km5—e4 36. a2—a4 (pred koncem se ena groba napaka.) Sd6—h7 in beli se je končeno vdal, ker sedaj izgubi še tdnjavo.

MLADI SLOVENE

Sredi nočnega polja

Mak in vijolica

»Vijolica,« bahávo razopiril se je mak, »kdo opazi te med travo, ko pokonci gre lahak?

Jaz pa s svojo živo barvo sijem daleč čez polje in pozdravljam ljubeznivo vsakega, ki mimo gré.«

Tiho maku zašepče višnjeva vijolica: »Tvoje lice živoroče ceni vsa okolica.

Jaz pa barve nimam lepe, a tem lepši je moj vonj. Če oči so komu slepe — kaj ima od tebe oni.«

Kmet in škranček

Radostno škranček poje, trdo njivo orje kmet, premišluje križe svoje in rodi se mu šepet:

»Oj, škranček, srečna ptica, v hladnem zraku pojés ti, nam pa znoj zaliva lica, trudna noga se šibi.«

Niže se spusti škranček in zapoje: »Le pogum! Z delom kažeš, ljubi znanec, česar nimam jaz: razum.

Z lepim petjem sem nadarjen, da radujem ti srce. Nisi zame ti ustvarjen, jaz ustvarjen sem za te.«

Vevecica in krt

Vevecica s temne brine krta vidi pod seboj, ko iz mahaste ledine rilček je pomolil svoj

»Bes te lopi, pustež črni,« huda zakriči nad njim, »hitro se mi v zemljo vrni! Kakor vrača te mrzim.

Saj ne zdi se tebi vredno, da bi pil nebeški zar. Z zemljo se ukvarjaš vedno kakor temnogled grobar.«

»Brez ukaza rad se vrnem,« reče krt, »pod hladno vrst. Zibelk ni v kraljestvu črnem, a tem več grobov in krst.

Zdaj podiš me izpod sebe iz svetlobe v temni kot. Le počakaj! Tudi tebe za menoj povede pot.«

Njiva

Počiva njiva preorana, nad spečo sonca žar drhti, počiva njiva posejana, nad njo škranček žvrgoli.

Kaj spavaš, mlada, bujna žena, ko travnik je in log zbujev? Narava vsa je prerोजना, vesoljni svet je prenovljen.

Ne spava njiva; v njej poraja življenja novega se kal, poraja se, neslišno vstaja, kar oratar je posejal.

Neslišno? — Kmet gre tam ob njivi, zamišljen gleda, obstoji, in sliši v domišljiji živi, kako pšenica govori:

»Od tvojih znojov orošena, za tebe vzklija iz zemlje, od tebe vanjo položena, za tebe vstajam spet iz njé.«

Zakaj ima dimnikar črno čepico? (Zakaj?)
Kakšnih kamnov je največ v Savji? (Mokrih.)

Kako je Pavliha nujno pismo oddal

Ko se je Pavliha naveličal potepanja po svetu, je stopil v službo k nekemu imenitnemu knezu za vrtnarja in se oženil z njegovo kuharico. A ta kuharica je bila kaj klepetava in sitna ženska. Od jutra do večera se je obregovala nad njim in mu brala kozje molitvice. Nobena stvar ji ni bila po volji. Če je Pavliha prišel prezgodaj domov, ga je ozmerjala:

»Ali misliš, da bom zaradi tebe večerjo tri ure prej kuhala?!«

Ce pa je prišel nekaj minut prepozno, mu je namesto večerje pomolila pod nos figo in zaregljala:

»Ali misliš, da bom zaradi tebe večerjo posebej kuhala?!«

Pavliha je nekaj časa mirno potrpeč, potem pa mu je ženino sitnarjenje začelo presedati. Da bi se izognil prepiru, jo je zvečer raje mahnil v gostilno namesto domov. V gostilni je našel veselo družbo in z njo veselo popival in prepeval do poznih ur. Nazadnje je postal tudi kvartopirec. Navdušeno je metal »hudičeve podobice«, a sreča mu ni bila naklonjena. Izgubljal je dan za dnem.

Njegova žena je tuhtala, kako bi ga odvadila ponočevanja in kvartanja. Nazadnje je sklenila, da ga zloži pri samem visokem gospodarju — presvitlemu knezu.

Rečeno — storjeno.

Stopila je pred kneza in mu svojega moža naslikala s tako črnimi barvami, da se je presvittil knez kar zgrozil. Dal je poklicati Pavliho predse in zagrmel nad njim:

»Hej, ti, ali ne veš, da je kvartanje prepovedano?!«

Uboji grešnik je povesil glavo in skrušeno prikimal:

»Vem, vem, presvittil knez! Storitte z menoj, kar hočete. Zaslužil sem kazen.«

Knez je malo pomislil in rekel:

»Izročil ti bom nujno pismo za sodnika Potrebuježa v mestu. Odpotuj še to uro tja in oddaj pismo naslovljenemu. Vse drugo ti bo že on povedal.«

»Razumem, vaša milost,« je ponižno rekel Pavliha in se spoštljivo priklonil.

Knez je sedel za mizo, napisal pismo za sodnika Potrebuježa in ga izročil Pavlihi.

Ko je Pavliha ves vtroglav prihlačal iz knezove sobane, si je pismo radovedno ogledal od vseh strani in ugibal, kaj bi utegnilo biti v njem napisano. Nazadnje se ni mogel več premagovati. Na obrežju bližnje reke je srečal dečka, ki se je z torbico na rami vračal iz šole. Povprašal ga je:

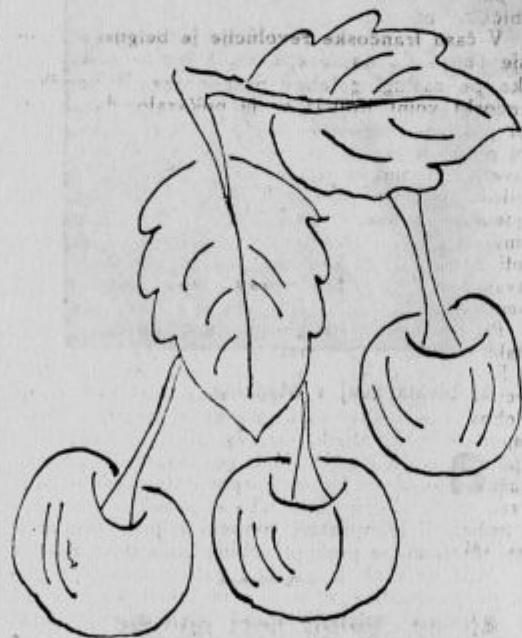
»Dečko, ali znaš brati?!«

»Seveda znam,« je samozavestno odgovoril deček.

»Ali bi mi hotel prebrati tole pismo?!«

»Zakaj pa ne?!«

Za mlade risarje

Na sliki vidite tri lepo zaokrožene češnje. Vzemite v roko barvne svinčnike ali barvice in poslikajte sladke sadeže, kakor veste in znate.

Za tri najboljše slike razpisujemo knjižne nagrade. Pošljite pobarvane risbe najpozneje do četrtega, 18. t. m., na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

STRIČKOV KOTIČEK

Dragi Kotičkov striček! — Danes se prvič oglašam v Tvojem kotičku in Te lepo prosim, nikar ne vrzi mojega pisemca v svoj požrešni koš. Doma sem iz lepe Dolenjske. Oglasi se kdaj pri nas v Sotli. Pogostili Te bomo s sladkim vincom. Videl boš tudi fužinsko kladivo ali norca. Torej le kmalu pridi!

Na svidenje in lep pozdrav! — Ida Vrččaj, učanka V. razr. na Mirni.

Draga Ida! — Da se nam kraj, kjer smo se rodili in kjer smo preživeli svojo mladost, zdi najboljši na svetu, je znana stvar. Saj se še lastovka vrača v gnezdo, kjer se je izvalila. Zato se mi zdi kar v redu, da si tudi Ti ponosna na svojo Dolenjsko in poješ hvale njeni lepoti. Tudi jaz bi se ogreval zanjo, če bi bil na Dolenjskem doma.

Ker pa sem od nog do glave gorenjska korenina, mi pač ne smeš zameriti, če dajem prednost krajem pod sivimi triglavskimi snežniki in njim pojem hvale in čast. Priznam pa iz vsega srea, da ima tudi Dolenjska svojo lepoto. Saj sem že zomal po njej in mi je marsikatera stvar ostala živo v spominu. Predvsem se mi zdi — in to odkritosrčno priznam — da so Dolenjci ohranili še mnogo stare slovanske gostoljubnosti, medtem ko je gostoljubnost na Gorenjskem že v zadnjih dneh izgubila. Nekoliko gostoljubni so Gorenjci še zmerom, tisto že res, a samo toliko, kolikor jim to — »nesec. Zato pa so ohranili mnogo drugih vrlin in dobrih lastnosti, ki jih drugod nimajo več.

Kadar me bo dobra sreča spet zanesla v vaše kraje, se bom nemara res kaj oglašil pri vas. Strašno me zanima, kakšen je tisti fužinski »norec«, čeprav norec dandanes na svetu ne manjka. Upam, da vaš fužinski »norec« ni podoben

norec, ki plenijo, požigajo in morijo in si pri tem še domišljujejo, da so — junaki. Preden pridem k vam, mi moraš pojasniti, zakaj se fužinsko kladivo prav za prav imenuje norec. Jaz v njegovem delu ne vidim prav nič norega. Tudi druge kotičkarje bo zanimalo, kako je fužinsko kladivo prišlo do tega čudnega imena.

Pisrčno Te pozdravlja — Kotičkov striček.

Dragi Kotičkov striček! — Večkrat sem že brala v Tvojem kotičku, kako Ti pišejo otroci iz vseh krajev naše lepote domovine, samo iz našega kraja se še ni oglašil nihče. Gotovo je naš kraj malo znan, čeprav mi preskrbujejo Ljubljancem z električno razsvetljavo. Zato sem sklenila, da Ti ga malo opišem.

Trg Velenje leži v prijazni dolini, ki je krog in krog obdana z griči in hribi. Ti griči in hribi so večinoma izletne točke. Tukaj imamo državni rudnik in veliko elektrarno, ki daje svoj tok vsem krajem doli do Kočevja. Imamo tudi osemrazredno osnovno šolo. Jaz hodim že v IV. razred. Pridi kaj sem! Napravila bova izlet na Kozjak in goro Oljko.

Lepo Te pozdravlja Marica Trnek, učanka IV. razr. osn. šole v Velenju.

Draga Marica! — Tvoja trditve, da se dozdaj iz Velenja še nihče ni oglašil, ne držim. Moj kotiček ni od danes do jutri, ampak ima za seboj že kar častitljivo starost in zato je prav mogoče, da takrat, ko sem zadnje pismo iz Velenja prejel, Ti že brati nisi znala.

V Velenju sem že bil. Dolgo, najmanj dvajset let, je že od tega. Med tem se je tam gotovo marsikaj spremenilo. Otroci so postali — odrasli, pre-

Pavliha mu je izročil pismo in deček ga je prebral. Lahko si mislite, kako se je ubogi Pavliha zgrozil, ko je izvedel, da je knez zapovedal sodniku Potrebuježu, naj moža, ki mu bo pismo prinesel, pri prihiti vtakne v temno ječo in ga pusti stradati pri suhem kruhu in vodi mesec dni. Kar prebledel je in znojne kaplje so mu stopile na čelo. Zahvalil se je šolarju za prijaznost, mu stisnil v roko droben novič in nadaljeval pot.

Spotoma si je Pavliha belil glavo, kako bi se zmazal iz stiske in jezno godrnjal predse:

»In takole pismo naj bi bilo nujno! Največji tepec na svetu bi bil, če bi kar sam rinil v nesrečo.«

To rekoč je vrgel pismo v reko in jo lahkih nog mahnil v bližnje krčmo. V veseli družbi je kmalu pozabil na vse bridkosti tega sveta...

Naslednjega dne se je knez sam napotil v mesto in obiskal sodnika Potrebuježa.

»Ali ste zaprl Pavliho, kakor sem vam v pismu ukazal?« ga je povprašal.

»Pavliho? Katerega Pavliho?« se je čudil sodnik in ga debelo gledal. »Ne poznam nobenega človeka s tem imenom in tudi vašega pisma mi ni nihče prinesel.«

Kako sta peklenček in sv. Peter kosila

Nekoč, dolgo je že od tega, sta se srečala sv. Peter in vrag. Beseda je dala besedo in med njima se je vnel prepir za neko dušo. Sv. Peter bi jo bil rad spravil v nebesa, vrag pa v peklo. Nista in nista se mogla sporazumeti, komu pripada. Vrag je nazadnje predlagal:

»Naj bo duša od tistega, ki bo prej pokosil polovico travnika pred peklom!«

Sv. Petru je bil predlog všeč. Udaril je vragu v roko in začela sta kositi.

Vrag je bil imeniten kosec in si je na tihem že mel roke. Bil je prepričan, da bo sv. Petra z lahkoto v kozji rog ugnal. S takšno vneto je rezal travo, da je zalegel za tri navadne kosce.

Sv. Peter pa je bil preudaren mož. Prav nič se mu ni mudilo s košnjo. Ko je napravil nekaj mahljajev in videl, da je rezilo skrhano, je koso skrbno nabrusil.

Peklenčku je bilo klepanje kose španska vas. Postrani je opazoval sv. Petra in se mu na tihem posmehoval: Če bo bedak takole zapravil dragoceni čas, ne bo s košnjo nikamor prišel.

A glej: sv. Peter je z nabrušeno koso pustil peklenška kmalu daleč za seboj...

Vraga je začelo resno skrbeti, kako bo z zmago. Zakričal je nad sv. Petrom:

»Hej, hej, prijatelj, potolči še malo po kosi, potolči!«

Sv. Peter pa je mirno kosil dalje in se ni menil za vragovo prigovarjanje. Nabrusil in naklepal je koso samo takrat, kadar se mu je zdelo potrebno.

Vrag je napol vse sile in opletal s koso kot nor. A ves napor je bil zastonj. Rezilo

Za židano voljo

Kralj živali

Učitelj: »Janezek, imenuj mi žival, kateri pravijo, da je kralj živali.«

Janezek: To je slon.

Učitelj: »Motiš se; jaz mislim žival, ki je mnogo manjša od slona, ki je zelo krvoločna in zelo daleč skoči.«

Francek (dvigne roko): »Gospod učitelj, gospod učitelj, jaz vem!«

Učitelj: »No, torej povej, katera žival je to?«

Francek: »To je bolha!«

Luknja v blagajni

Cesarja Leopolda II. je neki v vojni večkrat ranjeni vojak prosil, naj mu poviša plačo, ki jo je dobival kot invalid.

Cesar je bil ta dan slabe volje in je vojaku prošnjo odbil z besedami:

»To ne gre, moja blagajna ima luknjo!«

»In moja glava, Veličanstvo, ima pet lukenj in vse sem dobil v vojni za Vaše Veličanstvo! se je pogumno odrezal vojak.

»To je pa nekaj drugega,« se je nasmejal cesar, »te luknje moramo zamašiti!«

In je prosilcu pri prihiti povišal plačo.

Knez je ves razkašen ukazal svojim hlapcem, naj pri prihiti poščejo Pavliho. Hlapci so Pavliho kmalu staknili in ga odgnali pred mogočnega gospodarja.

»Kje imaš pismo, ki sem ti ga izročil za sodnika Potrebuježa?« je zagrmel knez in ga divje pogledal.

Pavliha je napravil nedolžen obraz in se začudil:

»Kako? Ali ga niso gospod sodnik prejel?«

»Ne!« je zakričal knez. »Odkrito povej, kaj si z njim napravil, sicer te dam premlatiti, da boš črn.«

Pavliha ni bil prav nič v zadregi za odgovor. Odrezal se je:

»Vaša milost mi je ukazala, naj pismo čim prej ponesem sodniku Potrebuježu. Ker sem spotoma imel še nekaj drugih nujnih opravkov, sem pismo vrgel v reko, da bi plavalo pred menoj dalje in pravočasno prišlo v mesto. Ne gre in ne gre mi v glavo, da ga gospod sodnik še zmerom niso dobili.«

Knez je imel namen, da bi Pavliho hudo kaznoval. Ta njegov iznajdljivi odgovor pa mu je bil tako všeč, da se je zagrohotal na ves glas. Milostno ga je potrepil po rami in rekel:

»Nisem vedel, da imam tako premetenega in iznajdljivega moža med svojimi služabniki. Zaenkrat ti odpustim. Da pa ne boš mogel več v krčmo zahajati in hudičevih podobice metati, te povlašam za vratarja. Službo boš opravljal noč in dan, a dobra plača ti ne uide.«

Tako je Pavliha postal knezov vratar in si je za stara leta prihranil lep kupček denarja.

njegove kose je bilo že tako skrhano, da trave sploh ni več rezalo, ampak trgalo. Razdalja med njim in sv. Petrom je bila zmerom večja.

Ze je sv. Peter s svojo koso odrezal zadnjo bilko na meji, vrag pa je bil komaj nekje na sredi travnika.

»Hej, hej, peklenček, ne trudi se! Zmaga je moja!« je zaklical sv. Peter.

Vrag je s kislim obrazom odvrnil koso in zagodrnjal:

»Pa naj bo duša tvoja. Maram za njo!«

To rekoč, se je obrnil in jo praznih rok odhlačal nazaj v peklo.

Sv. Peter pa je ubogo dušo, ki si je na tak čuden način priborila prostor pri ljubem Bogu v nebesih, pospremil do rajskih vrat in zadovoljno mrmral s sivo brado:

»Zvit si, peklenček, hudó zvit, a zame vendarle še mnogo premalo!«

MLADA NJIVA

Kmetova smrt

Iz tebe, zemlja, se je to telo rodilo, ob tebi dozorelo v krepkega moža. Iz tebe moč je svojo črpalo in pilo, dokler jesen življenja ni prislá.

Le tebe, zemlja draga, je srce ljubilo: molče ob tebi sem vse dni trpel; in zdaj, ko vse moči telo je izgubilo, sem ob pogledu nate še vesel.

Ti bila mi edina verna si družica, ko drugo vse me zapustilo je, kot mati si dobrotna bila mi rednica, če sem le skrbno jaz obdelal te.

Zdaj tu leži telo od dela onemoglo in čaka, da zamahne smrt s kosó; a ker v življenju delalo je, kar je moglo, zato umreti mu ne bo težkó.

Po smrti sprejmi, zemlja, prosim, truplo moje, ki vdano tebi bilo zmerom je, o sprejmi spet, kar nekdanj je bilo že tvoje, da spet — v pepel in prah povrne se!

Jožef Mihelčič, Dobrava pri Kropi.

Čudna uganka

Mihec: »Francek, povej, kaj je to: Na drevesu visi, zeleno je in živíža.«

Francek dolgo premišluje, nazadnje pa prizna: »Ne vem.«

Mihec: »Človek božji, to je vendar riba!«

Francek ga debelo pogleda: »Ali si nor? Kako bo riba na drevesu visela?!«

Mihec: »I, privezati jo moraš tja, pa visiti!«

Francek maje z glavo in se jezí: »To že, ampak riba vendar ni zelená in tudi živížati ne zna.«

Mihec: »Veš, to se mora pa reči zato, da so težje ugane!«

Dragi Kotičkov striček! — Vsako nedeljo prebiram pisma in pesmice Tvojih prijateljčkov. Danes sem se ojunčila tudi jaz in Ti pišem kratko pismo. Pisala bi Ti že prej, a zmerom sem se bala Tvojega nikoli sitega koša.

Opisati Ti hočem slovo našega župnika g. Petra Fajnka.

V soboto, 20. aprila, smo se zbrali pred farovžem. Poslovili smo se od gospoda župnika z govori in deklamacijami. Pevci so zapeli v slovo lepe pesmi. V nedeljo zvečer ob 5 smo jih spremljali na postajo. Ko je vlak začel drrdati dalje, nam je bilo vsem hudó za dobrim dušnim pastirjem in marsikomu so stopile solze v oči. V slovo smo zaklicali gospodu župniku: Zbogom! Tudi gospod župnik so nam z roko pomahali in tudi njim je bilo hudó, ko so zapuščali to prelepo senčrperško dolino.

Zdaj naj pa končam. Drugič Ti pišem še kaj, da bom tudi jaz Tvoja prijateljica.

Lepo Te pozdravlja — Ela Prah, št. Rupert na Dolenjskem.

Draga Ela! — Kar lepo si opisala odhod gospoda župnika iz vaše fare in ker razumljivo je, da vam je bilo hudó, ko ste se poslovljali od njega. Saj je dober dušni pastir za farno vreden več kot ducat v frak in cilindri oblečenih gospodov, ki se imenito drže, kakor da se brez njih zemlja ne bi mogla sukatí okoli sonca — za blagor faranov pa niti z mezincom ne mignejo...

Le piši mi še kaj! Prirčno Te pozdravlja — Kotičkov striček.

Mati je Janezka pošteno našeskalá, potem ga je pa vprašala:

»No, zdaj mi pa povej, zakaj si bil tepen?«

Janezek je malo pomislil in se odrezal:

»Ali zdaj vidite, mati, kako ste krivični! Tepete me, pa sami ne veste, zakaj!«

Ženska

Kako moreš biti dober predstojnik

Neki ameriški list je nedavno poslal predstojnikom raznih tvrdk vprašalno polo o tem, kakšen naj bi bil dober predstojnik.

Eden najboljših predstojnikov je dal tale navodila:

1. Pomisli zmeraj na to, da se razbremeniš in da izročiš manj važne opravke svojim sodelavcem.
2. Če kak uslužbenec napravi kako napako, prevzemi ti odgovornost za vse podjetje.
3. Nikoli ne oštevaj kakega sodelavca v pričo drugega, predvsem pa ne v pričo njegovega podložnika.
4. Ne izigravaj kakega uslužbenca napram drugemu uslužbencu.
5. Ne šteti s pohvalo! Bodi tudi izven urada in delovnega časa prijazen in dobrohoten spriču uslužbencev.
6. Ne zameri, če je kdo odkritosrčen.
7. Ne izdaj več denarja, kot ga zaslužiš.

Teh sedem navodil za predstojnika nas uči, da je od poglobitvenih pogojev za uspeh ta, da pravilno ravnaš s sodelavci.

Tisti dnevi, ko je bil šef »gospodar v hiši«, so že zdavnaj mimo. Služba, ki jo kdo opravlja za nas, ni nič samo po sebi umevnega. Mi pričakujemo, da se nam kak uslužbenec zahvali, ko dobi plačilo. Zakaj naj ne bi tudi on pričakoval, da se mu bomo zahvalili mi za njegovo delo in njegove zmožnosti? Skoraj vsi ljudje težijo za tem, da bi kaj veljali, kaj pomenili in nekaj predstavljali med svetom. Mi vsi si želimo priznanja, torej imajo tudi uslužbenci isto željo. Samo z dobroto in priznanjem nam bodo dobrovoljno na razpolago.

Edini človek v Ameriki, ki je kot predstojnik pri svoji tvrdki prejel redno plačo na leto 1 milijon dolarjev, je bil Charles Schwab, najmočnejši sodelavec »jeklenega kralja« Andrewa Carnegija. Schwab ni bil noben veleum v jekleni stroki in mnogo njegovih podložnikov je imelo več znanja o tem kot on. Toda Carnegie je dajal Charlesu Schwabu le zato tako velikansko plačo, ker je Schwab znal ravnati z ljudmi. »Moj največji dar je samo ta, da mi je Bog dal zmožnost, da znam v svojih delavcih zbuditi ljubezen do dela. In ničesar boljega ne morem storiti, ko da pripoznam njihovo delo, če hočem, da bodo še več storili. In spet ni ničesar, kar bi človeka tako poparilo, ko če ga njegov predstojnik omalovažuje. Jaz nikoli ne kritiziram! Saj si želim le to, da bi delavec z veseljem opravljal svoje delo, zato je ga prav tako rad pohvalim, kakor ga ne rad pokaram.«

Celo najvišjemu predstojniku ne bo prav nič žal, če bo nagovarjal svojega najnižjega uslužbenca z vladnostnimi puhlicami, kot »bodite tako dobri«, »storite, prosim, tole«, »lepa hvala za prijaznost« in podobno. Take puhlice kar najlepše poživijo trdoto vsakdanje puščobe, uslužbenca pa bodrijo, ga razveselijo, ga »postavijo na noge« v sramu sebi. Pravi predstojnik se zanima tudi za zasebno življenje svojih podrejenih oseb. Kdor se dobrohotno zanima za druge, ta bo še doživel, da se bodo tudi drugi zanj tako zanimali. Le kdor daje, more tudi sprejemati!

Predstojniki, ki preklinjajo in nergajo, ne bodo pri uslužbencih nikoli toliko dosegli, kot drugi z majceno prijaznostjo.

O Charlesu Schwabu je tole znano: Nekoč je stopal po valjarnici in je opazil, da ima nekaj delavcev svoj nezbežni čik v ustih, čeprav je bilo kajenje strogo prepovedano. Namesto da bi nahruili te ljudi, ki so dobro vedeli, da so kršili strogo prepoved in bi morali biti za to tudi odpušteni, pa je Schwab pristopil k njim, odprl svojo škatlico izbranih smok, dal je vsakemu po eno in dejal: »Prav posebno bi vam bil hvaležen, če bi to božjo travico kadili zunaj in ne v delavnici.«

In je odšel. Delavci niso odslej nikdar več prekršili prepovedi o kajenju.

Isto vedenje si je osvojil lastnik največje trgovine v Filadelfiji. Ko je nekoč stopal skozi prodajalno, je videl, kako so si prodajalke s smehom in klepetanjem preganjale čas, medtem ko je v trgovini čakala neka gospa na postrežbo. Kaj je storil lastnik? Ne da bi črnil, je stopil h gospej in jo postregel. Nato je spet odšel, a prodajalke so bile osramočene.

Preden kakega svojega uslužbenca kritiziramo, prej premislimo, ali bi sploh s tem kaj dosegli. Predvsem nikar nikoli ne pozabimo pomisliti na to, da sami delamo prav tako narobe

Lojze Perko: Na potoku.

Golob pismonoša v zgodovini vojne

Stara poročila nam pripovedujejo, da so Egipčani že okrog leta 3000 pred Kr. uporabljali goloba kot slo. Že tedaj so poznali »izvrstni orijentacijski čut goloba in ga izrabljali v svojo korist. Isto tako so Feničani s pomočjo golobov pismonošev obveščali svoje o dogodkih na morju in naznanjali svoj povratek. Grški pesnik Anakreon poroča, da so Grki okrog l. 1530 pred Kr. že pošiljali golobe z bojišč domov z vestmi o zmagah nad sovražnikom. Plinij poroča, da je Brutus obveščal svoje prijatelje s pomočjo golobov pismonošev, ko so ga z vseh strani oblegali njegovi sovražniki. V srednjem veku se golob pismonoša ne omenja veliko. Za časa prve križarske vojne l. 1098 so kristjani slučajno ujeli nekega goloba, katerega je poškodovala roparska ptica. Pod perotmi goloba so našli pismo, ki je vsebovalo poročilo Turkov o načrtih za obrambo proti Križarjem. V 12. in 13. stoletju so imeli bagdadski kalifi že stalno urejeno golobno pošto. Prav tako je bilo v Perziji. V Evropi so golobe pismonoše prvi uporabljali Holanci, ko so Španci oblegali mesti Haarle in Leyden l. 1584. Anglež Moore poroča o golobni pošti v Angliji l. 1735. Ko je bil

in se kdaj še bolj zaletimo in da tudi še zdaj nismo brez napak. Preizkušeni gospodarji se ravnajo po temle receptu: »Govori prej o svojih lastnih napakah, preden kritiziraš druge ljudi!«

Svoje uslužbenca si boš prej pridobil, če ne boš kar zaukazoval: »Storite to«, ali: »To morate drugače storiti«, ampak če boš dejal: »Ali se ne zdi tudi vaam, da bi mi tole tako in tako storili?« Če boš na ta način ravnal z uslužbenci, bodo z veseljem sodelovali, sicer pa jih le dražiš, da kljubujejo. In s tem si pridobimo samostojno misleče in delujoče sodelavce, ki bodo za nas in ne proti nam.

S. Vauclain, generalni ravnatelj tvornic za lokomotive, je dejal: »Slehernega človeka je moči dobro voditi, čim zapazi, da mu kaj zaupaš.«

Napoleon I. l. 1815 pri Waterlooju premagan, so o tej zmagi zvedeli Rotschildi s pomočjo golobov pismonošev 3 dni prej nege angleška vlada sama, kar se jim je bogato izplačalo. Pokupili so namreč v tistih dneh prav poceni vse angleške državne papirje ter jih po objavljeni zmagi z velikim dobičkom prodali.

V času francoske revolucije je belgijsko časopisje objavljalo najnovejše vesti istočasno kot pariško po zaslugi golobov pismonošev. V nemško-francoski vojni 1870-71 se je pokazalo, da so golobi pismonoše nenadomestljivi, saj so takrat golobi prenesli preko 100.000 poročil iz Pariza. Tudi v svetovni vojni so imele vse države v službi več stotisoč golobov pismonoš. Tudi v sedanji vojni najdemo pri vsaki armadi golobe pismonoše. — Nemška armada jih je celo opremila z maskami proti plinu. Tam, kjer odpovedo moderna obveščevalna sredstva, tam opravi svojo službo golob pismonoša.

»Pri nas eme gojiti golobe pismonoše le vojska, ostale pasme, v prvi vrsti gospodarske pasme kot so Florentinci, Rimljani, Maltežani, Risovci, Nojevci in drugi, pa lahko goji vsak. Kaj več o rej golobov zve lahko vsak pri zvezi društev »Mali gospodar« v Ljubljani, Gajeva ulica 9. Zveza izdaja tudi svoje glasilo »Mali gospodar«, ki prinaša poučne članke o malem gospodarstvu kakor tudi o rejih malih živali. List izhaja mesečno in stane za nečlane 30 din letno. Naroča se pri Zvezi društev »Mali gospodar« v Ljubljani, Gajeva ulica 9.

Ali naj poleti bosni hodimo?

Prav dobro se zavedamo, da naša obleka ni prav nič pripravna in je celo nezdrava. Vendar se tudi moda prenavlja in marsikaj, kar je bilo zelo nezdravo, je že zdavnaj odpadlo, kot na primer životnik (modrc) z jeklenimi paličicami in pa krmolina ali krilo na obroče. Moški so bolj starokopitni in se še zdaj v vročih dneh potijo v vatiranih sukničih. Ženske so sodobnejše in imajo poleti kratke rokave, lahko poletno obleko in so — brez nogavic. Moški in ženski svet pa zamenjata — noge.

Porivamo jih v debelo usnje, podlagamo podnje trde trdplate, tesno si jih zavežemo, tako da ne morejo dihati.

Mnogo so že govorili in pisali, da bi morali vsaj poleti biti bosni. A tega nikakor ni moči doseči, češ da je to le za reveže in za otroke. Na noben način noče človek dati z nog vročih čevljev in rajši se poti v njih, ko da bi bil bos.

Zdrava noga — zdrav človek! Noga pa more biti zdrava le tedaj, če ni nespametno stisnjena v čevlje. Številne mišice in kite, ki držijo skupaj 27 kosti noge, je treba prisiliti k delu. Kdor svoje pete stalno odmika s tal, jemlje nogi njen prvi življenjski element in s tem sebi izvor moči. Neki vojaški strokovnjak je že l. 1917 zapisal: »Vojaki, ki so utrjeni s tem, da so navajeni bosni korakati, jezdit, se boriti in streljati, so spričo mraza in vročine bolj odporni in prenesejo več kot drugi.« Ne le otroci, tudi odrasli naj bi bili v toplem vremenu čim več bosni. Dosegli bodo, da bodo imeli bolj zdrave noge in tudi bolj zdravo telo.

Tega pa še ne veš...

Steklenice,

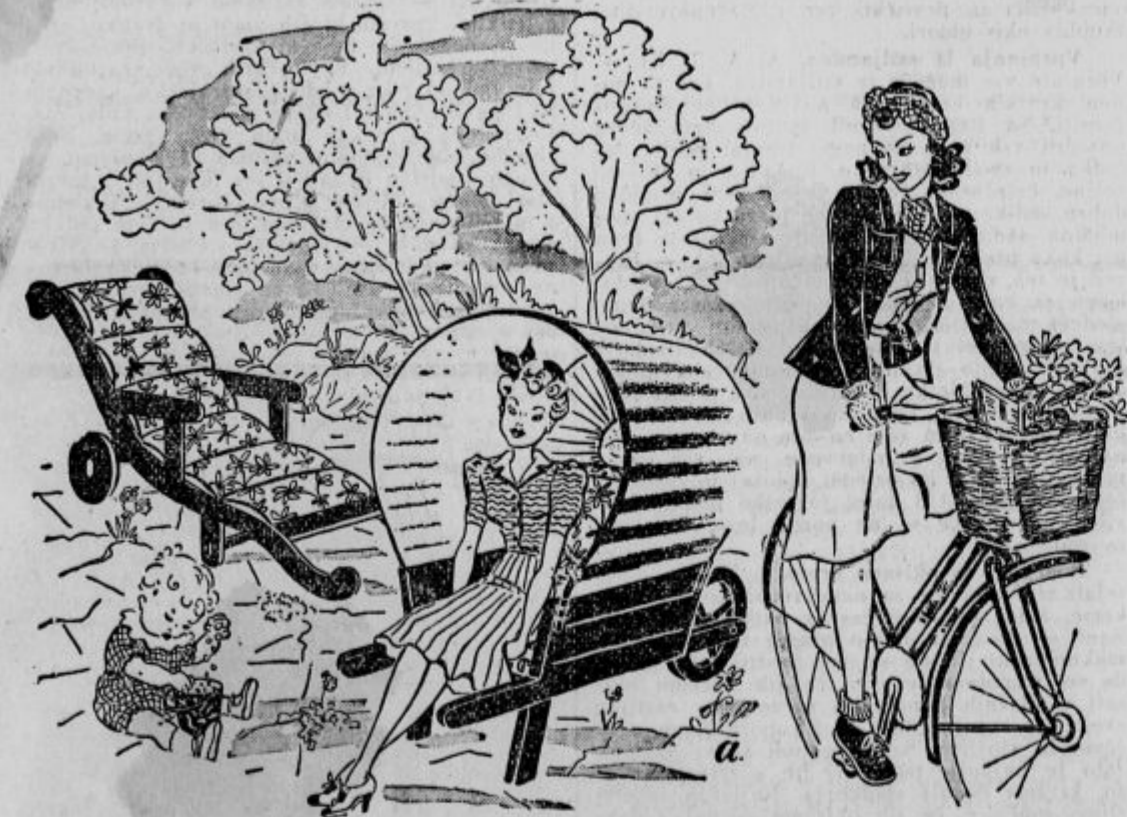
kjer je bila kaka smrdljiva tekočina, izplakni z vodo, kjer je raztajana gorčična moka.

Steklenice od mleka

je treba po enkrat na teden temeljito očistiti z vodo krompirjevih olupkov, ki odstrani vse ostanke po mleku.

Marmor

moreš osvežiti s kašo, ki si jo narediš iz magnezije in citronovega soka. Nato izplakneš s čisto vodo.

Prenosno vrtno pohiitvo

Brihtna glava se je domislila, da bi moglo pohiitvo za na vrt imeti kolesa. Zatorej je že mimo tisti čas, ko smo imeli na vrtu težke mize in stole, tako da jih ni bilo moči izlepa prenesti kam drugam. Na pričujoči skici je, na primer, odlična ležalnica, ki je udobno široka in obložena s pisanimi blazinami, vprav kot nalašč za lenuharjenje o počitnicah. Res da ni lahek, vendar ga more izlanko premikati kak otrok in ga porivati tja ali tja, ali na sonce ali v senco. — In kaj vse utegneš narediti iz navadnega vozička! Prav pestro ga prepleškaš, narediš streho iz jadvovine in jo

na primerne paličice pritrdimo in razprostrimo čeznje. Zastor bodi tako širok, da ima v sredi okence v premeru 20 cm. Če daš nato še nekaj mehkih, a ne predebelih blazin na dno vozka, se bo vse teplo zanj.

Lična obleka za kolesarke

Dozdeva se, da kratke hlače za ženske niso več moderne, kar je pač edino pravilno. Zato vidimo za na kolo primerno, razdeljeno krilo, ki brez dvoma ženskam lepše pristoji ko hlače. Vzorec s slike je res ličen in primeren za kolesarice. Obleka je svetlomodra, čevlji, jopica in torbica so pa temnomodre barve.

Pletena športna jopica kratkih ali dolgih rokavov

Potrebujes: 10 širen bele volne za jopico kratkih rokavov, a 12 širen za jopico dolgih rokavov. Dalje dve pletilki št. 2½ in dve pletilki št. 3½.

Delaš takole:

Hrbet: Nasnuješ 115 pentelj na pletilko št. 2½ in pleteš 8 cm navadnega rebrastega vzorca, 1 desno 1 levo. Vzameš pletilko št. 3½ in pleteš gladko, 1 v. desno, 1 v. levo. V sedmi vrsti dojameš 1 p. na vsaki strani pletenja in nato dojameš na isti način v sleherni 4 vrsti, dokler nimaš 137 p. Ko meri pletenje 29 cm, narediš odprtini za rokav: začneš prihodnji dve vrsti tako, da po 5 pentelj dokončaš in začneš nato v vsaki vrsti z dokončevanjem po 1 pentljo, dokler nimaš 99 pentelj. Ko merita odprtini po 19 cm, napraviš ramo: 6 p. dokončaš v začetku naslednje desete vrste. Ostale pentlje daš na nitko.

Spodnji del: Delaš slično ko hrbet, dokler ne merita odprtini rokavov 15 cm, nato delaš: Pleteš 45 pentelj, daš 13 pentelj na nitko in pleteš desno ramo od naslednjih 45 pentelj. Ob vratu snameš 1 pentljo na pravi strani, dokler ni 30 pentelj. Ko meri odprtina 20 cm, dokončaš 5 krat. Drugi del prav tako pleteš.

Kratki rokavi: Začneš zgoraj in nasnuješ 19 pentelj na pletilko št. 3½. Pleteš gladko in dojameš po 1 pentljo na vsaki strani v prvih treh vrstah, v četrti vrsta pa ne dojameš nič. Te 4 vrste ponavljaš, dokler nimaš 95 pentelj. Tri vrste pleteš brez dojanja. Pleteš 2 pentlji skupaj na vsaki strani dela v naslednji vrsti in nato v vsaki četrti vrsti, dokler ni 81 p. Pleteš 2½ cm, ne da snemaš. Vzameš pletilko št. 2½ in pleteš 5 cm v navadnem rebrastem vzorcu. Nato dokončaš.

Dolge rokave pleteš kakor kratke od + do +. Snameš 1 pentljo na obeh straneh v naslednji vrsti in nato snemaš na isti način v

vsaki štiri vrsti, dokler nimaš 53 pentelj. Ko meri delo 38 cm, vzameš pletilko št. 2½ in pleteš 8 cm v navadnem rebrastem vzorcu.

Kako sestaviš. Vse dele položiš med vlažni časopisni papir in jih gladko razgrneš. Ko je pletenje malo vlažno, daš vse kose sušiti. Jopico sešiješ na eni rami. Vzameš pentlje ob vratu na pletilko št. 2½ in pleteš pentlje in tudi tiste, ki so nabrane na nitki. Vsega skupaj mora biti kakih 111 pentelj in iz teh spleteš 3 cm rebrastega vzorca. Jopico sešiješ.

Vezenica: Ta jopica je jako pripravna za to, da jo okrašaš z monogramom, s športnim motivom in s podobnim. Monogram skvačkaš ali spleteš in ga prišiješ na jopico.

Vezenino izvršiš s križci, in sicer z rdečo barvo ali s tako, ki se ujema s kostumom.

»Tako. In kaj bo z levo nogo?«

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto potvarja Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke I. Zahtevajte samo originalni Darmol.

Naš domači zdravnik

A. P. Lj.: Na svetu je veliko revščine. Toliko in take, da si misliti ne morete. Niste edini. Vi občutite seveda tembolj, ker se vam je nekoč bolje godilo. Dni premišlujete, ki so bili, pa obupujete. Vendar je zato še vse prežgodaj. Saj ste v najboljših letih. Nesreča, ki vas je doletela, morate pozabiti. Ne smete vedno brskati po tem. Prav to prestopano premišljevanje vam ubija živce, ki vam povzročajo različne neprijetnosti. Priporočam vam, da si poiščete primerno delo. Nobeno poštno delo ni sramotno. V vestnem, marljivem delu boste pozabili na vse težave. Največ nevednosti vam prizadeva želodec, v katerem imate premalo kisline. Tudi za tem so živci. Glavo pokoncu, pa krepko voljo v roke, pa boste v kratkem prebrdli vse nadloge.

C. M. V.: 53 let ste stari, delavčeva žena. Pri prvem porodu ste hudo oslabei. Po drugem pa ste se popravili in počutili prav dobro. Dva meseca za tem pa so se začele bolečine v nogah. Te bolečine trajajo zdaj že dve leti. Poleg tega vas obhaja čudna vročina, da vas kar duši.

Radi nog vam svetujem, da si jih daste ponovno pregledati, če vam le ne delajo krčice neprijetnosti. Če temu ni tako, si pomagajte z izmeničnimi kopeli. 5 minut jih držite v vodi, ki ima približno 35 stopinj C, potem 1 minuto v vodi, ki ima 15 stopinj C. Dobro jih obrišite — potem pa hodite. Neprijetno vročino, ki vas obhaja, povzročajo živci. Napravite si tole zdravilo: 1 del rožmarina, 3 dele špajke in oranžnih lupin, namakajte 10 dni s 100 deli brinjevca. Precedite tekočino. Pijte 7 krat na dan po 25 kapljic na žlici vode.

Ista: Imate 13 let starega sina. Ugotovili so mu bolezen v hrbtenici in mu priporočili zdravljenje na morju. Prosili ste na polikliniki. Rekli so vam, da je denar izčrpan. Pri ponovnem pregledu je zdravnik ugotovil, da je prešel za na morje. Da počakate še dva meseca. Na slikah ni bilo videti nič sprememb, vendar pa so vam bolečine v hrbtenici zelo sumljive. Bojite se kostne tuberkuloze.

Pojdite s fantom ponovno na pregled. Znova je potrebno slikanje hrbtenice. Bolezni te vrste se najlaže in z največjim uspehom zdravijo v nalašč zato napravljenih zdraviliščih. Pri nas jih je malo. Če tega ne morete doseči, se morate zadovoljiti s tem, kar imate pri rokah. Mislim, da bo treba hrbtenico razbremeniti in jo napraviti negibno. To dosežemo z mavcem. Poleg tega je potrebna dobra hrana in sonce. To pa imate doma.

E. K.: Vaši prošnji radi trokolesa trenutno ne morem ugoditi. Ne vem, če bi imenovana mogla prispevati. Se moram najprej informirati. Vedeti pa moram, kakšna je njegova bolezen. Pošljite mi točne podatke — diagnozo njegove bolezni.

K. C. V.: Kaj je neumno in kaj pametno, za to niste poklicani vi, da bi sodili. Prepustite to drugim. — Če je vaša bolezen res živčni revmatizem, ne vem, ker vas nisem videl. Zakaj se vam po čišči pojavi imenovana nad-

loga tudi ne vem, ker vas nisem preiskal. Mislim pa, da ste lahko mirni. Nadloga je v tej obliki brezpomembna, če je res tako, kakor ste pisali. Če ni drugih zaprek, se vam želja še lahko izpolni.

L. D. I. P.: Držite se navodil, ki jih je dal strokovnjak. Kar čez noč tako nevednosti ne minejo. Radi tega se ji ni bati nobene hitre jetike. Naj gre ponovno na pregled.

F. P. J.: Za samostojno obrnico, ki sicer nima nobenega lastnega premoženja, in se skromno preživlja, bo težko dobiti podporo za njeno zdravljenje. Poskusite pri njeni domovinski občini in banovini. Dokazati pa mora, da je res potrebna specialnega zdravljenja. Ker pa je toliko revežev, ki so brez vsakih dohodkov, bo težko uslišana. Mislim, da se za vsemi temi boleznimi skriva mena. Najbolj uspešno se mi zdi še ta pot Poskrbi naj za njo krajevno dobrodelno društvo, pri katerem je sama požrtovalno sodelovala, s primerno zbirko.

I. L. L.: Ne vem, če vaša bolezen ne živi samo v vaši domišljiji. Za drugo nadlogo pa je potrebna zdravniška ugotovitev, če ni v zvezi s kakšno organsko boleznijo.

M. O. M.: Na nogah imate že dve leti natiske. Uporabljajte različna mazila. Natiske se vam odlučijo, pa vedno znova pojavijo. Predvsem skrbite za dovolj prostorno obutev. Redno si kopljite noge v topli kopeli in jih natrite z vazelinom.

»Obupana«: Vaših stisk in težav ne morem napraviti tako, da bi me dovolj razumeli. Svetujem vam tole: Kolikor mi je znano, imate v Belgradu svoje društvo. Obrnite se na duhovnega vodjo, pa se mu razkrite in ga prosite, naj vam nasvetuje izkušena zdravnik, s katerim se pomenita.

A. A.: Nadloge, kakor so vaše, ne minejo kar čez noč. Ker se vlečejo skozi leta, izgubijo bolniki potrpežljivost. Tudi vi jo izgubljate. Sami pa vidite, da gre na bolje, če se držite navodil, ki so vam jih dali. Ne vidim pa nobenega razloga, zakaj ne bi bila bolnim ozdravljiva. V dne, ko so težave največje, skrbite za redno prebavo in iztrebljanje. Na trebuh si devajste tople, suhe obkladke. Zoper bolečine pa vzemite kakšno zdravilo, ki jih je dovolj na razpolago.

Pazite kaj pijete!

Zahtevajte vedno našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna za razne bolezni srca, želodca, jeter, žolča, ledvic in normalizira delovanje notranjih žlez in živec

ono z rdečimi srci!

Pravni nasveti

Pogojno prepučeno posestvo? M. S. J. — Mati je pred 14 leti prepustila svoje posestvo sinu, ki živi v tujini, pod pogojem, da bo posestvo vaše, če se ne bo brat zanj zmenil. Brat se vseh 14 let ni za posestvo nič zmenil in se sploh ni oglašil iz tujine. Vprašate, kako morate postopati, da bo na brata prepisano posestvo postalo vaše. — Poglejte v zemljiški knjigi, če je ta pogoj zapisan v izvršilni pogodbi. Če je zapisano v izvršilni pogodbi, potem morate brata opomniti, da vam prepusti posestvo ter podpiše tozadevno za prepis sposobno listino. Če bi se brat temu upiral, ga boste pač morali tožiti.

Razveljavljen zakon. F. P. M. T. — Zakon vaše sorodnice je bil sodno razveljavljen, ker je mož po ženitvi ugotovil, da je bila njegova žena že z drugim noseča. Po predpisih državnega zakonika ni za vašo sorodnico nobenega zadržka, da se ne bi mogla znova poročiti. Ker pravite, da je bila v ta zakon prisiljena, bo po našem mnenju tudi pred cerkvenim sodiščem lahko dosegla razveljavljenje tega, le nekaj dni trajajočega zakona, ker pač ni bilo resničnega privoljenja v zakon. Če ne more več čakati rešitve cerkvenega sodišča, se vaša sorodnica, ki dejansko živi s prvim možem, z njim lahko na krajnem načelstvu civilno poroči in bodo s tem dosedanji otroci dobili očetovo ime.

Neumestno prikrivanje nezakonskega očeta. F. M. pri P. — Pri sodišču ste na prošnjo nezakonskega očeta navedli neko zmisljeno ime za očeta, ker bi po vašem mnenju škodovalo pravemu očetu, če bi se njegovo očetovstvo zaznalo. Zaenkrat vam še neogotvoljno prispeva preživnino, poroka pa je med vama izključena. Vprašate, če bi še vedno mogli naknadno imenovati očeta pri sodišču, če bi čez leta prenehal s plačevanjem. — Vašo neuparjeno obzirnost še vedno lahko popravite. Pomisliti morate pač na koristi otroka, ki imajo prednost pred obziri do nezak. očeta. Kaj pa, če vi nenadoma umrjete? Kako bo mogel otrok izvedeti za svojega očeta in kako bo mogel izposlovati napram nepoznanemu očetu svojo pravico do vzdrževalnine? Niste vi prva, da vas je nezak. oče pregovoril k molku, pri spremenjenih razmerah pa se je čimprej skušal otresti svojih dolžnosti na škodo otroka.

Naš živinozdravnik

Hromost perutnine. A. S. Lj. — Opažate, da vam vsak čas katera od Vaših kokoši prične šepati. Šepavost v početku ni tako huda, kasneje se pa poveča tako, da kokoši sploh ne morejo hoditi. Kokoši sicer zboljejo, a ne toliko kakor prej. Želite pojasniti, kako bi kuram pomagali. — Do sedaj ste jih devati na sonce, a brez uspeha. Vzroki hromosti kur bi bili v glavnem naslednji: močna glistavost, kokcidioza, tifus perutnine, zastrupljenje z mesom, s hrano, pomanjkanje vitaminov, poseben virus, gotova vrst plesni, nazvana aspergillus, colibacillus ter še precej drugih čimteljev. Pri vas bi prišlo v postev zastrupljenje n. pr. z mišnico, ki jo ljudje nastavljajo razni golazni. Ni izključeno, da so posamezne kokoši prišle do strupa in ga pozobale. V kolikor imate kokoši zaprte v ograjenem prostoru ter bi bilo zastrupljenje izključeno, bi bil opravičen sum, da so kokoši napadli razni črevesni zajedalci. Posebno še, če opazite, da kokoši večkrat zvejo ter imajo poleg tega še drisko. Letos, ko je toliko dežja, ni izključeno, da kokoši obolevajo zaradi raznih plesni, ki tudi povzročajo hromost. Tako daleč bi se dalo še dolgo ugibati, katera bolezen je napadla vaše kokoši, toda brez temeljitejšega pregleda bolnih kokoši ali mrtvih kokoši bo težko kaj gotovega reči. Zato vam svetujem, da prinesete bolno ali mrtvo kokoš na brezplačno preiskavo Drž. veterinarskemu bakteriološkemu zavodu v Ljubljani, Lipeveva ulica 2, kjer bodo vsi zavezovalci temeljito proučili ter vam dali vsa potrebna navodila. Tako dolgo pa, dokler ne izveste rezultata preiskave, ločite obolele kokoši od zdravih. Kokošim dajajte v glavnem le zrnatu hrano. Ako ete do sedaj dajali mesne odpadke prenehajte z njimi za nekaj časa. Če boste kokošim dajali dnevno kislega mleka in nekoliko ribjega olja, jim to nikakor ne bo škodilo, ampak samo koristilo,

skupščina ali pa, da se kaj drugega ukrene s temi prošnjami. Gotovo je tudi vaša prošnja med njimi, če niste dobili odgovora. Mislimo pa, da ni računati za ugodno rešitvijo vaše prošnje za priznanje razlike pri pokojnini in to zaradi tega, ker vas je že pristojno ministrstvo zavrnilo in ravno tako tudi državni svet. V takih primerih pa tudi narodna skupščina navadno ni ugodno reševala prošnji. Overovitev vašega podpisna na prošnji po policiji nima nobenega vpliva na rešitev prošnje. Overovitev podpisna je predpisana po poslovniku narodne skupščine.

Izbris italijanskega državljanstva. F. Č. Z. — Vprašajte pri italijanskem konzulatu v Ljubljani.

Zaposlitev v vojaški delavnici. J. J. — Vložite prošnjo potom svojega vojnega okrožja na ministrstvo vojske in mornarice. Vsaka prošnja na državna ali samoupravna oblastva se morajo kolkovati s kolekom za 10 din.

Prijava patenta. F. J. J. — Patent morate prijaviti s pismeno prošnjo po predpisnem obrazcu pri »Upravi za zaščito industrijske svojine« v Belgradu. Svetujemo vam, da zaprosite navedeno upravo, da vam pošlje en izvod navodil za prijavo patenta. Iz teh navodil je razvidno, kako mora biti prošnja sestavljena, kakšne priloge je treba priložiti, kakšne takse je treba plačati, kdo je opročen plačila takse, seznam zastopnikov, ki se bavijo s patentnimi stvarmi itd. Zaradi obširnosti navodil istih ne moremo na tem mestu objavljati. Tudi bi bilo to nepotrebno, ker lahko dobite navedena navodila.

Plača ob času orožnih vaj. J. A. — Pisali smo že na tem mestu, da ima službojennik po enoletni nepretrgani službi pravico do denarnih prejemkov za čas štirih tednov, ako je poklican na orožne vaje. Lanske devetdnevne odsotnosti na orožnih vajah po našem mnenju nikakor ne bo mogoče smatrati za prekinitve službenega razmerja. Zato vam po našem mnenju mora službojennik plačati za štiri tedne, če ste bili letos toliko časa na orožnih vajah.

»Sirota«. V. G. — Dokler ne izpolnite 40 let starosti, ne boste mogli otroka vzeti za svojega (adoptirati). Izjema ni mogoča, ker jo zakon ne dovoljuje in vam tudi sodišče ne more pomagati. Z adopcijo dobi posvojeni otrok pravico in dolžnost nositi pred svojim rodbinskim imenom še rodbinsko ime posvojiteljevo. Pred adopcijo otroka ne boste mogli vpisati na vaše ime. Sprememba otrokovega rodbinskega imena z odločbo banke uprave pa do otrokove polnoletnosti ni mogoča. Zakon o imenih namreč izrecno predpisuje, da sme oseba zaprositi za spremembo rodbinskega imena po dovršenem 21 letu starosti. V tem primeru je treba vložiti prošnjo, opremljeno s potrebnimi dokazi pri občnem upravnem oblastvu prve stopnje.

ZOLČNI KAMENČKI

Znani SALVAT CAJ proti žolčnim kamenčkom in bolečinam žolčnega mehurja se dobiva pri glavnem zastopniku: Apoteka Sv. Ivana, Zagreb, Kapitel 17. — Prospekte o zdravljenju pošljemo zastonj. O. z. S. br. 27670-1204. Ra. 3487.

Po zemljemeru odrejena meja. H. I. R. — Samo lastniki zemljišč se morejo dogovoriti, da zemljemerec določi mejo med njihovimi zemljišči. Če je odnosno izjavo za vaše zemljišče brez vašega poblastila podpisal vaš oče, vas taka izjava nikakor ne veže. Če ste pa po izvršeni izmeritvi odstopili del svojega zemljišča sosedu, ste pač poravnavo priznali in ne morete sedaj odstopljenega sveta nazaj zahtevati.

Delež od doma. J. E. — Vaše vprašanje je nejasno. Niste povedali niti koliko otrok je in koliko je vredna očetova imovina. V primeru očetove smrti boste lahko zahtevali najmanj toliko, kolikor znaša nujni delež za otroke. Seveda, ako že niste toliko dobili. O tem, kaj je nujni delež in kako se izračuna, smo na tem mestu že večkrat pisali. Če še ne veste, pa ob priliki vprašajte. Če je pokojni brat izročil svojo imovino z dedno pogodbo svoji ženi, ne morete zahtevati po bratu kakšne dediščine.

Vojna akademija. K. A. — Z meščansko-školsko izobrazbo ne morete vstopiti v vojno akademijo. Lahko pa zaprosite za sprejem v kakšno podčastniško šolo. V službenem vojnem listu št. 23 z dne 22. junija t. l. je razpisani natečaj za sprejem v strojno šolo mornarice, dalje v strokovno podčastniško šolo v Šibeniku in v pomorsko letalsko šolo v Divuljah: Šolanje v teh šolah traja tri leta. Prošnje za sprejem je treba vložiti do 31. avgusta t. l. pri poveljnikih navedenih šol.

Stanarina in kurivo ločeni učiteljci. K. S. — Obrnite se z vlogo na svojega šolskega upravitelja, da zaprosi za odločbo o vprašanju, ki je sporno, pri pristojnem oblastvu.

Prošnja za vrnitev konja. I. O. — Prošnjo lahko vložite potom domače občine na poveljstvo vojnega okrožja. Ne vemo pa, ali boste uslišani. Morda bi s posredovanjem občine mogli doseči, da se vaš konj zamenja s konjem kakega drugega občana, ki jih ima več in ki bi enega konja toliko ne pogrešal.

Kmetijski nasveti

Praščiki ali kočiči v stanovanju. Š. A. M. — V stanovanju imate polno »navadnih praščikov ali kočičev (oniscus asellus), ki si jih ne morete znebiti. Ker je poslopje brez kleti, se je pod odstranil in cementiral, pri tem se je našlo veliko število te golazni. Kako se je iznebiti teh živalic? — Predvsem treba pojasniti, da živalice pod imenom oniscus asellus ne poznamo. Pač imenujemo suhozemske praščike ali kočiče. Oniscoda, vodne pa Asellina; slednji žive v ribnikih, jarkih, največ pa v morju. Na suhem poznamo oniscus murarius — navadni sivi kočič z belimi pikami, oniscus (porcellio) scaber — prasiica, rjav z belimi madežli. Sem spada tudi armadillo officinarum (vulgare) — koturjaš, temnosiv, ki se zvije v krogle, kar prva dva ne moreta. Vse te tri vrste dobimo pri nas v vlažnih kletnih prostorih, kjer se spravijo zlasti na korenje in drugo zelenjavo. Lovimo jih na ta način, da naručemo krompir, repo, korenje ali peso ter položimo rezine pod vlažno desko ali opeko. Tam se ta mrčes zbere ter ga je lahko poloviti in uničiti. Položimo lahko tudi volto stebelovje na vlažne prostore; notri se skrivajo ti kočiči in njega sorodniki ter jih je lahko zatreti. Če ta postopek ponavljamo nekaj dni, se boste tega mrčesa popolnoma znebili. — Učinkovito sredstvo se je izkazalo tudi žveplo. Prostor, kjer se ta mrčes naseli, zažepavamo tako močno, da ostane vsaj 24 ur v žveplovljem dimu. Potem ga prežračimo. V tej dobi bodo zginjili vsi kolčiči in praščiki, ker jih žveplovljem dim, žveplovljem okisi umori.

Vprašanja iz sadjarstva. A. A. T. Lj. — Vprašate vse mogoče iz sadjarstva, kar se potom kratkih kmetijskih nasvetov ne da pojasniti. Na 1000 četvornih metrov vrta želite posaditi vse vrste sadnega drevja: pozna jabolka in zgodnje hruške, Kanadke in Mošanceljne, češnje in češnje; kje dobiti resnično dobre sadike; kaj je boljše: jesenska ali spomladna saditev; kako uničiti na češnji črna uš; kako preprečiti zaježo nadlogo itd. — Preveč je teh vprašanj za pičel prostor, ki je določen za kmetijske nasvete. Zato vam pošlamo sledeči najboljši nasvet: Vi živite v Ljubljani, kjer deluje mnogo sadjarskih strokovnjakov; dobite jih pri sreskem načelstvu, pri kmetijskem oddelku banke uprave in pri Sadjarskem društvu. Povabite takega strokovnjaka v vaš vrt in ta vam bo tam na mestu podal najbolj zanesljive odgovore na vsa vaša vprašanja, ko si bo ogledal položaj in lego vašega zemljišča. Od daleč je težko podati pravičen nasvet, če se ne pozna lege, določene za sadovnjak.

Sončnice za okisano krmo. I. M. R. — Poseljali ste sončnice za napravo silaže ali kisle krme. Kdaj je pravi čas za okisanje te rastline? — Sončnice imajo precej trdo tkivo — vlakno, zato jih ne smemo pustiti tako dolgo, da so v polnem cvetju, če jih hočemo okisati v silažnih jamah. Ko začno prve rastline cvestvi, je skrajni čas, da jih požanemo, zrežemo in vložimo. Same se tudi slabo okisajo, zato je najbolje pomešati jih s zeleno koruzo, ki ima dovolj sladkorja. Najbolje izkoristimo sončnice, če jih okisamo skupaj z dvetretjinsko množino zelene koruze. Živina namreč ne žre rada same sončnice, zlasti ne, če so bile prestare okisane. Najbolj okusno in tečno silažo boste dobili, če okisate skupno polovico zelene koruze, eno četrtino sončnic, ostalo četrtino pa detelje in trave. Tako klajlo bodo živali slastno žrle in dobro izkoristile.

Zatiranje listnih uš. A. R. K. — Na sadnem drevju, fižolu in drugih rastlinah so se razmnožile listne uši. S čim jih je najuspešneje in najhitreje zatreti? — Za letos bo skoraj že prepozno zatirati te škodljivce, kajti z borbo proti njim treba začeti že spomladi. Listne uši se zelo hitro množijo. Zgodaj spomladi se izvalijo izzimskih jačec uši — samice, ki zač-

no takoj sesati sok iz mladega brstja ter se kaj hitro množijo. Že po 14 dneh rodijo samice žive mladiče — same samice. Tako nastopa v dobah po štirinajstih dni rod za rodom do poletja. Njih plodovitost je zaradi tega tako velika, ker prihajajo na svet same samice, ki se brez samca, nespolno plodijo. Sele proti jeseni nastopijo tudi samci, ki oplodijo samice zadnjega rodu. Te znesejo jajčeca, ki prezimijo na vejah sadnega drevja. Iz njih se spomladi izvalijo samice poletnega rodu. — Že pozimi lahko zatiramo listne uši, če škropimo sadno drevje z arborinolom ali denarinom, ki uniči jajčeca. — Spomladi se listne uši zbirajo v gručah na mladih vršičkih, iz katerih izsesavajo sok. Te

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE

Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, prevozni trikotniki, pneumatika

Tribuna F. B. L. Ljubljana, Karlovska c. 4
Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova 26.

listne uši — samice zatiramo s škropljenjem z jedkimi snovmi, ki jih umorijo. Najbolj znano škropivo je tobačni izvleček, pomešan z mazavim milom. V 50 litrih vode raztopimo 1 in pol do 2 kg tobačnega izvlečka, v drugih 50 l pa zmešamo 1-2 kg mazavega mila, raztopljenega v nekaj litrih vroče vode. Nato zlijemo obe raztopini skupaj in zmešamo. — Drugo sredstvo je mušji les (kvasija) z mazavim milom. Za 100 litrov škropiva skuhamo 1 in pol do 2 kg mušjega lesa in 2 in pol kg mazavega mila. — Novejše sredstvo je Nikopren, od katerega vzamame 12 dekagramov na 100 litrov vode. To so glavna sredstva, ki jih danes uporabljamo pri zatiranju listnih uši.

»To je pa res neumno, da sem ji rekel, da me bo spoznala po palici s srebrno ključko! Mar bi bil dežnik vzela!«

ODREZITE

„SLOVENEČ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„Slovenec“ 14. julija 1940

Letalci nad polutnikom

(Poročilo nemškega lista)

Po razsežnih poletih nad Južno Ameriko smo srečno pristali v glavnem mestu Kolumbije, v Bogoti. Mesto je v taki višini kot Triglav. Zatorej je ondi prijetno podnebje, čeprav je na polutniku.

Letalo, ki z njim nameravamo poletavati v notranjost dežele, je orjaški stroj, ki ustreza vsem naporom. Imenuje se »Amfibijac«. Na vodi je ladja, ki igraje prehitih slehernih motorov čoln. Na kopnem pa se dviga in pristaja prav tako varno ko sleherni drugo letalo; v ozračju pa more še leteti, čeprav bi odpovedal en motor. Dva motorja imamo in zatorej si utegnemo brez skrbi privoščiti dolge polete nad deviškim ozemljem in nismo odvisni od splošnih prog letalskega prometa.

Ta občutek nas prešinja, kot že večkrat, ko sedimo v lepem hotelu in proučavamo prihodnji polet. Jako zarana je še in prav ledeno mrzlo, ko se peljemo z avtom po specem mestu ven na letališče, ki se nad njim dvigajo sive meglene kopenske. Ko izstopamo iz avta, se razsvetli jutranji somrak in iz megle se izločijo mogočne letalske lope, ki se vrstijo ob poslopu letalskega pristanišča. Še enkrat pregledamo priljago in svoj gumijastocevni čoln, ki ga imamo s seboj, nato poženemo oba motorja. Koj nato se letalo premakne, steče nekoliko ko na perutih po letališču, ki je pozlačeno s soncem, in se neopazno dvigne v ozračje in je že koj v višini.

V smeri proti jugu letimo čez višavje z gozdovi obraslih Kordiljer, ki jih preletimo v višini 4000 metrov. Tu in tam zapazimo velikanske črede pasoč se goveje živine ali belo poslopje kakega ranča, ki je skoraj zmeraj blizu kake reke, ki je obrasla z grmičjem. Strmi obronki se menjavajo in so zdaj zeleni zdaj rumeni in prikazujejo svetlo in radostno pokrajino kot raj same rodovitnosti. Že smo se približali izrastkom Kordiljer in kmalu se v neskončnost razprostira pod nami tropška Savana de Llanos. Ta travnata neskončna daljina je vsa rjava od sonca in ko izumrla, tako da se dozdeva, ko da bi leteli nad jesenskimi strnišči.

Bližamo se pragozdni domovini neciviliziranih Indijancev Piapoco. Hitrost letala zmanjšamo in se spustimo nizdol, da letimo prav nizko nad gozdnato preprogo. Že zdavnaj sedimo v lahkih strajcrah v kabini, vendar je vročina hujska in hujska.

Le redkokdaj se pokaže v tej pokrajini samega zelenja kakor siva reka. Našim očem je prikrito življenje, ki kljuje v zelenju pod listnato streho gozdov. Ničesar drugega ne vidimo, ko brezmejno morje drevesnih krošenj, ki so prepletene druga z drugo.

Zmeraj češče pogledamo na karto, da dobimo oporišča. Že uro dolgo letimo natančno po kompasovi smeri, kmalu se moramo približati

večji reki. Naše višinsko merilo kaže spet tisoč metrov, a pokrajina se ni še prav nič spremenila.

Kar vidno se oblači nebo in nenadoma se pojavi pred nami temnočrn, obrnjenemu liju podoben oblak, ki grozeče visi nad gozdovjem. Za nami ni nobene prilike za pristajanje, zanesti se morem le na naše račune, da bomo kmalu dospeli do velike reke, kjer bo mogoče pristati.

Spočetka se skušam izogniti črnim oblakom s tem, da krenem na desno, a kmalu spoznam, da bi tako sploh jašel s poti. Sklenemo, da se bomo borili z nevihto. Že se zaguga letalo pod prvimi hudimi sunki, tedajci se pojavi pred nami reka. Potišam motorja in sklenem pristati na vodi. Strmoglavo se bližamo reki in kmalu nalahno pljusknemo v vodo.

Tik pred nami hiti precej z grezom pokritih kajmanov z obrežja v vodovje. Spričo nedotaknjene pragozde divjine, praproti, ovijalk in bodičastih rastlin, ki se dvigajo z obeh strani reke, nam je, ko da bi bili v začaranem svetu. Spustimo sidro, da nas vihra ne bi odnesla. To je že skrajni čas, zakaj hudi sunki vetra udarjajo na reko, ki se začne bolj in bolj vzburjati in obrežno drevje, ki ga v temini le še malo vidimo, se pregiba in kuštra, ko da bi bile travnatne bilke.

Zatohla soparica v kabini je vprav neznošna, mogočna vihra razbičava vodovje, dviga veje, liste in ptiče in jih meče skozi ozračje. Po večkrat razcepljeni bliski švigajo nizdol, grozeče grmenje hrumi okoli nas, nato se začuje strahotno besnenje. Curki dežja pljuskajo na naše šipe in krog in krog nas hrumi in besni sama voda, ko da bi jo kdo izlival iz škafov.

Ura kaže šest popoldne, ko mahoma politne nevihte. Odpremo okna, da bi se osvježili, a zunaj je takšno soparno, rastlinjaško ozračje, ki se le prav malo razlikuje od soparice v kabini. Reka, ki se je med tem spet potolazila, teče s tihotnim grgranjem dalje in naše letalo se ne zgame z mesta.

Zatorej kar prenočimo na reki. Črni begovi, ki se njih robovi le zabrisano odražajo od zvezdnatega nočnega nebesa, so posejani z lučkami kresnic. V vreščete čirkanje črčkov in škražatov se pomešava regljanje žab in drugi

Kako daleč je slišati topove

O priliki nedavnih bitk v Franciji je bilo slišati topovsko grmenje do angleške obale in celo do Londona — to je na daljavo 200—250 kilometrov. Tudi iz svetovne vojne so znane take vesti, po katerih je bilo slišati grmenje velikanskih topovskih bitk pri Verdunu daleč tja čez Ren, celo prav do Tevtoburškega lesa, pri čemer so dognali, da se je grmenje najbolje slišalo, če je pihal zahodni veter.

Takšna dejstva so našla veliko zanimanja v znanstvu, zlasti en del vede, ki se imenuje balistika, se je zmeraj zanimala za pojave odmevov in jekov, pri čemer je dognala, da je pri tem jako važen činitelj vpliv vrhnjih zračnih plasti.

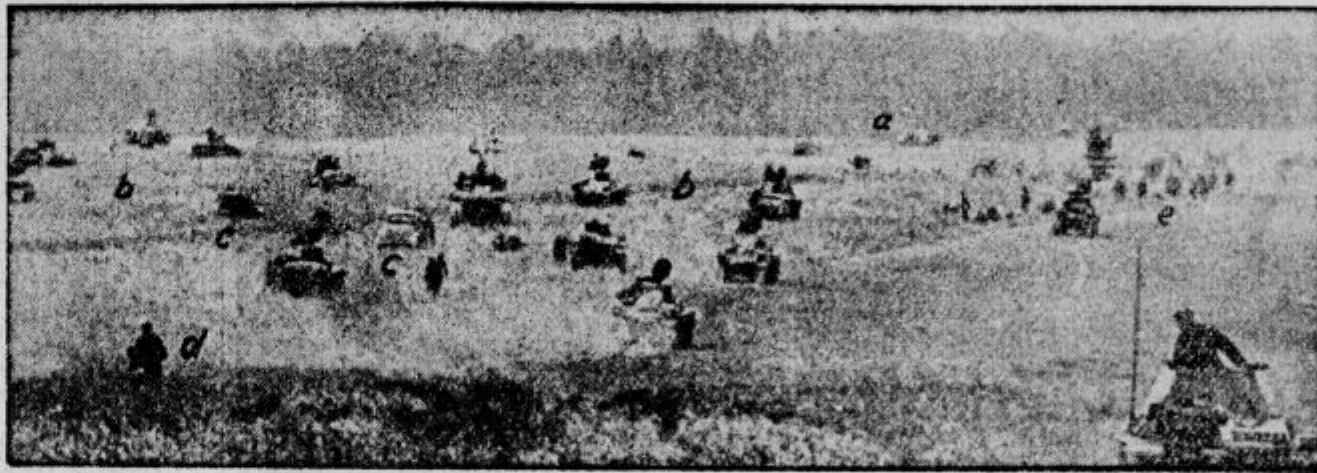
Oglejmo si na kratko dognanja tozadevnih poskusov. Močan zvočni val more najprej na 50—60 km daleč pretresti ozračje in je s tem tako daleč slišen. Seveda so pri tem važne tudi ve-

trovne razmere. Čudno pa je, da se krog tega več ali manj okroglega okraja širi kolobarjasta prostornina, ki ne more vanj noben zvok, zato pravimo temu kolobarju »prostor molka«.

Kje da je ta »tihotni prostor«, je močno odvisno od letnega časa; pozimi je 110 km oddaljen od zvočnega izvora, poleti pa 190 km. Znanstveniki govorijo tozadevno o »anormalnem zvoku«, ki more priti zadaj za to obmejno črto. O priliki spočetka omenjenega topovskega grmenja iz bitk v Franciji, ki ga je bilo čuti v Angliji, je bil to brez dvoma pojav te vrste, prav tako kot v svetovni vojni.

Dognali so, da se je dala rešiti uganke anormalnem razširjenju zvoka s soncem, ki s svojimi neskončnimi silami obvlada ozračje in vodi tudi zvočne valove, ki izhajajo z zemlje, po svojih posebnih črtah in oblikah.

Zanimiv posnetek iz poslednjih bojev nemških oklopnih čet v Franciji. Na široko hitijo oklopniki dalje. V prvi črti so težki tanki (a); sledijo lažji tanki (b); sredi med njimi je topničarsko opozvališče v avtih (c). Čete na motornih kolesih (d) so zmeraj nared. Pečota (e) pa spremlja napad.

Sv. Terezija od Deteta Jezusa, ki je spisala »Povest duše«.

Povest duše

V preteklih tednih je bila slovenska prevodna literatura obogatena z izrednim, mojstrskim delom.* Original avtobiografije sv. Terezije Deteta Jezusa, »Histoire d'une âme« je že preveden v vse svetovne in še v mnogo drugih jezikov in spada po vsebini in obliki k biserom francoske, pa tudi svetovne književnosti. Kakor za sveto pisateljico, tako tudi za njeno knjigo ni narodnostnih meja; nasprotno, narodi se trudijo, da jo spoznajo — vsak v svojem jeziku. Veliko je razlogov, zakaj se je poznavanje prav te »svetnice in njene knjige tako hitro širilo po vsem svetu — in ne samo v katoliških krogih. Morda je glavni razlog ta, da nam je sveta Terezija tako časovno kakor duhovno zelo blizu; rodila se je leta 1873, umrla 1897 kot redovnica karmeličanskega samostana v Lisieuxu v severni Franciji; duhovno pa zato, ker slutimo, da je prav v njenih krepstih zdravilo zoper bolezní naše dobe. Mogoče je ona sama to tudi slutila; v svoji veliki ponižnosti ne bi sicer nikdar napisala te knjige iz lastnega nagiba; pisala jo je na povelje svoje samostanske predstojnice; in vendar je kratko pred smrtjo govorila o tem delu kot o »oeuvre du bon Dieu... une oeuvre bien importante (o delu dobrega Boga... o zelo važnem delu).

Ni namen teh vrstilo razpravljati o svetosti svete Terezije iz Lisieuxa. O njej imamo že obsežno literaturo. Naj nam bo le dovoljeno opozoriti na izredno veliko moč duha, ki žari iz njene osebnosti, katera se je v bridkem telesnem in duševnem trpljenju in z junaškim samozatajevanjem povzpela do visokih vrhov heroičnih krepstí. Potrebno je poudariti to, ker površni pogled na življenje in na ljubezljivo zunanost »male sv. Terezije« lahko zavaja, da si jo predstavljamo kot nežno, mehko dušo, ki je z lahkoto živela svoje svetniško življenje. Vara

* Naslov se glasi: Sveta Terezija Deteta Jezusa, Povest duše, kakor jo je spisala sama; po francoskem izvirniku prevedel Karmel na Selu, Ljubljana, 1940. — Str. 388. Cena broš. izv. 32 din, v celu platno vez. 44 din. Naroča se lahko v Karmeličanskem samostanu na Selu, Ljubljana-Moste.

pa niso bili nič manjši njeni duševni boji — prav in v takem očiščenem ozračju jih je še posebno močno občutila. Terezija pa je vedno bolj in bolj umela uporabiti vse dogodke svojega življenja, notranje in zunanje, žalostne in vesele, kot sredstva, ki jih nam nudi Bog za izpopolnjevanje.

Kot visoko nadarjena pisateljica nam je dala v svoji »Povesti duše« tudi umetniško dragoceno sliko svojega razvoja. Neodoljivi čar tega življenja in njegovega odseya v knjigi je v srečni kombinaciji izrednih lastnosti: velike inteligence, globoke intelektualne poštenosti, umetniške nadarjenosti, rigorozne resnicoljubnosti, nenavadne srčne dobrote, neizprosne vztrajnosti volje, junaškega poguma, globoke ponižnosti in povsem nesebične požrtvovalnosti in ljubezni do Boga in do bližnjega, zvezane z delikatno občinstvo do tujega čustvovanja, preprostosti pri postavljanju problemov ter modrosti in sigurnosti pri njihovem reševanju — in še nečesa, kar vse te lastnosti ožarja z blagodejno nadnaravno lučjo: svetosti.

Izredni vpliv te osebnosti je učinkovit dokaz za življenjsko moč krščanstva tudi v naših časih. Ameriški pisatelj Michael Williams govori o sveti Tereziji iz Lisieuxa kot največji ženi moderne dobe in pravi, da pred njenim mogočnim, trajnim in vedno rastočim vplivom obledi marsikako ime modernih veličin skoraj do nepomembnosti.

Sloves knjige, o kateri poročamo, je začel rasti kot gorčično zrno, ki se je razvilo v mogočno drevo. Rodilo je še obilnega sadu. Uživanje tega prelepega sadu smo sedaj lahko deležni tudi Slovenci, če bomo z zbranim duhom prebrali krasno uspeli prevod francoskega originala. Ljubitelji slovenskega jezika — katere koli smeri — bodo že z literarnega stališča s pridom brali to knjigo. Nanovo se kaže bogastvo slovenskega jezika, ki je tudi za prevajanje iz tujih jezikov izredno fino brušen instrument za izražanje, celo v subtilnih sferah religioznega doživljanja. Seveda je to mogoče le tedaj, če uporabljata ta instrument spreten, potrpežljiv in nadarjen prevajalec. Če primerjamo samo nekoliko strani francoskega teksta s slovenskim prevodom, se lahko prepričamo o odličnosti prevoda. Pri knjigah te vrste pa je še bolj kot sicer potrebno poleg drugih sposobnosti še nekaj: duhovna sorodnost, konge-

Na stotine avtov je zgorelo

Iz Kovna poročajo: V nedeljo zvečer je v litvanskem obmejnem mestu Jurbarkasu (6000 prebivalcev) izbruhnil v nekem mlínu tak ogenj, da se je v kratkem času razširil po vsem mestu. Zgorelo je več ko 300 stanovanjskih hiš z gospodarskimi poslopji in s cerkvijo vred. Zlasti je trpelo središče mesta, kjer so velika skladišča. Pravijo, da je ogenj zanetil hudobna roka.

Iz Stockholma pa poročajo, da sta bila ondi v enem tednu dva huda požara. Na robu mesta je

Letala so bombardirala angleško ladjo.

zgorela 50 m dolga tvornica prav do tal. Nato je izbruhnil ogenj v avtomobilski garaži. Poslopje je bilo povsem uničeno. Ker je na švedskem takš malo bencina, je bilo v garaži spravljanih na stotine avtomobilov, ki so skoraj vsi zgoreli. Pršlo je več gasilskih društev, ker so se bali, da se bo vnel tudi bližnji cirkus. Predstavo v cirkusu so morali prekiniti, zverine in druge živali so pa gasilci spravili na varno.

nalnost prevajalca z avtorjem. Kdo sploh bi mogel — če so drugi pogoji dani — zajeti in tolmačiti misli sv. Terezije boje kot redovnica iz njenega reda? Ni laskanje skromni prevajalki (nedvomno tisti redovnici v našem karmeličanskem samostanu na Selu, čigar finemu, anonimnemu perseru se imamo že zahvaliti za marsikak uspel prevod), temveč je resnica, če rečemo, da se čuti ta sorodnost pri prebiranju slovenske knjige. Prevod ni dobeseden, temveč svoboden. Tu je kaj skrajšano, tam kaj podaljšano ali celo lahko spremenjeno — v očitnem namenu, doseči polnost slovenskega izraza in sloga. Zato se pa bere knjiga ne kakor prevod, temveč kot da bi bila v izvirniku slovensko napisana. Mogoče bi se dalo pripomniti, da je prevod ponekod preveč svoboden. Toda nič zato, zlasti če moremo reči, da zvené nekateri stavki v prevodu skoraj lepše kakor v originalu, kar je za prevajalko pač izredna pohvala. Kot primer naj bo navedena tale v knjigi citirana vrstica neke francoske pesmi, ki pa ni Terezijina: »La terre est ton navire et non pas ta demeure;« prevod: »Zemlja le ladja je, ne domovina.« (Str. 91.)

In še posebno verz: »Toi, qui vins me sourire au matin de ma vie, Viens me sourire encor, Mère, voici le soir!« Prevod na str. 271:

»Ti, ki si v jutru življenja se meni smehljala, pridi, nasmehni se, Mati, še zdaj, in večert«

V naših razburkanih časih bo ta knjiga za marsikoga pravo duhovno zdravilo; odvrčalo ga bo od utapljanja v zunanje dogodke in mu dokazala važnost notranjega življenja za pravo rast človeka. Takšno berivo, ki je vse prežeto od zmage duha nad materijo, ustvarja mirno duševno ozračje, blagodejno tako v intelektualnem kakor v moralnem pogledu, pospešuje mirnejše, hladnejše, zrelejšje in pravilnejše ocenjevanje še tako usodnih dogodkov, obenem pa osvetchi voljo in vpliva v srce pogum ter usmerja pogled na stalni in končni namen človeka.

Omeniti je še, da obsega knjiga ne samo »Povest duše«, temveč da so dodani še »nasveti in spominie svete Terezije, izbor njenih čudovitih lepih in globokih pisem in najlepše pesmi. Knjiga je ilustriрана z lepimi slikami. Dr. Leonid Pitamic.

Načrt novega razstavišča na velesejmu

»Kronika slovenskih mest«, ki je izšla za letošnje drugo četrtletje, prinaša spominski članek ravnatelja ljubljanskega velesejma dr. Milana Dularja, ki je tudi napovedal začetek graditve novih razstavnih paviljonov na velesejskem prostoru. Lani je velesejska uprava povabila za izdelavo načrtov pet arhitektov in letos so bili vpisani štirje načrti, med katerimi je strokovna žirija izbrala načrt g. inž. arh. Vinka Glanža. Z manjšimi spremembami je bil ta načrt že predložen mestnemu gradbenemu uradu v potrditev.

Po oboje načrtu naj bi se dosedanje razstavišče ob Celovski cesti, Lattermanovem drevoredu in Lipovem drevoredu, kjer tudi sedaj stoji večina razstavnih paviljonov, zazidalo z enotnimi razstavnimi paviljoni, ki bi bili večinoma seboj povezani, tako da bi bilo vse razstavišče obzidano. Notranjost velikega razstavišča naj bi začasno ostala nezazidana in bi bila preurejena v lichen park. Na osem vogalov, ki ga tvori Celovška cesta in Lattermanov drevored, pa naj bi stala velika dvorana, ki bi služila raznim prireditvam, koncertom, festivalom, kongresom itd. čez vse leto. Iz priobčene tlorisne skice se da razbrati celotna razdelitev prostorov na razstavišču. Spodnja stranica trikotniškega razstavnega prostora gleda na Lipov drevored ob kopalnišču Ilirije, počevša in najdaljša stranica proti Lattermanovemu drevoredu, skoraj navpična stranica pa proti Celovski cesti.

Glavni vhod bo kakor doslej v bližini izliva Lipovega drevoreda v Celovško cesto. Na tem mestu bo zgrajeno enonadstropno 56 metrov dolgo upravno poslopje, čigar fasada bo šla v lahkem loku. Pod streho tega poslopja bo na levo in desno oboja glavna vhoda na razstavišče. Na skici so hodniki, veže in prehodi, večinoma označeni z gosto križanimi ploskvami. Upravno poslopje bo imelo na notranji strani veliko vežo, iz katere bo dohod k uradnim prostorom velesejma v pritličju, čez stopnišče v veži pa dohod v prvo nadstropje, kjer bodo reprezentančni prostori uprave. Od tu bo šlo občinstvo lahko desno in levo po pokritem hodniku na zunanji strani paviljona do vhodov v razstavne dvorane.

Ob Lipovem drevoredu in Celovski cesti bo sta dve razstavnici dvorani, ob Lattermanovem drevoredu pa tri. Pogled na skico napravlja vtis, kakor da bi bile vse dvorane povezane med seboj z vzdolžnim hodnikom v sredi dvorane. V rešnici pa bodo dvorane z vrati predeljene tako, da po podolžnem hodniku ne bo mogoče priti iz ene dvorane v drugo. Zato imajo vse dvorane na notranji strani razstavišča pokrit hodnik ob zunanjih razstavnih kopalnicah, poleg tega pa ima vsaka dvorana nekako v sredi svoje

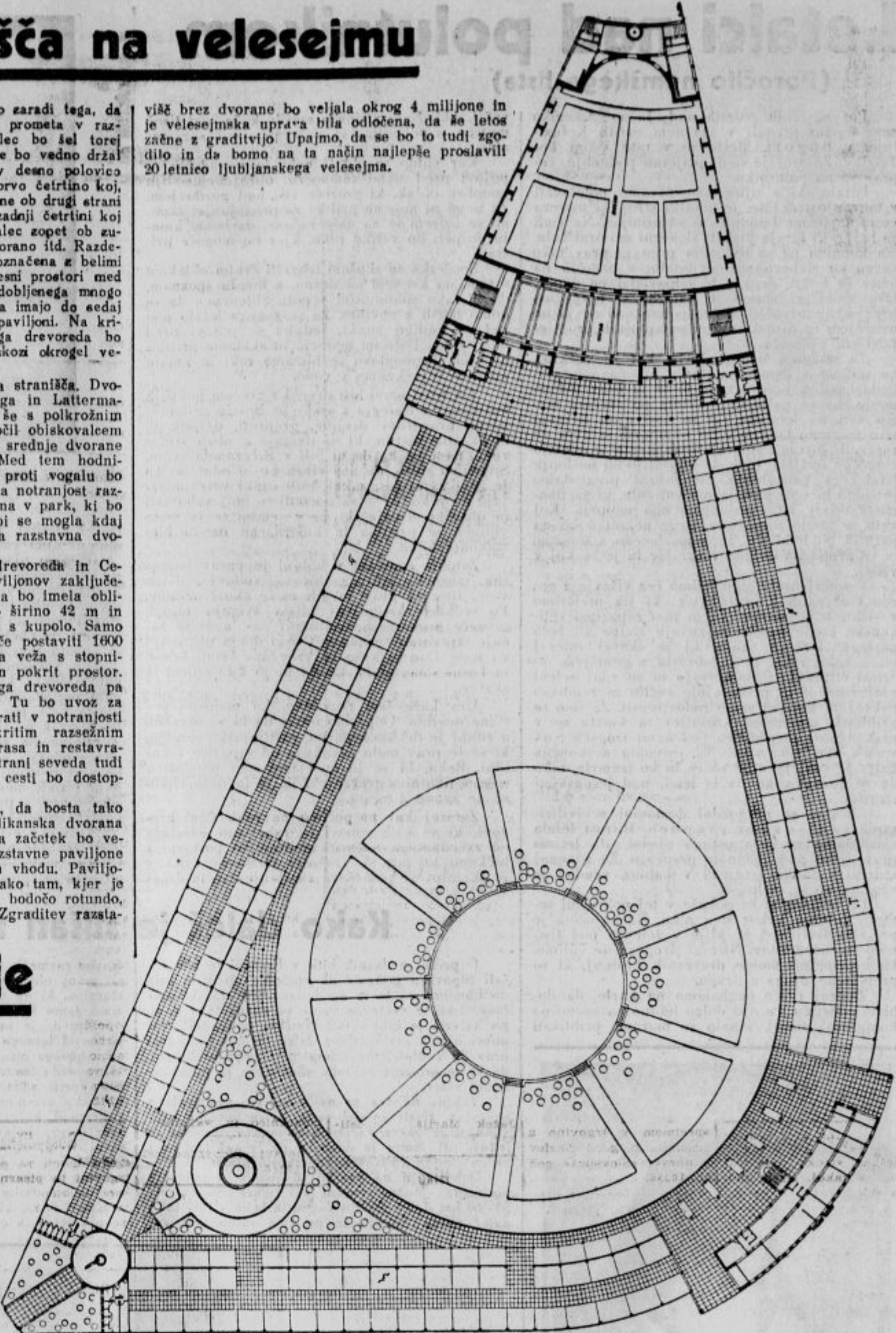
dolžine vhod. To je bilo potrebno zaradi tega, da se dokončno uredi tudi vprašanje prometa v razstavnih dvoranah. Vsak obiskovalec bo šel torej skozi vhod na sredi dvorane ter se bo vedno držal desne strani. Krenil bo najprej v desno polovico dvorane, se nato obrnil in obšel prvo četrtino, in šel zopet desno do konca dvorane ob drugi strani, kjer se zopet obrnil in šel ob zadnji četrtini proti izhodu. Nato bo šel obiskovalec zopet ob zunanji strani do vhoda v drugo dvorano itd. Razdelitev dvoran na koje je v florisu označena z belimi pravokotniki. Ker so odpadli vmesni prostori med posameznimi paviljoni, je bilo pridobljeno mnogo več razstavnega prostora, kakor ga imajo do sedaj drug od drugega ločeno zgrajeni paviljoni. Na križišču Lipovega in Lattermanovega drevoreda bo tudi stranski vhod, ki bo vodil skozi okrogel vestibul s kupolo v razstavišče.

Tu bodo tudi potrebna javna stranišča. Dvorane, ki stoje na vogalu lipovega in Lattermanovega drevoreda bodo zvezane še s polkrožnim pokritim hodnikom, ki bo omogočil obiskovalcem krajšo pot od glavnega vhoda do srednje dvorane na Lattermanovem drevoredu. Med tem hodnikom in razstavnimi dvoranama proti vogalu bo urejen lep trikotniški park. Ostala notranjost razstavišča bo v glavnem spremenjena v park, ki bo velikanski rondo, v čigar sredi bi se mogla kdaj kasneje zgraditi ogromna okrogla razstavna dvorana: rotunda.

Ob vogalu Lattermanovega drevoreda in Celovške ceste pa bo zgrajena paviljonov zaključevala velikanska dvorana. Dvorana bo imela obliko trapeza in bo imela največjo širino 42 m in dolžino 33 m ter polkrožen oder s kupolo. Samo v parterju te dvorane bo mogoče postaviti 1600 sedežev. Pred dvorano bo velika veža s stopniščema, pred vežo pa bo razsožen pokrit prostor. Vanj bo dostop z Lattermanovega drevoreda pa tudi naravnost s Celovške ceste. Tu bo uvoz za avtomobile, ki bodo mogli parkirati v notranosti praznega razstavišča. Nad pokritim razsežnim vhodom v vestibul bo velika terasa in restavracija. V pritličju bodo ob vsaki strani seveda tudi stranišča. Stranišče ob Celovski cesti bo dostopno javnosti vse leto.

Ni treba posebej poudarjati, da bo tako upravno poslopje kakor tudi velikanska dvorana na zunanji učinkovito zgrajena. Za začetek bo velesejska uprava zgradila le razstavne paviljone in upravno poslopje ob glavnem vhodu. Paviljona M in N, ki stojita sedaj nekako tam, kjer je v skici zaznamovano stavbišče za bodočo rotundo, bo sta seveda začasno še ostala. Zgraditev razsta-

višje brez dvorane bo veljala okrog 4 milijone in je velesejska uprava bila odločena, da še letos začne z graditvijo Upajmo, da se bo to tudi zgodilo in da bomo na ta način najlepše proslavili 20 letnico ljubljanskega velesejma.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Ta teden je bil v vseh ozirih zelo razgiban, v političnem in v vojaškem. Nad Anglijo se zgrinja dnevno zmerom več nemških letal in letalski boji skoraj ne pomehajo niti nad Anglijo, niti nad Rokavom. Pa tudi na morju je imelo angleško brodovje mnogo opravka. V političnem oziru pa je bil ta teden zelo zanimiv zaradi konference v Monakovem in pa zaradi dogodkov v Franciji. Kriza na vzhodu, ki se je začela s sovjetskim posegom na Besarabijo, pa se je najprej razmahnila proti Turčiji, toda tam se ni takega razpletla, ki bi nakazoval, kaj se bo zgodilo v Carigradu in ob Dardanelah.

Vojaški pregled

Povsod se pripravljajo na glavni spopad te vojne — na vojskovanje z Anglijo. Nemški tisk stalno poroča, kako uspešno krožijo okoli angleških otokov nemške podmornice in kako začno proti Angliji s poskusi, ki naj Anglijo zapro za ves promet. Prav te dni je nemško poveljstvo objavilo številke o tem, koliko angleškega tovora so potopile dosedaj nemške podmornice ali pa nemška letala nad Rokavom. Nemško poveljstvo pravi, da je bilo dosedaj potopljenega nad 4 milijone ton angleškega tovora. Angleško poveljstvo je sicer takoj nato zavrnilo te številke, češ da so prevelike, kajti dejanske angleške izgube na morju ne presegajo en milijon ton, dočim bi naj Italija in Nemčija po angleških navedbah izgubili nekaj nad en milijon. Toda že te številke povedo, s kakšno silovitostjo se razvija vojna na morju, kajti ta vojna bi naj onesposobila Anglijo za nadaljevanje vojne.

Letalski boji nad Anglijo postajajo iz dneva v dan hušji. V sredo, dne 10. julija, se je nad Kanalom razvila letalska bitka, v kateri so se spoprijelo nad 150 letal. Na obeh straneh so po bitki dajali svoje številke o zbilnih letalih. Angleška letala opravljajo svoje polete nad Nemčijo, v zadnjem času še posebej nad Nizozemsko in severno Francijo. Pri tem skušajo angleški letalci zadeti predvsem skladišča bencina, važna križišča in letalske tovarne.

Nemška letala pa skušajo sedaj doseči tale uspeh: izvajati skupinske napade nad Anglijo z vezanimi poleti iz Belgije in severne Francije ter iz Norveške. Ti napadi bi bili zmerom bolj pogosti, tako da bi čimbolj izpraznila angleško obrambno letalstvo in protiletalsko topništvo. Počasi bi se tako mogoče doseglo, da bi v nebu nad Anglijo končno stalno krožila le nemška letala...

Na morju pa ima angleško brodovje dve nagodi. Prva obstoja v tem, da v Sredozemlju drži ravnotežje vsemu delovanju italijanske mornarice, druga pa je še zmerom v tem, da polovi vse francoske vojne ladje, ki so hotele nazaj v kakšno varno francosko pristanišče.

V tem zasledovanju francoske mornarice je bila prva huda bitka pri Oranu, kjer je padlo 1300 francoskih mornarjev. Poškodovane so bile največje enote francoskega brodovja in onesposobljene za boj. Ta teden pa je nastopanje proti francoski mornarici nadaljevalo in je dne 9. julija oddelek francoske mornarice napadel največjo francosko bojno ladjo »Richelieu« v Dakariju. Angleškimi mornaricami se je posrežilo, da so pod bojno ladjo spravili podvodne mine, nato pa so bojno ladjo napadla še angleška letala. Ogromna 35.000 tonska bojna ladja se je z zadnjim delom v pristanišču potopila in je sploh nesposobna za vojskovanje ali pa za kakšno uporabo.

Z italijansko mornarico je angleško brodovje ta teden imelo več spopadov; vendar odločive ti spopadi še niso prinesli. Oba tabora poročata o izgubah, ki sta jih prizadejala nasprotniku.

V Afriki pa se vojskovanje tudi pospešuje. Tako poročajo proti koncu tedna, da bitka za Motalo ob abesinski meji traja že od srede.

Politični pregled

Italijanski zunanji minister grof Ciano je v nedeljo, dne 7. julija dopotoval v Berlin, dan poprej pa se je tja vrnil s fronte kancler Hitler. Italijanski državnik je z vodjo rajha imel v nedeljo zelo dolg pogovor, takoj naslednji dan pa je grof Ciano odpotoval na zahodno bojišče, kjer si je ogledal glavne odseke na bojišču zadnjih šestih tednov.

Ko se je vračal, pa je bilo objavljeno, da sta na poti v Monakovo tudi madžarska državniška grofa Teleki in Czaki. Tako se je v Monakovem sešla konferenca pod Hitlerjevimi vodstvom in so se razgovorov udeležili Ciano, Ribbentrop, Teleki in Czaki. Po teh razgovorih je bilo objavljeno uradno poročilo, ki je velevalo, da so se vsi razgovori razvijali v starem duhu prijateljstva, ki veže vse te države. To uradno poročilo je bilo zelo skopo, zato so pa bili obširnejši komentarji, ki so bili objavljeni po teh razgovorih. Ti komentarji pa bi se mogli zajeti v naslednjem:

1. Po sovjetskem posegu na Besarabijo in Bukovino, bi mogla Madžarska pričakovati, da se bo začelo razkosavanje Romunije; ker ima Madžarska velike zahteve na Romuniji, bi morala vsekakor Madžarska dobiti nekaj delež.

2. Vse to bi se moglo zgoditi pa le tedaj, če bi tisti veseliti, ki imata sedaj največji vpliva v Evropi, to sta Nemčija in Italija hoteli, da se Romunija razkosa in začneja deliti.

3. Ker bi to pomenilo velike motnje v Podonavju in na Balkanu, bi se po sodelovanju tretjih veselih lahko začel v tem delu Evrope bojni ples, ki bi odvrnil pozornost z glavnega bojišča, ki je na zahodu in v Afriki.

Če so te razlage pravilne, tedaj so v Monakovem svetlovali Madžarom, da naj kar počakajo na mirovno konferenco, ki bo razčistila položaj v Evropi. Novi mir bo zgrajen na trdnih temeljih, zato bo popravil krivice ne samo Madžarom, ampak vsem drugim, ki so mogli biti nezadovoljni. Na splošno se je govorilo, da je ta presoja položaja

Ta teden se je sestala v Ankarji turška narodna skupščina in glavni govor je imel predsednik turške vlade Saidam, ki je poudaril, da si Turčija ne želi od nikogar ničesar, da se pa tudi nikogar ne boji in da mirno čaka na vse, kar se lahko zgodi. Skupščina je tudi burno pozdravljala zunanjo ministra Saradžogla, o katerem so se širile govornice, da bo moral odstopiti, ker bi se naj bil preveč zameril svetovom. Nekako ob istem času pa je iz Moskve prišla izjava, v kateri sovjetska vlada zanika vse novice o tem, češ da bi bila nameravala poslati ultimatum Turčiji.

Poražena Francija pa gre hitro v smer novih oblik političnega življenja. Te dni je bil za državne poglavarja postavljen maršal Petain, ki je imenoval še tudi novo vlado z Lavalom na čelu. Razni ljudje menijo, da se bo z novo ustavo v Franciji izločil iz državnega življenja predvsem pogubni vpliv, ki so ga na francosko narodno življenje v preteklih desetletjih imeli framasoni in drugi levčarji.

Notranji pregled

Važna izjava dr. Korošca, Italijanski list »Popolo d'Italia« je prinesel izjavo, ki jo je dopisniku tega lista v Belgradu dal prosvetni minister g. dr. Anton Korošec. V tej izjavi je dr. Korošec naglasil, da so kulturni in drugi stiki med Italijo in Nemčijo na eni ter Jugoslavijo na drugi strani dobri. Na vprašanje, kako dr. Korošec sodi o razmerah na Balkanu in v Podonavju, je odgovoril, da narodi Balkana in Podonavja žive med seboj v miru in prijateljstvu. Če se to razmerje ohrani, se nam ni bati nobenih sporov ter se bodo vsa neresena vprašanja lahko sporazumno reševala. Na vprašanje, kako dr. Korošec sodi o napovedanih socialnih reformah in o boju zoper masone, ali bo tudi prosvetni resor v tem sodeloval, je dr. Korošec odgovoril, da ni prišel za prosvetnega ministra le zato, da bi nastavljal in prestavljal učitelje in profesorje. Dejal je, da je njegovo načelno stališče znano ter da bo na podlagi tega storil vse, kar je v korist domovine in dinastije. Nato je na vprašanje glede kulturnih stikov z Italijo odvrnil, da je za take vezi stotine načinov, da je treba poznati jezik za poglavitve kulturnih vezi z Italijo in da je za to potrebno tudi prijateljstvo med italijanskim narodom in Jugoslavo.

Jugoslavovski učitelji so bili pretekli teden sprejeti pri dr. Korošču, ki je kazal veliko razumevanje za njihove zadeve, zlasti za gmetne. Učiteljska gласila izražajo prepričanje, da bo dr. Korošec upošteval njihove želje.

Glede razdelitve Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu (SUZOR) se gospodje še vedno in neprenehoma posvetujejo in sejejo. Ta zadeva se vleče kakor jara kabl brez konca in kraja. Slovenska Delavska zbornica je predložila svoj načrt glede ureditve: ustanove naj se trije sa-

mostojni osrednji uradi v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu. Drugi načrt pa je podal g. Avsenek, ki predlaga, naj bi vsak okrogni urad, ki šteje več ko 100.000 zavarovanih članov, postal samostojen osrednji urad za vse panoge, bolniško, nezgodno in starostno. Generalni ravnatelj SUZOR-ja g. Marjašič pa predlaga, naj bi postali okrogni uradi samostojni le glede bolniškega zavarovanja, glede drugega pa naj bi ostal SUZOR kakor doslej. To pa je toliko kakor nič, ker bolniška panoga, ki živi le iz rok v usta, od danes na jutri, nima tedaj nobenega denarja, ta naj bi bila samostojna, drugo pa, kjer gre za milijone delavskega denarja, pa naj bi bilo še vedno centralizirano. To pa nikakor ne gre. Med tem pa SUZOR v Zagrebu pod vodstvom neodgovornega komisarja dela po svoje. Celo hrvatski listi in hrvatsko delavstvo napada tako gospodarstvo. Še bolj pa smo prizadeti mi Slovenci, ki ne bomo več trpeli, da bi neodgovoren komisar po svoje gospodaril z denarjem, ki je vmes tudi nekaj milijonov denarja slovenskih delavcev. Pozivljemo osrednjo vlado v Belgradu, naj stori konec takemu gospodarstvu ter naj vprašanje Središnjega urada za zavarovanje delavcev čimprej reši!

Notranji minister Mihaldžič je odstopil. Zadeve notranjega ministrstva bo začasno vodil sam predsednik vlade g. Dragiša Cvetkovič. Listi se precej pečajo s tem dogodkom ter pravijo, da bo sledilo še nekaj sprememb v osehah. Sicer pa — pravijo listi — so zdaj glavna stvar napovedane socialne in finančne reforme, ki pa so menda nekako v zvezi z osebnimi spremembami.

Potopljeno torpedovko »Ljubljano« so dvignili dne 10. julija ter jo prepeljali v varno pristanišče, kjer so jo strokovnjaki natančno pregledali. Ugotovili pa so, da ladja ni hudo poškodovana ter da jo bo mogoče z majhnimi stroški popraviti.

Sovjetski poslanik na našem dvoru je v petek 12. julija prišel s svojim spremstvom v Ljubljano ter se nastanil v hotelu Union. Dopoldne se je potem odpeljal na Gorenjsko, kjer je bil na gradu Brdo pri Kranju sprejet v avdiceno pri knezu namestniku Pavlu, kateremu je izročil svoje poverilne listine. Nato se je vrnil v Ljubljano ter se popoldne odpeljal na Bled in Bohinj, nakar se je zvečer vrnil v Belgrad.

Ljubljanski občinski svet je imel dne 11. julija svojo sejo, na kateri je bilo med drugim sklenjeno, da bo Ljubljana spet letos dobila nove važne pridobitve. Zidati bodo začeli nove tržnice, začeli bodo graditi nove delavske naselbine, kjer bodo delavci imeli poceni nova stanovanja, zgradili bodo čez Gruberjev prekop potrebni most, kanalizirali bodo poleg Trnovega tuda Tyrševo cesto, pripravljajo se načrti za novo mestno hiralnico na Bokalah, v Kolesiji dobimo novo ljudsko kopalnišče, tlakovani bosta Dunajska in Zaloška cesta, itd. V ta namen je občina dobila potrebna posojila. Zlasti važno je poglavje delavskih hišic. V tem pogledu je treba omeniti, naj bi tudi država in druge oblasti začele posnemati Ljubljano.

ZASTOPSTVO VSEH VRST

VARTA

AKUMULATORJEV

PRI TVRDKI

A. GOREC • poleg nebotičnika

pravilna in da se bo moral položaj v Srednji Evropi in na Balkanu razvijati v miru, da bo lahko lepo počakal na tisto, kar bo ukazala mirovna konferenca.

Vse torej zahtuje, da bo ohranjen mir v Podonavju in na Balkanu. Toda, tedaj ko so se te novice najbolj širile, pa so Turčijo začele pretresati vznemirljive govornice o tem, da bo Sovjetska poslala Turčiji ultimatum in zahtevala, da ji naj Turčija odstopi Dardanele in Carigrad. Ko bi bila mogoče vojna proti Angliji na vzhodu, pa bi na vzhodu začel vojni ples med Turčijo in Sovjetski.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Kovaški pomočnik
dobro izučen, išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10260.

Začetnica
v mešč. solo in trg. tečajem, išče primerno zaposlitev. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10194.

Kot mehanik ali brusnič
iščem delo, lahko tudi izven mesta. I. Bregant, Jurčičeva 13, Tezno, Maribor.

Trgovski pomočnik
železninar, star 18 let, pošten in agilni — išče primerno službo v mestu ali na deželi. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10131.

Gospodična
v znanjem nemščine, iz dobre hiše, želi mesto k otroku. Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Dobro postopek« 843.

Mizarski pomočnik
išče zaposlitev v Ljubljani ali v bližini. Kot začetnik grem za manjšo plačo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10384.

Trgovska pomočnica
poštenih kmečkih staršev, išče službo v trgovini z mešanim blagom. Nastop takoj. Mici Resnik, Laze, p. Smartno v Tuhinju.

Gospodična
v malo maturo in s tečajem za stenografijo in strojepis, išče mesto v pisarni kot začetnica. — Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Poštena« št. 10134.

Trgovski pomočnik
mešane stroke išče službo za takoj. Grem tudi za skladiščnika, slugo ali podobno. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Poštena« št. 10344. (b)

Šofer
v daljšo prakso, abstinent, soliden, zanesljiv — sprejme nameščenje pri tovornem ali osebnem avtomobilu. Naslov: Agentura Pichler, Ptuj.

Dijak
išče kakršnokoli sedemtedensko namestitve zaradi malega zaslužka. — Dopise v upravo »Slov.« pod »Vesten in priden« št. 10196.

Trgovska pomočnica
mlajša, z dveletno prakso, večša samostojnega vodstva, poštena in agilna, želi mesto v večji trgovini kjerkoli. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »1. september« 10247.

Absolventinja
enoletnega trg. tečaja z odličnim uspehom išče primerno zaposlitev v trgovini ali pisarni. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Tudi kot praktičninja« št. 10319. (a)

Upokojenec
delazmožen, želi zaposlitev kot skladiščnik ali oskrbnik, hišnik, paznik. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Popolnoma zanesljiv« št. 10313. (a)

Trgovska pomočnica
pridna, poštena, išče namestitve v kakšni večji trgovini mešane stroke. Gre tudi na podružnico, najraje na Gorenjsko. — Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Poštena« št. 10197.

Zasebni uradnik
v trgovsko naobrazbo in trgovsko ter pisarniško prakso, z dobrimi spričevali, več slovenskega, nemškega in srbohrvatskega jezika v govoru in pisavi — želi mesto kot korespondent ali knjigovodja ali kalkulanta ali kot trgovski poslovodja kjerkoli v Sloveniji. — Cenj. ponudbe prosil v upravo »Slov.« pod »Stalnost« št. 10191.

Šofer
išče službo. — Naslov v upr. »Slov.« pod 10221.

Mizarski pomočnik
išče kakršno koli službo. Zmožen kavčije 10.000 din. Potočnik, Cankarjeva ulica 7. (a)

Lesni manipulant
dobra moč, pošten, zanesljiv, vešč tudi nemaščine, išče namestitve. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Lesni manipulant« št. 10250.

Mlinar
v mojstrskim izpitom, star 34 let, želi dobiti stalno službo v valjarnem mlinu. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Izkušeni mlinar« št. 10249.

Kuharica
starejša, zdrava, išče mesto k starejšemu gospodu ali k majhni družini. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobra gospodinja« št. 10401. (a)

Vajenci
Mizarskega vajenca
takoji sprejemem. Svetek, Koblarjeva 7, Ljubljana.

Brivskega vajenca
takoji sprejemem. — Salon »Polanca«, Kopitarjeva. (v)

Mizarskega vajenca
sprejme takoj Zalaznik, Napoleonov trg št. 7. (v)

Vajenca
za slikarsko in plesarsko obrt sprejme Marn Josip, Ljubljana, Wolfova

Trgovskega vajenca
sprejemem v trgovino z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10336.

Mizarskega vajenca
sprejme Matija Perko, mizarska tvornica, Ljubljana, Celovška c. 97.

Pekovskega vajenca
ali hišnega sprejme Stenko F., pekarna, Nove Jarše, p. Moste.

Vajenca
sprejme mizarstvo »Antika«, Sv. Petra nasip 29, Ljubljana. (v)

Dekle z dežele
se želi izučiti za frizerko ali šiviljo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10173.

Želim se izučiti
za avtomobilnika ali ključavničarja. Dovolil sem meščanske šole. — Anton Smole, št. Vid nad Ljubljano 12.

Vajenca
poštenih staršev sprejemem v krojaško obrt. Ivan Ambrož, Glince, c. XIII-6, Ljubljana. (v)

Trgovskega učenca
sprejme delikatesa in specializirano oskrbo pri starih. Verbič, Stritarjeva ulica. (v)

Pečarskega vajenca
najraje z dežele, sprejemem. Poizve se: Pirnat Stanko, pečarstvo, Tržaška 107. (v)

Aranžerski vajence
se sprejme k večji firmi. Prednost imajo dobri risarji. Interesenti naj se osebno zglasijo: Ljubljana, Rožna dolina, Predjamska 43, opoldne od 1 do 2, parter.

Vajenko
v meščanske šole sprejemem trgovina z mešanim blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vajenka« št. 10290.

Vajenca, vajenko
za izdelovanje umenih galanterijskih predmetov, sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši, eventual. plačam šipic, Kranj, izdelovanje damskih torbic.

Vajenca
z dovršeno meščansko ali s tremi gimn. razredi — sprejme železnina. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10394. (v)

Učenka
ki je dovršila tri razrede meščanske šole, išče mesto v trgovini, kakršne koli stroke. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10328. (v)

Službo dobe
Ključavničar. pomočnika
sprejme za stalno delo takoj Podražaj Ciril, Ig št. 147 pri Ljubljani.

Hlapca
za vsa kmečka dela — takoj sprejemem. Črnuče št. 13.

Več čevljar. pomočnikov
sprejme Omahna Luka, čevljarstvo, Hrib 19, Lukovica.

Pomočnika in vajenca
sprejme in takoj valjčni mlin Beričevo, p. Dol pri Ljubljani.

Služkinjo
vajejo gospodinjstkih del. sprejemem k dveletnemu otroku. Makovec, Gotnavas 5, Novo mesto.

Pomočnika in vajenca
močnega in poštenega — sprejemem takoj za kleparstvo in vodovod. Miklavčič, Stična.

Soboslikarja
dobrega, samostojnega, in pleskarja, iščem za takoj. Ježek Marijan, soboslikar, Tržič.

Hlapca
delavnega, poštenega in zanesljivega, za h. konjlem, sprejemem takoj. — Oskrbništvo grada Thurn, Velenje.

Trgovsko sotrudnico
starejšo, izvežbano trgovino z mešanim blagom iščem. Ponudbe s sliko in spričevali na Norbert Zanier & sin, Sv. Pavel pri Preboldu. (b)

Čevljarske pomočnike
za boljša šivanja in zbita dela ter za mešana dela, sprejemem takoj. Levovnik Josip, čevljarstvo, Slovenj Gradec.

Polir
za visoke in talne gradnje se išče za takoj. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Verziran polire« št. 10368. (b)

Fotografino
samo sposobno in hitro retušerko za negativ in pozitiv, sprejemem. Foto Kleeser, Vetrinjska ulica št. 30, Maribor.

Samostojna gospodinja
ki zna perfektno kuhati ter opravljati vsa hišna dela, snažna, vestna in zanesljiva ter ljubiteljica otrok, dobi stalno mesto. Ponudbe v podr. »Slov.« v Celju pod »Zanesljiva« št. 10215.

Žagarski mojster
z dobro prakso v velikih obratih, verziran v trdem in mehkem lesu, dober organizator in kalkulanta, se sprejme. Ponudbe opremili s prepisi spričeval, z navedbo starosti, prejšnjih služb, fotografijo itd. in poslati upravi »Slov.« pod šifro »Sposoben« št. 10356. (b)

Prodajalka
kot pisarniška moč, zmožna slovenske in nemške korespondence, knjigovodstva in strojepisa, se sprejme na deželo. Navesti rojstne podatke in vse dosedanje službe. — Nastop 1. avgusta. Lastnoročno pisane ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zmožna« št. 10292. (b)

Strojnege pilarja
iščem. Pilarna Figar v Ljubljani. (b)

Propagandistko
izkušeno, s priročilom, sprejemem. Inž. Prezeli, Wolfova 3, Ljubljana. (b)

Kovaškega pomočnika
s podkovsko šolo takoj sprejemem. Jenko Josip, kovač, Radomlje. (b)

Fanta z dežele
sprejemem kot vajenca. Cokert, kleparstvo, Gregorčičeva 5, Ljubljana.

Pošteno, revno dekle
sprejemem k dvema otrokoma. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10387.

Samostojno kuharico
mlajšo, za gostilno stari Mayr v Kranju, takoj za stalno sprejemem. (b)

Čevljarskega pomočnika
ki zna delati vsakovrstna dela, sprejemem takoj. Kalan Janez, Kamna gorica, Gorenjsko. (b)

Dekle
večje nekoliko kuhe za gostilno, sprejemem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dekle« št. 10294. (b)

Hlapca
h konjem in za poljska dela, sprejme takoj Zavod sv. Terezike, Videm-Dobrepolje. (b)

Dekle
do 25 let, za ves dan, takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10364. (b)

Krojčatico
pomočnico in vajenke — takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10246.

Krojčanskega pomočnika
za male komade, sprejemem takoj. Hrana in stanovanje lahko v hiši. — Groznik Vlado, Slape-Dev. Mar. v Polju. (b)

Zdravo dekle
za vsa hišna dela išče srbska družina v Beogradu. Ponudbe na Ana Bajić, Beograd, Hadži Milentija 78. (b)

Foto-pomočnika (-co)
sprejme foto-atelje v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Dobro pozer in retušer« št. 10381. Mesto stalno.

Samostojen tkalec
dobi stalno službo. Ponudbe z navedbo plače in dosedanje zaposlitve poslati na upravo »Slov.« pod »Samostojen tkalec« št. 10362. (b)

Natakarica
s spričevali o sposobnosti ter večša tudi kuharja, želi zaposlitev v boljši gostilni v Mariboru ali v okolici. Nastopi lahko takoj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10297.

Tesarje
za tesanje lesa sprejme takoj Vračko, Limbuš. (b)

Iščem fanta za točilca
in za vsa domača dela. Gostilna Činkole, Poljanska cesta 21. (b)

Služkinjo
takoji sprejemem. — I. T., Borštnikov trg 4, Ljubljana. (b)

Mesarskega pomočnika
sekača takoj sprejemem. Jože Musar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 61. (b)

Urarskega pomočnika
takoji sprejemem. Plača dobri. Jakob Mulavec, Kralja Petra trg 1, Maribor.

Služkinjo
pošteno, pridno, za vsa domača dela, sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10427. (b)

Natakarico
lahko začetnica, ki je dobra računicarica, pridna in poštena, sprejemem v pošteno gostilno. Naslov v upravi »Slov.« pod 10234.

Prekajevalca
dobrega, samostojnega — sprejemem. Vpoštenava so samo dobra spričevala. Ivan Javornik, Ljubljana, Domobrnska 7.

Kuharico
popolnoma samostojno ter varčno in pošteno, sprejemem za sezono ali za stalno. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Toplice« št. 10208.

Gospodična
srednjih let, za pomoč v trgovini in pisarni — se sprejme za stalno v večji trgovski hiši. Ponudbe v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Zaupna oseba« št. 847.

Otroška negovalka
ki bi res z veseljem negovala triletnega in polletnega otroka, se sprejme. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Idealna oseba« št. 10226.

Strojvodje
za lokomotive in kurjače z izpitom ter delovodjo s strojni delovodskim izpitom — sprejme rudnik TPD v Kočevju

Srebro, drage kamne
in vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Jos. Eberle, Ljubljana Tyrševa 2 (plača hotela »Slon«)

Ne premišlujite,
kam s predmeti, ki jih želite prodati. Ponudite jih čim prej trdki ABC v Ljubljani, Medvedova cesta 8, poleg kolodvora Šiška. (h)

Gunje
krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovržo volno, govejo dlako (arovo) — kupi vsako množino Arbeiter, Maribor — Dravska 15.

Šivalni stroj
z okroglim čolničkom kupim takoj. Ponudbe z navedbo cene in znamke na upravo »Slov.« pod »Plačam takoj«. (k)

Stroj
za izdelavo držajev za metle (Rundstab Hobelmaschine), in stroj za izdelavo hrusk na držaju metle, kupim. — Ponudbe poslati na: M. Auspitz, Zagreb, Lopašičeva 5.

Rabljenno mlatnilico
z rehto, Kremžarjevo izdelave, kupim takoj za gotovino ali dam v račun nov zapravljenček. Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Dobra mlatnilica« št. 10366. (a)

Kupimo

Vdova vojnega invalida
sama, popolnoma ohromela in popolnoma odvisna od tuje fizične pomoči — želi v svrhu olajšave svojega stanja že rabljen tapetiran naslanjač z ročnimi oporami. Ker sem revna, bi tak naslanjač od dobrega človeka hvaležno vzela tudi kot darilo. Marija Božič, Jezica št. 12.

Mikroskop
rabljen toda dober, takoj kupim. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Mikroskop« št. 10317. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Elektromotor 3 PH
kupim. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10321.

Smrekovo skorjo
kupujemo po najvišjih cenah. Ponudbe na anonimni zavod Hinko Sax, Maribor pod »Tovarna«.

Staro zlato, zlato zobje in srebrne kronce
kupujem po najvišjih cenah A. KAJFEZ

Star baker in medenine
kupuje po najvišjih cenah »Unitas«, Šiška, poleg stare mitnice. (k)

Staro železo
in vse kovine najboljšo plača »Metalia«, tel. 32-88 Gosposvetska cesta št. 16.

Več skobelnikov
mizarskih, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobri« št. 10330. (k)

Srebro, drage kamne
in vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Jos. Eberle, Ljubljana Tyrševa 2 (plača hotela »Slon«)

Ne premišlujite,
kam s predmeti, ki jih želite prodati. Ponudite jih čim prej trdki ABC v Ljubljani, Medvedova cesta 8, poleg kolodvora Šiška. (h)

Gunje
krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovržo volno, govejo dlako (arovo) — kupi vsako množino Arbeiter, Maribor — Dravska 15.

Šivalni stroj
z okroglim čolničkom kupim takoj. Ponudbe z navedbo cene in znamke na upravo »Slov.« pod »Plačam takoj«. (k)

Stroj
za izdelavo držajev za metle (Rundstab Hobelmaschine), in stroj za izdelavo hrusk na držaju metle, kupim. — Ponudbe poslati na: M. Auspitz, Zagreb, Lopašičeva 5.

Rabljenno mlatnilico
z rehto, Kremžarjevo izdelave, kupim takoj za gotovino ali dam v račun nov zapravljenček. Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Dobra mlatnilica« št. 10366. (a)

LETUJIŠČA

»Svrtišče Velebit«
nudi za ceno 40 din celodnevni pension z dobro in domačo hrano; vračunane so tudi vse takse. Pag, Dalmacija.

Letoviščarjem
turistom, izletnikom in cenj. občinstvu vjudno naznanjam, da sem prevzel znano gostilno in pension »Prodnik« v Stahovici. — Letoviščarjem nudimo: lepe sončne sobe, krasna planinska izprehajališča, naravno kopalnišče in dobro domačo hrano. Turistom in izletnikom pa prenočišča, topla in mrzla jedila ter vsa prvovrstna vina. — V nedeljo, dne 14. julija bo slovesna otvoritev z godbo in zabavo ter jagnje na raznju. — Solidno postrežbo zagotavlja in se priporočata Kristina in Peter Prodnik.

Obprt
Za šivilje in pletilje izdelujemo gumbe, tumburiramo in kosmatimo vsakovrstno blago. »Metalia«, Ljubljana, Tyrševa cesta 20. (m)

Denar
Družabnika, družabnico za ustanovitev trgovine na deželi, iščem. Kraj brez konkurence. Osebnost udeležba ali tih družabnik. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Sreča 1887« št. 10279. (d)

Hranilne knjižice
3% obveznice in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO KOM. ZAVOD
MARIBOR Aleksandrova cesta 40

Drž. vrednostne papirje
v manjših količinah kupimo. Ponudbe z navedbo vrste, nominalne vrednosti in prodajne cene v upravo »Slov.« pod znač. »Gotovina« št. 10253.

Ureditve premoženja
Poravnave, konkurzne zadeve, odkup in inkaso terjatev, (tudi kmetijskih) nabavo posojil in družbenikov, dobičkonosno in varno naložitev kapitala, ureditve uprave in knjigovodstva, bilance, kalkulacije, upravo nepremičnin, nadzorovanje soudeležb. — sploh vse trgovsko-obrtniške zadeve poverite zaupno strokovni pisarni

ZAJC LOJZE
Ljubljana, Gledališka ul. 7

Posojilo
na varno mesto proti vključbi na lepo posestvo iščem. Ponudbe upravi »Slov.« Maribor pod »20.000 din« št. 854. (d)

V rentabilno podjetje
s sodelovanjem vložim do 60.000 din. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Poštenje« št. 10433. (d)

Hranilne knjižice
vrednostne papirje kupujemo stalno po najvišjih cenah in proti takojšnjemu plačilu

Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12

Kdor želi
da bi brez znatnega kapitala prišel do neodvisne, samostojne ekstenzije, tako da bi izdeloval razne kemično-tehnične specialitete, naj v svojem lastnem interesu zahteva brezplačni prospekt od Hemijekega zavoda Ritzman, Pašičeva, Dun. ban.

Čitajte »Slovencu«

Kam pa kam?

Vsi v Tomačevo
na ženitovanje v nedeljo 14. ponedeljek. Vabita Franca in Ivanka Babnik.

Obvestilo!
Cenj. občinstvu, zlasti pa izletnikom, naznanjam, da odprem v nedeljo, 14. julija pri Sv. Duhu nad Polzovem novo gostilno. Poskrbel bom za dobra topla in mrzla jedila ter za vse vrste pijač. Postrežba točna in solidna. Za obiske se priporoča Jože Lavrič, gostilničar.

Objave
Naznanjam
cenj. občinstvu, da sem s 1. julijem odprl brivnico v Marijagraški ulici 120. Postrežba točna in dobra. Za cenj. obisk se najtopleje priporoča EDVARD STVARNIK brivec v Laškem.

Pohištvo!
Šperano orehovo spalnico z 11 kom., prodam za ceno 5000 din. — Vrhove Ivan, mizar, Bevke, Vrhnika.

Modroce
patentne postelne mreže, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po niski ceni

Rudolf Radovan
tapetnik Ljubljana, Mestni trg 18 Otomane od Din 820—

Lepo spalnico
orehova korenina, pocen proda mizarstvo A. Cimerman, D. M. v Polju št. 111. (š)

Vsakovrstno pohištvo
dobavlja se vedno po starih cenah v moderni in solidni izdelavi trvdka

»OPRAVA«
Celovška cesta 50. Sprejemajo se naročila.

Mreže za postelje
izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andrič, Gregorčičeva ulica št. 5 (pri Gradiscu).

Otomane
porešnice, žimnice, kauče, zložljive postelje, mreže ter vsa v to stroko spadajoča dela in popravila sprejema

Posvetva

»REALITETA«
posredovalnica nepremičnin (za hiše, vile, parcele, posestva, gozdove itd.) je samo v Ljubljani, Prešernova 54-I — nasproti glavne pošte. Telef. 44-20. Posluje hitro in solidno. Vse informacije so brezplačne. Prpričajte se!

Stavbne parcele
ugodno prodam. Vižmarje 48. Pod Klancem.

Hišo
kupim v bližini stadiona. Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Hiša« št. 10166.

Posestvo ali hišo
kupim za ca. 70.000 din. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10216.

Majhna domačija
v ljubljanski okolici, na prodaj. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Prijetno« št. 10093.

Enonadstropna hiša
tristanovanska, vsa podkletena, neskončana, na prodaj. — Smarska cesta poleg šole. (p)

»Anker« živalni stroji
za gospodinjice, šivilje, krojače, tudi za entlanje, z 2 iglama. Malo rabljene krojaške, čevljarke in z dolgim čolnikom od 300 din naprej. Triglav, Resljeva 16. (l)

Hišo
večstanovajsko, pripravljeno za obrt, prodam takoj za 210.000 din. Potrebno 110.000 din, drugo hipoteke. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10316. (p)

Na Bledu ali v Bohinju
kupim manjšo vilo ali hišo s nekaj vrta. — Po možnosti blizu jezera. — Ponudbe s točnim opisom in ceno na naslov: A. Suša, Savlje 18, p. Jezica pri Ljubljani.

Ugodno napredaj
trgovska in večstanovajska hiša, vodovod in vodenjak in elektr. razsvetljava, vse deloma novo. Kupec naj si ogleda, ako bo resen. Imetje se nahaja v Vojniku št. 7. — Poizve se pri Maksu Stefancosa, Rogatec.

Prodajo
pletilne stroje: 2/80 — 12/80 — 12/100 — 4/80. Jacquardstroj 10/80, Klepelstroj za pletenje kravate in trakov, kompletno z dublir navijalnimi strojem. — Trikot šivalne stroje: Zick-Zack, Ueberdeck in Gummeltzsch, Singer brzošivalni in tamburini stroj. — Razno transmitslje, motorje, pogonjače (Untertreiber), n. telefona. »Mela«, Ljubljana, Tyrševa cesta 20. (l)

Napredaj hiša!

Cegnar, Poljanski nasip št. 32.
Enodružinsko hišo
v Domžalah prodam ali oddam stanovanje. Poljanski nasip 54. (p)

Parcela
1400 m² po 12 din napredaj. Sp. Radvanje št. 50, p. Maribor. (p)

Dve parceli
800 m² na Viču in del stavbne parcele 320 m² v Stožicah. Naslov: Suvoborska 25. (p)

Dvostanovajska hiša
južni del Ljubljane, poceni napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10420. (p)

Prodaj parcelo
v Šiški, severno od nove cerkve. Ponudbe upravi »Slovenca« pod značko »651 m²« št. 10431. (p)

Večja opekarna
na zelo prometni točki, blizu Maribora - poceni napredaj. - Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Sreča« št. 840.

Dvostanovajska vila
napredaj. Kranj, Klane. Informacije se dobe v Ljubljani, Dvorakova ul. št. 13-III., Kranj, Tavčarjeva 3.

Stavbna parcela
pod Smarno goro, 1200 m², 4000 kg ugašenega apna, stalna voda - napredaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10245.

Enodružinsko hišo
v Zgornji Zadobrovi 78, 10 minut od postaje Dev. Mar. v Polju, prodam za 40.000 din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10242

Enodružinsko hišico
z vrtno, na periferiji — išče upokojence s oktobrom ali novembrom v najem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Pod mestnim rajonom« št. 10225.

Parcela
po 12 din m² in hišo za 55.000 din prodam. Franc Hadner, Zg. Radvanje 82, p. Maribor. (p)

Hiša
v Celju, predvsem polovica (11 x 7 m, parcela cca. 500 m²) ugodno napredaj. Naslov v pisarni LKB, Dečkov trg 6. (p)

Hiša v Mariboru
tristanovajska, ob parku, z velikim vrtom in sadovnjakom ter paviljon s travnino in trafiko na prodaj. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod značko »Hiša«. (p)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Vnajem

ISČEJO:
Lokal za skladišče
iščem. Potočnik, Cankarjeva ulica 7. (m)

Skladišče
suho, 6 x 6 m, iščemo. - Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Razstava« št. 10237.

ODDAJO:
Mesnico
na prometnem kraju v Rogatu oddam v najem. Pojasnila v gostilni Brezinskih. (n)

Dobro idočo mesarijo
na prometnem kraju, poleg cerkve, oddam v najem s 15. julijem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10183.

Veliko zračno klet
v Ljubljani, pripravno za vinsko trgovino ali skladišče, oddam takoj v najem. Vodovod, elektrika, kanalizacija. Vprašati pri Kruščić Ivan, mesarija, Ljubljana, Bezenškova ul. št. 10.

Komfortno vilo
enostanovajsko, 8 lepih sob, kuhinja, kopalnica, soba za služkinjo, stanovanje za hišnika in druge pritlikline, plin, centralna kurjava, velik vrt. 15 minut od glavne pošte — oddam takoj. Natančnejše informacije se dobe: Goslar, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta IX. št. 29.

Stanovanja
ISČEJO:
iščem
eno- ali dvosobno stanovanje s 1. avgustom. Točen plačnik! Tričlanska družina. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »P / s 1. avgustom« št. 10435. (e)

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje
čisto v centru takoj oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10320.

Dvosobno stanovanje
v I. nadstropju, oddam s 1. avgustom v Cerkveni ulici 15, v Trnovem. Ogled od 2. ure popoldne.

Dvosobno stanovanje
lepa lega, zračno, oddam mirnim, starejšim zakoncem s 1. okt. ali 1. nov. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10308. (e)

Dve moderni stanovanji
4 in 5 velikih sob ter pritliklin v I. nadstropju, v sredini Ljubljane oddam Društvo hišnih posestnikov, Salendrova ul. 6. Stanovanji prikladni tudi za pisarniške prostore.

Dijaki
Stanovanje in hrano
iščem za dijakinjo II. r. gimnazije v dobri kršč. hiši s nadzorstvom pri učenju. Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Stroga vzgoja« št. 10164.

Poizvedbe
Lovski pes barvar
rjave barve, silisti na ime Lumpo, se je zatekel. Odda naj se proti nagradi. Inž. Korn, Ljubljana, Poljanska 4. (e)

Enosobno stanovanje

dve do tri postaje oddaljeno od Ljubljane, blizu kolodvora, iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dežela« št. 10366. (e)

Veliko stanovanje
prtično, zelo primerno za pisarno, obratne ali trgovske lokale, in manjša skladišča v dvoriščnem posloju, oddam na Tržaski cesti 42. Informacije istotam pri realitetni pisarni g. Tribuča.

SOBE

ISČEJO:
Lepo in čisto sobico
opremljeno, ali kabinet, išče solidna gospodinja. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Sigurna plačnica«.

ODDAJO:
Sončno sobo
takoj oddam. Karlovska 18/II levo. (s)

Opremljeno sobico
oddam. Resljeva 3, prtičje. (s)

Lepo, čisto sobo
s souporabo kopalnice — oddam s 1. avg. Dvoržakova 6, prtičje. (s)

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, oddam gospodu. Komenskega 16-I desno. (s)

Garsonjera
lepo opremljena, se takoj odda. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10384.

Prazno sobo
veliko, sončno, oddam za 170 din mesečno. Vižmarjeva cesta 37 (hišnik).

Sončno sobo
oddam dvema gospodoma ali gospodinjama. Vprašati: Pajnič Marija, Riharjeva št. 3. (s)

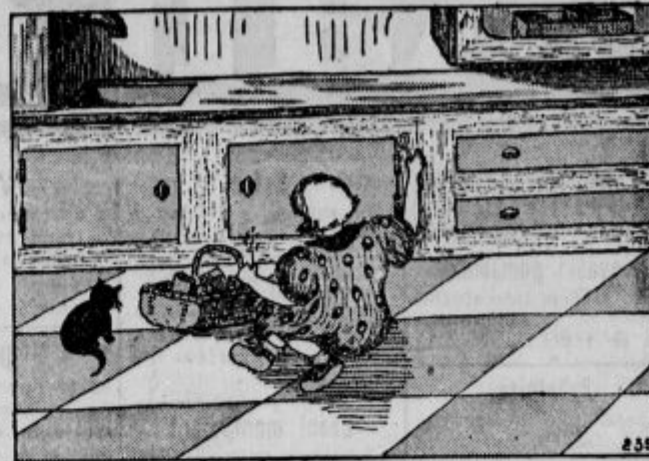
V centru oddam
malo, čisto, sobico s vno oskrbo ali brez in gospodnično sestanovalko. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10318. (s)

Dijaki
Stanovanje in hrano
iščem za dijakinjo II. r. gimnazije v dobri kršč. hiši s nadzorstvom pri učenju. Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Stroga vzgoja« št. 10164.

Poizvedbe
Lovski pes barvar
rjave barve, silisti na ime Lumpo, se je zatekel. Odda naj se proti nagradi. Inž. Korn, Ljubljana, Poljanska 4. (e)

Otroški kotiček

ZAČARANI GOZD

(235) Čakaj malo! Najprej mora iskat zlati ključek, ki ga ji je dal kralj palčkov. Saj z njim lahko odpre vsaka vrata. Ta ji bo sedaj najbolje pomagal. Hitro je splezala po lestvi dol, vzela ključek in vejičo čarobne rastline, s katero lahko razume vse živali. Kaj se ve? Lahko ji še prav pride.

(236) Hopla, brz po lestvi nazaj gor. Malo mora še pogledati, kaj čarovnica počne. A, na mizi leži še čarobna palica! Kaj če bi jo vzela s seboj. Ali si bo upala?

Razno

Mladega sotrudnika ali kompanjona iščem za odvetniško pisarno
v večjem mestu Stajerske. Ponudbe pod »Poznejši prevzem« v upr. »Slovenca« pod št. 9941.

OKAMA MAZILO
Is zdravilnih zelišč. — Očistilni uspeh pri ranah, opeklinah, ožuljenih — volku — turih in vnetih itd. za nego doljenokov pri kožnem vnetju, izpuščaji in hrustah na te mena, za vžepokane prane bradavice. Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Kupujte pri naših inserentih!

Modni atelje „Linija“
Marijin trg 3
ne obratuje
do 15. sept. 1940

Gumbnice, gube, pilse,
monogramne, entel, ašur fino in bitro izvrši

Matek & Mikeš
Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Union
Vezenje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Glasba

Napredaj klavir!
Naslov vseh poslovalnicah »Slovenca« pod 10359.

Specijalna izdelovalnica HARMONIK
JOS. FLEISS
(prej F. Lubas in sin)
LJUBLJANA, Tyrševa 8
Zahtevajte cenik!

Auto-motor

Cene motornim kolesom
dvokolesom in njih domestnim delom se vsi šajo vsak dan. — Tvrđki J. Praprotnik v Domžalah se je posređilo, da si je še pravočasno nabavila Ardle in Horex motorje, kakor tudi razne znane znamke dvokoles, katere oddaja še vedno po prejšnjih cenah. Ogledite si njeno zalogo in se prepričajte osebno o solidnosti cen.

DKW motor NZ 350 ccm
ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10324. (f)

Motorno kolo
kupim. Dopise v upravo »Slov.« pod »Motorno« št. 10252.

Kupim
dobro ohranjen poltovorni avto, nosilnost do kg 1500. Ponudbe na: Kavčič, Medvode. (f)

Poltovorni avto. »DKW«
v dobrem stanju, prodam za 10.000 din. Na ogled garaža za hotelom »Metropoli«. (e)

DKW avto
dvosedežni, športni model, v dobrem stanju, napredaj za 9000 din. Ljubljana, palača »Dunav«, vrata 21.

Avto
nov ali dobro ohranjen, štirisedežen, takoj kupim. — Mizarstvo »Sava«, Miklošičeva cesta. (f)

Radio

Radio aparate
najugodnejše kupite pri Banjal, Ljubljana, Miklošičeva cesta 20.

Zivali

Konja in komat
kupi »Metalica«, Gospođ svetska 16 (pri Levu). (f)

Konrad Gologranc

mestni stavbenik
v Celju, Mariborska 30
prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec.
Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Pavel Keller: 7

Muzikantje

(Godci)

Ko je »Orele ob 9 trobil k »zbiranju,« sem bil zopet samozavesten, kljub vsem katarom sveta.

A vseeno je bilo grozno. Komaj smo hodili četrt ure, sem bil že ves premočen. Neprijeten občutek! Zeblo me ni, ker smo hitro hodili; toda z nogami je bilo zopno. Tako močnih čevljev nimam kakor moji tovariši. Levi čevljev je na gorskih potih dobil še razpoko in tja notri je zdaj voda prav veselo drla. Pri vsakem koraku je »zažmokljalo«. Bilo je strahotno in bal sem se najhujšega.

Vsa družba je bila slabe volje; najmanj še kapelnik. Krajsal nam je pot z modrimi izreki. Na primer: »Muzikantova koža mora biti kot pooljen suknič, nič se je ne prime, niti dež, niti graja in pohvala.«

»Voda je muzikantov prijatelj; če je dobro žgana, jo z užikom pije; uči se od nje lahkega in vselega potovanja — in včasih se tudi umije z njo.«

»V deževnem vremenu se najlaže pije.«
Po zadnjem izreku je krožila njegova steklenica. S to postreže le v najbolj kritičnih dneh in pri meni vzbuja to vedno strah in trepet. Pijejo vsi iz ene steklenice! Bog varuj, da bi se branili!

V prihodnji vasi smo igrali. »Oh, sem tako truden, sem tako pobit,« se je žalostno glasilo skozi dež. V vsem življenju še nisem tako težko igral. Dež je lil po moji trobenti in voda mi je tekla v široke rokave. Trobil sem kot obupanec.

Naša produkcija je imela zvenč uspeh. Ljudje so imeli usmiljenje z nami, ubogimi parami, ki smo v takim vremenu igrali na cesti. Dobro so nas obdarili. Iz neke hiše nam je prinesel kmet vrč pogretega piva z besedami: »Ubogih revežih, saj vam mora voda s hrbtov v čevlje teči. Gotovo ste sv. Petra kdaj imenovali hudobnega moža; vidite, to imate

sedaj od tega. Sedaj pa pijte. Pogreto poljsko pivo s poprom in maslom vsakemu želodcu dobro de.«

Vrč je krožil. Ko je prišla vrsta name, je bilo tako kot pri plači, pri 6 osebah sem dobil 12. del. Veliko ni bilo.

Toda tudi ta strašni dan je minil. Delopust je bil zgodaj. Veselju nad našo produkcijo se je pri publikii pridružilo usmiljenje in ob 4 je oznanil Kraus, da je bila kupčija tako dobra, da si že lahko privoščimo počitek.

K sreči smo dobili dobro stanovanje. Poleg kuhinje so nam odstopili majhno sobo, kjer je bilo še precej toplo. Ves svoj denar sem »nalozil« v gorak čaj in legel kmalu k počitku. Spal sem kot ubit. Toda, o žalost:

Nov dan prisije na dobrave, noč v svitu se gubi; dan nosi stare nam težave in večrajšnje skrbi.

Zopet je lilo kot iz škafa, zopet sem hodil v premočeni obleki skoro osem ur in se do gležnjev pogrezal v vode in blato. Če bi se mi bilo to kdaj prej pripetilo, bi bil materin hišni zdravnik prav gotovo napravil križ čez mene. A sedaj, — molal sem, boječ se »Muholovca.«

In tako je šlo 2, 4, 6, 8 dni! Vedno sem se samo čudil, da sploh še živim. Neverjetno, kaj človek vse prenese, če hoče, ne, — če mora. Dobra volja je padla na 0 stopinj; celo »Muholovec« pozija je nekam odplavala.

Samo še nekaj bom hitro napisal, potem moram za danes končati, ker moja glava, moje prsi —

Torej: oni dan »pobiram« in pridem v malo hišico. Stara mamica, ki je bila notri, skleno roki nad glavo in zavpije: »Ne, ampak kar lahko morete v takim vremenu okrog letati? In niti dežnika nimate. Saj boste tak kot svinja! (šlezki izraz za največjo umazanijo.) Čakaj, čakaj, to ne gre tako daleč.« In odraca stran. Ter se vrne z dežnikom v obsegu najmanj pol metra in z rdečo-modro parirano prevleko.

»Tukaj, lep ravno ni več, ima tudi veliko luknjo, toda — bolje je nekaj kot nič.«

Niž ni pomagalo, moral sem sprejeti to pošastno dežnikovo strašilo.

»Držite ga pa le precej visoko, ker je spodaj že malo nalomljen!«

Obljubil sem, Komaj pa sem zapustil hišo, že me je pozdravil skoro razžaljiv smeh tovarišev.

»Muholovec« je že najbrže hotel pričeti himno na moj dežnik, — pa je potegnil veter, — palica, ki je bila že nalomljena« se je zlomila in plemeniti, rdečomodro karirani dežnik se je vzpel v čistejšje višave, — namreč na bližnjo jablano.

Ne vem, kdo je glasneje vrščal, jaz, tovariši ali stara mamica, ki je pri oknu pristostvovala zračni svojega kariranca.

Sedaj pa konec. Ura je sicer šele 7, toda jaz moram spat. O moja glava, moje prsi...

10. septembra.

(Rekonvalescent!) Okreval sem!

O, to je bilo žalostno stanje. Dva dni in dve noči sem ležal v vročici; mislim, da ne bi bil prestal, če bi ne imel dobrega Čermaka. Stregel mi je kot bratratu. Nosil mi je čaja, mi brisal pot, rahljal ležišče in skrbel tudi zato, da med tovariši ni izbruhnil vihar ogorčenja nad mojim obolenjem. Godec-prosjak ne sme biti bolan.

Sicer se je pa še kar dobro namerilo. Krčmar je nameraval v nedeljo prirediti plesno zabavo in ker ni imel drugih godcev na razpolago, je najel našo godbo; v ponedeljek naj bi igrali na neki svatbi in v torek bi po teh naporih lahko počivali. Imel sem torej čas biti bolan.

Kljub temu je »Orele zelo pogrešal« mojo pomoč. On si sedaj, odkar obvladam »reper-toar«, olajša službo, kolikor le more; skoro vedno moram sam trobentati. Torej se je moral obratke zelo napenjati, posebno drugi večer, ko si ga je, po »Muholovecem« poročili, pošteno nasrkal.

Danes je prišel v mojo kamrico s težkim korakom in povešeno glavo, ki jo je z obupnimi vzdihji zdaj z eno, zdaj z obema rokama držal.

»Mladič, rečem ti,« je stokal, »proti meni

si — ft — najbolj zdrav človek na svetu — ft

— ft v glavi — ft — in tu — ft — v želodcu —

— prokleti —«

In zunaj je bil. Imel sem srčno usmiljenje z njim Drugače »Muholovec«. Ta je spesnil in uglasbil v veliko Krausovo jezo novo »ft« pesem. Uporabljal je »ft« v njej zdaj v veselo, zdaj v žalostno svrhu in pri tem veselo tleskal z prsti ali se kot mojster Kraus klavrno držal za glavo:

V kozarčku se leskeče
nakrasnejši brinjevček
zavohal ga koprneče
je nek trobentareček:
»ft«

Prijel je za kozarček,
na ustnice ga dal,
široko odprl grlo
in mu ga v dno pognal.
»ft«

O, to je tih užitek,
velesreča trobentarska,
položiti roko na želodček,
v očeh mu solza lesketa:
»ft«

Bilo je tam v sodu
še dosti brinjevčka,
tja večkrat ga zapeljala
je žena trobentarska:
»ft«

Ko on »polne« in sod prazen je,
mu čuti vsi zaspijo —
njegov zadnji vzdih le sliši se:
»ft«

A drugo jutro, — o groza —
trobentac je smrtnobolan;
drži se za težko glavo
in tarna ves skesan:
»ft«

In nauk: Kar prav ljubko
zvečer še iz srca ti vre,
zjutraj pa morda že bridko,
»tože« sili na ustnice:
»ft«

Po državi

• Velike slovesnosti pripravljajo v Kotorju. Počastili bodo spomin upornikov iz Risnja pri Kotorju, ki so se leta 1869 uprli avstrijskim oblastem; pa je oblast s silo zatrla upor in dala postreliti vse upornike, ki so jih mogli prijeti. Sedaj so tem junakom zgradili posebno grobnico, kamor bodo slovesno prenesli kosti rajnih.

• Štiri žrtve strele. Nad Mostarjem je te dni divjalo strašno neurje. Hud naliv, spremljan z grmenjem in treskanjem, je trajal več ur. Po nekaterih krajih je padala tudi toča in povzročila veliko škodo. Strela je ubila štiri ljudi in veliko število drobnice ter porušila dve hiši.

• Spomenik Štefanu Radiču v Križevcih. Pred desetimi leti je bil v mavcu izdelan spomenik Štefanu Radiču v Križevcih. Spomenik je izdelal prof. Julij Cikoš-Sesia. Čas in razmere niso dopuščale, da bi bil spomenik vlit iz bronu in postavljen v Križevcih. Sedaj pa je mestna organizacija HHS v Križevcih začela akcijo, da se končno postavi ta spomenik. Spomenik so izdelali prof. Cikoš, da pripravi vse potrebno, da se vlije iz bronu. Kakor vse kaže, bodo spomenik postavili na Strossmayerjevem trgu v Križevcih.

• Sporazum med mornarji in lastniki ladij. Po dolgotrajnih pogajanjih je bil končno dosežen sporazum med lastniki ladij in mornarji zaradi priznanja izrednih nagrad v zvezi z vojsko. Položaj mornarjev je izboljšal, ker bodo po dogovoru poleg plače, ki je zvišana za sto odstotkov, dobili še posebno nagrado za posamezne cone plovbe. Ta nagrada znaša 60 liver šterlingov za vsako potovanje. Sklenjen je bil tudi sporazum z lastniki ladij obalne plovbe za nagrado mornarjem, ki vozijo po Sredozemskem in Jadranskem morju.

• 70 uradnikov SUZOR-ja zapustilo delo. Včeraj smo poročali, da je odpuščena dnevničarka SUZOR-ja Olga Gerzej v Zagrebu skočila skozi okno četrtega nadstropja in se ubila. V znak žalosti je potem, ko je nesrečnica skočila skozi okno, zapustilo delo vse uradništvo — 70 po številu — kartoteke, kjer je bila pokojna zaposlena. Na delo bo uradništvo prišlo šele danes po pogrebu rajne, ki je bil včeraj popoldne. Njeni tovariši in tovaršice so začeli zbirati prostovoljne prispevke za siromašne starše rajne, katere je ona podpirala. Takoj prvi dan so zbrali 3600 din, ki jih bodo izročili staršem rajne. Poleg tega so tovariši pripravili rajni slovesen pogreb.

• Smola vlomilcev. V Zagrebu so na Kaptolu št. 27 vlomilci navrtali blagajno, v kateri pa niso našli ničesar. Policiji se je posrečilo prijeti tri nevarne vlomilce, ki so zagrešili ta vlom. Vlomilci so imeli poleg tega, da niso ničesar našli, še to smolo, da so na licu mesta pozabili nož brez ročaja, ki ga je policija iskala v zvezi z neko drugo tatvino. Prav ta nož brez ročaja je izdal te tri vlomilce, ki so bili takoj aretirani. Tajiti niso mogli, ker so bili vsi blatni. Ko so bili namreč pri svojem »poslu«, je čuvaj zaloputnil z vratmi in prižgal električno luč. Tega so se vsi trije vlomilci tako prestrašili, da so padli z lestvo vred z višine 5 metrov v blato. Preden so se mogli doma očistiti, jih je prijel policija.

Prodamo

50 različnih modelov dvokoles
SI LAHKO BREZOVNEZNO OGLEDATE PRI
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

Fižol za kuho
po najnižji ceni — nudi Sever & Komp., Ljubljana

400 kg suhih češpelj
prodam po 6 din. Tkalnica Stoprce, Rogatec. (1)

Rabljena vrata in okna
z okvirji, poceni prodaja Fiedler, Mlinska 21, Maribor.

»Ilustrirani Slovenci«
broširan (komplet) — prodaja Wigle M., Vičdovdanska cesta 9.

Šivalni stroj
rabljen, kupim. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Rabljen« št. 10244.

BRENNABOR
najodličnejša kolesa po ugodnih pogojih pri Kleindienst & Posch Maribor Aleksandrova cesta 44.

Otroški vozički
novih oblik, vsa otroška oprava in oprema
Igrače
S. REBOLJ na vogalu Miklošičeve in Tavčarjeve

Najugodnejši nakup
moških oblek nudi Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Pisalni stroj »Ideal«
ugodno naprodam. »Torpedo«, Miklošičeva 18. (1)

Rabljen pisalni stroj
za 700 din pri Ivan Jax in sin, Tyrševa cesta 36.

Pozor urarji!
Proda se kompletno urarsko orodje. — Polzve se: Dol št. 80 pri Domžalah.

Motor
na bencin, 6 in pol KS, prodam. — Polzve se v Kmet. zadrugi Dol.

Kolesa »ES-KA«
najboljša, češka, dobite pri znani tvrdki Ivan Jax in sin, Tyrševa cesta 36.

Razmnoževalni aparat
rabljen, znamke »Arlax« na matrico, kupite ugodno pri Ivan Jax in sin, Tyrševa cesta 36. (1)

Kolesa
vsakovrstna, najnovejše izdelave, v krasnih barvah, po nizkih cenah pri »Triglava«, Resljeva 16. (1)

Črni pesek
terac, vseh vrst, in prah dobite najceneje pri Al. Seliskar, Brezje 31, p. Dobrova pri Ljubljani.

Aparat za špricanje
avtomobilov, dobro ohranjen, po ugodni ceni naprodam. Vrček, Celovška cesta 4.

Mlado kravo
s teletom, vinto za gramoz in mlatinico s stezali, prodam ali zamenjam za vino. Selca nad Skofjo Loko 63.

Hrast
črn, tisočleten, žagan in navaden hrastov les od 3—10 cm, večja količina, naprodam. Porenta, Ljubljana, Povšetova 96. (1)

Za predtiskarijo
(Vordrukkeret) najmoderneje vzorce s priborom, dobiš najceneje pri tvornici šablona za ročno delo M. Bleier, Zagreb, Staničeva 13.

VINA
Vam nudi Centralna vinarna v Ljubljani v svoji posodi najugodnejše TELEFON ŠTEV. 25-73

Kolesa
Presto, Milano, Torpedo itd. dobite zelo ugodno pri nas. Stara kolesa vzamemo v račun

Nova trgovina
Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Naprodaj imam
ca. 100—120 m² obtesanih tramov. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10207.

Bolniški voz
otroški športni voziček - ugodno naprodam. — Vič, Tržaška cesta 70.

Seno in otavo
v košnji oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10405. (1)

Okno, vrata in stopnice
vse leseno, naprodam. — Vprašati Tiskarna Grafika, Resljeva cesta 4. (1)

Brijantni prstan
poceni prodam. — Milan Košak, Cankarjevo nabrežje 31. (1)

Dve damski in moško kolo
nova, najboljše znamke, za izredno nizko ceno naprodam. Ljubljana, palača »Dunav«, vrata 21. (1)

Bizeljsko vino
pristno, najboljše, dobite samo pri Vinarski zadrugi Bizeljsko v Ljubljani, po zmerni ceni. Založna klet, Gasilska 6, Šiška.

Bicikelj, moški in
dostavljalni (špecerija), dobro ohranjen prodam. Mtro Škok, Gosposvetska cesta št. 16. (1)

Trsje (štorjo)
za stropne, strošno lepoko in dr. dobite vedno po nizkih cenah v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1.

Kupujemo in prodajamo
vsakovrstne dobroohranjene predmete po najugodnejših cenah. »Metalla«, Gosposvetska cesta št. 16 telefon 32-88. (1)

Wertheim blagajna
vis. 130 cm, šir. 50 cm, globoka 30 cm, naprodam. Oglej na Poljanski cesti št. 4 v prtiličju, levo, pri hišnici. Cena 2000 din.

Centralno kurjavo
brezhibno, kompletno, z 18 radiatorji, pečo in z vsemi priključnimi deli in cevmi, takoj prodam. — Vprašati v upravi »Sl.« pod št. 10204.

Filmski snimatni aparat
Eumigad, nov, z mnogimi priborom, prodam. Tudi ga zamenjam za dobro Leica kamero. Naslov v upr. »Slov.« pod 10363.

Trgovino
z mehanim in kolonialnim blagom v Mariboru prodam. Pisemne ponudbe anononemnemu zavodu Hinko Sax, Maribor pod »Glavni trg«, 10296 (1)

Šivalni stroji »JAX«
so najboljše. — Rabljeni stroji vedno na zalogi. Poceni dobite rabljen čevljarški leveročni stroj Ivan Jax in sin, Tyrševa cesta 36. (1)

Poročne prstane
ure, verižice, uhane, kakor tudi očala — kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Šutna, nasproti farne cerkve. — Podružnica v Mariboru, Jurčičeva 8.

Prodajam mlin za kavo
Mahlkönig, aparat za izdelavo smetane (šlaga), vse na elektriko, expres-aparat za štiri in šest kav, inventar za mlekarstvo ali bufet. Čekada, Cigaletova št. 11. (1)

Zico
v vseh dimenzijah, betonsko železo, cement ter splošno vse stavbni material po najnižjih cenah priporoča Jos. Zalca et Comp., Ljubljana, Tyrševa 9. (1)

Več šivalnih strojev
znamke Dürkopp, Pfaff, Singer Köller, Westa, Anker, Mundlos, Grütznert, Adler in drugih novih in rabljenih je poceni naprodam pri »Prometu« nasproti križanske cerkve. Tel. 43-90. (1)

Sobno opravo
ali posamezne dele, mizarstvo mizo (ponk), zidan štedilnik, petrolejsko pečko — prodam. Valant, Ljubljana, Ulica na grad št. 5. Oglej od petih do sedmih popoldne. (1)

Parcele
prodajam v centru št. VI. da ob državni cesti in tramvajni in v Vičmarjih. Zelo ugodna lega za trgovino, obrt, vilo, weekend in male hišice. Vičmarje 78, nasproti Mizarске zadruga. 40

Nekaj posebnega!
To je Mercedes Superba, preiskušeni mali pisalni stroj za službeno in privatno rabo. Lahko udarjanje in bogata oprema so vrline tega stroja, ki ima tudi poseben poklop za zaščito mehanizma pred prahom, da vzdržuje šum pisanja in prikrije taste, ki motijo oko pri pisanju. Prosimo pošljite nam dolnji odrezek.

J. Glad-Mercedes
Zagreb, Nikoličeva 14 / Pošt. predal 49
Želim spoznati brez stroškov in ne da bi bil primoran za nakup, Mercedes mali stroj — Mercedes pisarniški stroj. — Pošljite mi ponudbo — Predvedite mi enkrat stroj — Pošljite mi prospekt.

(Ne željeno črtati!)

Ime: _____
Naslov: _____
311b-7

Zastopnik za Slovenijo: Jože Oražem, ml. Ljubljana-Moste, Petričeva 12

Pohišstvo Največja izbira sobnih in kuhinjskih oprav po najnižjih cenah dobite pri **MIZARSTVO »SAVA«** Predjamska 32, trgovina Miklošičeva c.

Po vaši želji Vam izdela Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani Kopitarjeva 6/II

v svoji črtalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela, posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjenega galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih fazonah.

Cene skrajno nizke. Poslužite se!

Zahvala

Za premnoge dokaze sočutja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše nezabne

Marice Beznikove

se najiskreneje zahvalujemo. — Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku Krašnji iz Sv. Križa, ki je tako lepo vival tolažbo njeni duši in jo krepčal s sv. zakramenti. Iskrena hvala domačemu župniku g. Zbontarju, kaplanu g. Dobovšku, gg. zdravnikom za njihov trud in vsem onim, ki so stali ob njeni strani ob uri ločitve.

Zahvalo izrekamo cerkvenemu pevskeemu zboru za ganljive žalostinke, za izkazana ustnena in pisnena sožalja in darovalcem lepega cvetja ter vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. — Za vse dobro naj Bog povrne!

Sv. maša zadušnica bo 20. t. m. ob 6 zjutraj v župni cerkvi na Koroški Beli.

Slovenski Javornik, Radovljica, dne 14. julija 1940.

Zalujoča družina Beznikova

Ljudska posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4% na trimesečno odpoved pa po 5%
*
Izplačuje točno vse vloge — stare in nove!
Dovoljuje posojila in trgovske kredite

† Elza Loh naznanja v svojem imenu ter v imenu vseh sorodnikov žalostno vest, da je dne 12. julija ob dveh zjutraj umrl njen predobri soprog, ozir. brat, stric in svak, gospod
ANTON LOH
kapetan I. razreda v pok.
Pogreb bo iz hiše žalosti v nedeljo, dne 14. julija ob 9.20 na župno pokopališče v Slivnici, nakar se bo za predragega pokojnika opravilo pozno sveto opravilo.
Slivnica pri Mariboru, dne 13. julija 1940.
Brez posebnega obvestila

Zahvala

Za premnoge izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob prebrdki izgubi naše nadvse ljubljene, nezabne mame in stare mame, gospe

Sušteršič Marije roj. Kanc

se najiskreneje zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo na tem mestu g. dr. Volavšku za njegovo skrb, da je naš dobrni mami olajšal trpljenje zadnjih ur. Č. g. Bartolu za tolažilne besede, pevskeemu društvu »Dravljec« za ganljive žalostinke, vsem sorodnikom in znancem za poklonjeno cvetje ter vsem, ki so blago pokojnico tako številno spremili na njeni zadnji poti. — Vsem: Bog plačaj!

Ljubljana-Dravljje, dne 13. julija 1940.

Zalujoča rodbina Sušteršič

Pilarna Ivan Figar
LJUBLJANA

Stalna zaloga, izdelovanje in popravila vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. —

Vošnjakova ul. št. 12

Telefon 29-42

Prvovrstna izdelava in konkurenčne cene. Pri večjem naročilu primeren popust. Prevezujemo tudi stare pile v nakup.

DARUVAR mineralno-blatno kopališče.
(Jugoslovanski Franzensbad)

Radioaktivni termalni vrelec 38°—52° C. Zdravijo izredno uspešno REVMATIZEM, ISHIAS in ZENSKÉ BOLEZNI. Glavna sezona od 15. junija do konca avgusta. Izven glavne sezone znatni popusti. Vsa pojasnila uslužno daje Uprava kopališča Daruvar.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

sad. z neom. jam. Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 v lastni palači obrestuje hranilne vloge najugodnejše. Nove in stare vloge ki so v celoti vsak čas izplačljive obrestuje po 4%, proti odpovedi pa po 5%.

„SLOVENE“

NA 10 STRANEH, JE NAJVEČJI, NAJBOLJŠI IN NAJBOLJ RAZŠIRJENI SLOVENSKI DNEVNIK!

„ALPEKO“ - PLOŠČE

„TERRAZZO“

„MOZAIK“

„KERAMIT“

„MAJOLIKA“

izdelane pod visokim pritiskom v raznih barvah, skrajno higienske, moderne kombinacije, primerne za tlakovanja ter notranjo in zunanjo oblogo cerkev, bolnic, mlekarn, mesnic, stopnišč, vež, kuhinj itd. kot nadomestilo za keramične in klinker plošče ter vse druge proizvode iz umetnega kamna in marmorja izdeluje:

„ALPEKO“ tovarna umetnega kamna Ljubljana, Tyrševa c. 48

PAZITE NA NAŠO TVORNIŠKO ZNAMKO: A. P.

ZAHVALA. Vsem, ki ste mi ob težki izgubi mojega nepozabnega soproga, gospoda

Ivana Löschnigga
trgovca

izrazili globoko sočustvovanje, izrekam najpriščnejšo zahvalo. Posebna hvala č. gg. duhovnikom, predvsem č. g. nadžupniku za lep poslovljni govor, Zdraviliškemu pevskemu zboru za ganljivo žalostinko, premnogim darovalcem vencev in šopkov in vsem prijateljem in znancem, ki so mi nepozabnega soproga spremili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti.

Rogaška Slatina, dne 12. julija 1940.

Priska Löschnigg v imenu vsega sorodstva.

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočustvovanja, katerega smo prejeli ob bridki izgubi našega ljubljene soproga, brata, strica, zeta in svaka, gospoda

inž. Vladimirja Mikuža
svetnika direkcije drž. železnice

pismeno ali ustmeno, se tem potom vsem darovalcem vencev in svežega cvetja iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni višjemu svetniku g. inž. Lebnu za prelep govor ob odprtju grobu in gg. pevcem ter žel. godbi društva »Sloga«, dalje vsem prijateljem in znancem, ki so blagopokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku. Maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 18. julija ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 14. julija 1940.

Zalujoča soproga Krista ter ostalo sorodstvo.

Zakaj bi ne bili tudi Vi lepši?

ALI IMATE TUDI VI VELIKE ZAHTEVE? AKO DA... POTEM UPORABLJAJTE SAMO

„Salva“

kozmetične izdelke, ki bodo Vaše velike zahteve v vsem zadovoljili!

- SALVA: Crema za dan in noč, sestavljena iz vitamina in hormona, daje Vaši polti vso nežnost in lepoto.
- SALVA: Vegetabilna, parna kopel za obraz Vas bo prepričala o svojem čudodelnem delovanju.
- SALVA: Šampoo zajamčeno čist, brez alkalijskega, daje Vašim lasem poseben sijaj.
- SALVA: Ex-Oder Vas varuje vedno zanesljivo pred neugodnim zadahom in znojem.
- SALVA: Antiperutin, sestavina vitamina C Vas bo rešila že po kratkotrajni uporabi neprijetnih in škodljivih prhljajev.
- SALVA: Regenerator proti sivim lasem Vas bo omogočila po redni uporabi povrnitev Vaše prirodne barve las.
- SALVA: Crema za britje brez čopiča in vode za vsako brado Vas bo navdušila s svojo kakovostjo.

»SALVA« LABORATORIJ glavne SKLADIŠČE: ZAGREB, VARŠAVSKA 1. DOBI SE V VSEH STROKOVNIH TRGOVINAH.

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HÖHNER
GENERÁLNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENIK

Elegantne vedno nove vzorce blaga za prevleko pohištva kupite v trgovini **SEVER**, Marjin trg 2

Gradbenega inženirja

majšega, sprejemmo. — Pogoji: dober statik z diplomskim delom—odnosno prakso iz železokonstrukcijske stroke. — Ponudbe z izčrpnim življenjepirom, prepisi spričeval in sliko, naj se pošljejo v upravo »Slovenca« v Mariboru pod šifro »Mlada moč« št. 474.

Kurja očesa

Najbolje sredstvo proti kurjim očesom je mast **CLAVEN**. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorbi!

Gospode duhovnike

vljudno obveščamo, da dobe za župne urade potrebne tiskovine v podružnici Jugoslovanske knjigarne v Kranju, Majdičeva hiša, sodnija.

Premoq

koks, drva nudi **I. Pogačnik** Ljubljana, Bohoričeva 5 telefon 20-59 **Postrežba brezplačno**

Ali ste že naročeni na **Slovenca**?

Vsak naročnik zavarovan

ELEKTROMOTORJI

Vseh velikosti dospel!

Pohitite, dokler traja zaloga!

Elektro A. VERBAJS

Gospodsvetska cesta 10 (poleg Slamiča)

»KUBO« brzoparilniki z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom. Kotli za žganjekuho vseh sistemov in velikosti. Pralni kotli. Asbest filtri za vino. Tovarniške naprave. Kotli za sirarne in mlekarne. Vsa popravila izvršujemo hitro in najceneje. Priporoča se

»KOTLARKA« BOŽIČ IVAN, kotlarstvo in kleparstvo KUK IVAN, ključavničarstvo LJUBLJANA, Tyrševa 35 (Dunajska c. bivše Strojne tovarne) Telefon št. 37-92

»SLOVENE«, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Električne štedilnike „Sigma“

hladilne naprave, motorje in vse ostale električne naprave dobavlja s skladišča

Jugosl. elektr. d. d. **BROWN BOVERI** LJUBLJANA, Tyrševa cesta 12 Telefon 24-42

ZAHTEVAJTE ŽIMO SAMO Z ZAŠČITNO PLOMBO

STERILIZIRANO
ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME D.D.

NAŠA ŽIMA JE HIGIJENSKO OČIŠČENA IN STERILIZIRANA NA PARI 115°C, NE DIŠI, JE BREZ MAŠČOBE IN FERMENTOV, PO CENI.

ZAHVALA

VSEM, KI SO SPREMILI NASO DRAGO MAMO, GOSPO

HELENO PANCE

NA NJENI ZADNJI POTI, JI POKLONILI KRASNE VENCE TER ZA VSE IZRAZE ISKRENEGA SOZALJA NAJPRISRCNEJŠA ZAHVALA.

LJUBLJANA—VIČ, DNE 14. JULIJA 1940.

ŽALUJOČI

Zahvala

Za številne izraze sožalja, ki smo jih osebno in pismeno prejeli ob nenadni smrti našega ljubljenega moža, sina, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Jakoba Tišlarja

lastnika avtomehanične delavnice v Slovenj Gradcu

se najiskrenejše zahvaljujemo. V prvi vrsti se zahvaljujemo vsem, ki so mu nudili prvo pomoč ob nesreči, dalje gg. zdravnikom ter usmiljenkam tuk. bolnišnice za ves trud. Zahvaljujemo se vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem, ki so se od blizu in daleč v obilnem številu udeležili pogreba, tako posebno vsem zastopnikom oblasti in uradov, veliki četi gasilcev, Fant. odsekov, Dekl. krožkov, kakor tudi prosv. društva, obrtnikom ter zastopnikom podjetij in delavstvu. Posebno se zahvaljujemo čast. duhovščini za udeležbo pri pogrebu, zlasti č. g. mest. župniku Jakobu Sokliču za vso tolažbo, ki jo je nudil dragemu pokojniku v njegovem kratkem trpljenju, kakor tudi za vodstvo pogreba in za v srce segajoče besede ob grobu. Ravno tako se zahvaljujemo ravnatelju bolnišnice in predsedniku Prosv. društva ter FO g. dr. Simonitiju Lojzlu, nar. poslancu g. Ivanu Theuerschuhu za globoka in iskrena poslovljna govora, kakor tudi čast. poveljniku gasilcev g. Miroslavu Ferku. Končno izrekamo zahvalo vsem in vsakomur, ki so nas kakorkoli podpirali v teh težkih urah. — Vsem Bog plačaj!

Slovenj Gradec, dne 12. julija 1940.

Zalujoča soproga **Stefka** s sinom **Francetom** ter ostalo sorodstvo.